

Udskriftsdato: 21. december 2025

2016/1 LSF 117 (Gældende)

Forslag til Lov om videnskabelig uredelighed m.v.

Ministerium: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Journalnummer: Uddannelses- og Forskningsmin., j.nr.
16/023509

Forslag

til

Lov om videnskabelig uredelighed m.v.

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Formålet med loven er at styrke troværdighed og integritet i dansk forskning.

Stk. 2. Loven fastlægger rammerne for håndtering af:

- 1) Videnskabelig uredelighed.
- 2) Tvivlsom forskningspraksis.

§ 2. Loven finder anvendelse på følgende sager:

- 1) Sager, der vedrører forskning udført med hel eller delvis offentlig dansk støtte.
- 2) Sager, der vedrører forskning udført ved en offentlig dansk forskningsinstitution.

Kapitel 2

Definitioner

§ 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Videnskabelig uredelighed: Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.
- 2) Fabrikering: Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
- 3) Forfalskning: Manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer, eller ændringer eller udeldelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende.
- 4) Plagiering: Tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.
- 5) Tvivlsom forskningspraksis: Brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.
- 6) Videnskabeligt produkt: Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.
- 7) Forsker: En person, der er ph.d.-studerende, har en ph.d.-grad eller har tilsvarende kvalifikationer.
- 8) Forskningsinstitution: En offentlig dansk institution, der udøver forskning.

Stk. 2. Videnskabelig uredelighed, jf. stk. 1, nr. 1, omfatter ikke

- 1) tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen,
- 2) spørgsmål om videnskabelige teories holdbarhed og
- 3) spørgsmål om forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.

Kapitel 3

Videnskabelig uredelighed

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

§ 4. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Stk. 2. Sager efter stk. 1 skal vedrøre forskere, som har bidraget til at afgive det videnskabelige produkt i sagen.

§ 5. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed består af en formand og 8-10 faglige medlemmer. For hvert fagligt medlem skal der være en suppleant. Faglige medlemmer og suppleanter skal repræsentere forskellige videnskabelige forskningsområder.

Stk. 2. Formanden skal være landsdommer og udpeges af uddannelses- og forskningsministeren efter indstilling fra domstolene.

Stk. 3. De faglige medlemmer og suppleanter skal være anerkendte forskere og udpeges af uddannelses- og forskningsministeren i deres personlige egenskab efter åbent opslag og høring af Danmarks Frie Forskningsfond.

Stk. 4. Nævnet kan for den enkelte sag beslutte, at en suppleant, jf. stk. 1, skal indtræde i nævnet, hvis et fagligt medlem får forfald, eller hvis det i øvrigt vurderes relevant. Indtrådte suppleanter fungerer for resten af sagens behandling.

§ 6. Formanden og de faglige medlemmer samt suppleanter udpeges for en periode på indtil fire år. Genudpegning er mulig, indtil vedkommende har været udpeget i samlet seks år.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan undtagelsesvis forlænge udpegningsperioden for formanden og de faglige medlemmer samt suppleanter for en begrænset periode ud over de perioder, der er anført i stk. 1.

§ 7. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan som led i sagernes behandling indhente ekspertbistand efter konkret behov.

§ 8. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af nævnets medlemmer, herunder formanden, er til stede. Nævnet træffer beslutning ved almindelig stemmeflerhed blandt de afgivne stemmer. Ved stemmelighed afgør formandens stemme udfaldet.

§ 9. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en forretningsorden. Forretningsordenen offentliggøres på nævnets hjemmeside efter forudgående godkendelse af uddannelses- og forskningsministeren.

Behandling af sager om videnskabelig uredelighed

§ 10. Sager om videnskabelig uredelighed kan rejses af enhver ved anmeldelse, der indgives til den forskningsinstitution, hvor forskningen er udført. En anmeldelse kan vedrøre anmelderen selv som en anmodning om renselse for påstande om videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. I tilfælde, hvor forskningen ikke er udført på en dansk forskningsinstitution, eller hvor den forskningsinstitution, hvor forskningen er udført, selv rejser sagen, indgives anmeldelsen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Stk. 3. En forskningsinstitution har pligt til at indgive anmeldelse, hvis der er begrundet mistanke om, at der i en konkret sag ved forskningsinstitutionen foreligger videnskabelig uredelighed omfattet af nævnets kompetence.

§ 11. Den forskningsinstitution, der modtager en anmeldelse efter § 10, stk. 1, skal påse, at anmeldelsen indeholder oplysninger om

- 1) det videnskabelige produkt, der er genstand for anmeldelsen,
- 2) den eller de forskere, som anmeldelsen vedrører,
- 3) de påstande om videnskabelig uredelighed, der fremsættes, og
- 4) begrundelsen for de fremsatte påstande om videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Indeholder anmeldelsen de i stk. 1 nævnte oplysninger, skal forskningsinstitutionen efter dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejde en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder og oversende sagen til nævnet senest tre måneder efter modtagelsen af anmeldelsen.

Stk. 3. Indeholder anmeldelsen ikke de i stk. 1 nævnte oplysninger, skal forskningsinstitutionen afvise at oversende sagen til nævnet.

§ 12. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan behandle sager af egen drift, hvor der foreligger en begrundet formodning om videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Den forskningsinstitution, hvor forskningen er udført, skal efter anmodning fra nævnet bistå med en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder.

§ 13. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan afvise at realitetsbehandle sager i følgende tilfælde:

- 1) Sagen falder uden for nævnets kompetence.
- 2) Sagen må anses for åbenbart grundløs eller formodes ikke at kunne føre til en afgørelse om, at der foreligger videnskabelig uredelighed.
- 3) Omkostningerne ved sagens behandling står ikke i rimeligt forhold til dens betydning.
- 4) Sagen har meget lille tilknytning til Danmark.

§ 14. Sager, der ikke optages til realitetsbehandling, skal som udgangspunkt afvises af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed senest tre måneder efter nævnets modtagelse af sagen i henhold til § 10, stk. 2, eller § 11, stk. 2.

§ 15. Sager, der optages til realitetsbehandling af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, skal færdigbehandles senest 12 måneder efter nævnets modtagelse af sagen, jf. § 10, stk. 2, og § 11, stk. 2, eller nævnets optagelse af sagen til behandling af egen drift, jf. § 12, stk. 1.

Stk. 2. Foreligger der særlige omstændigheder, kan sagsbehandlingen forlænges ud over de 12 måneder.

§ 16. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afslutter realitetsbehandlede sager ved at træffe afgørelse om, at der foreligger eller ikke foreligger videnskabelig uredelighed.

Stk. 2. Som led i afgørelser efter stk. 1, hvor nævnet konstaterer, at der foreligger videnskabelig uredelighed, kan nævnet beslutte følgende:

- 1) Henstille til forskeren, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage.
- 2) Orienter den eller de berørte forskningsinstitutioner.
- 3) Orienter forskerens arbejdsgiver.
- 4) Orienter udgiveren af det videnskabelige produkt, herunder eventuelt henstille til denne, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage eller lignende.
- 5) Orienter eventuelle fonde eller lignende, som helt eller delvis har finansieret den udførte forskning.

§ 17. I tilfælde, hvor Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vurderer, at en sag kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis, som af nævnet vurderes til ikke at være videnskabelig uredelighed, kan nævnet oversende sådanne forhold til den relevante forskningsinstitution til videre behandling.

§ 18. Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 4

Tvivlsom forskningspraksis

§ 19. Forskningsinstitutionerne behandler tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.

Stk. 2. Opgaven efter stk. 1 kan løses af den enkelte forskningsinstitution selv, i fællesskab af flere forskningsinstitutioner eller under anvendelse af ekstern ekspertise.

§ 20. Den enkelte forskningsinstitution offentliggør på institutionens hjemmeside retningslinjer for behandling af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.

Kapitel 5

Beretninger

§ 21. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en årlig beretning om sin behandling af sager om videnskabelig uredelighed.

§ 22. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en årlig beretning om tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, som har været under behandling ved forskningsinstitutionerne. Beretningen udarbejdes på baggrund af en årlig afrapportering fra forskningsinstitutionerne til nævnet.

Kapitel 6

Sekretariatsbetjening, tilsyn, bemyndigelser m.v.

§ 23. Sekretariatsbetjeningen af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed varetages af Uddannelses- og Forskningsministeriet eller en statslig myndighed under ministeriet.

§ 24. Uddannelses- og forskningsministeren fører tilsyn med, at denne lov og regler fastsat i medfør heraf overholdes.

§ 25. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om formkrav og tidsfrister for anmeldelser om videnskabelig uredelighed, kommunikation på andre sprog end dansk og om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur m.v.

§ 26. Uddannelses- og forskningsministeren kan bemyndige en statslig myndighed under ministeriet eller andre statslige myndigheder efter forhandling med vedkommende minister til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

Kapitel 7

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

§ 27. Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Stk. 2. Medlemmerne af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, hvis udpegningsperiode ikke er udløbet ved lovens ikrafttræden, udgør Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, indtil nævnets medlemmer er udpeget i overensstemmelse med § 6.

Stk. 3. Medlemmerne af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, hvis udpegningsperiode ikke er udløbet ved lovens ikrafttræden, bistår efter anmodning fra Nævnet for Videnskabelig Uredelighed med at færdigbehandle sager indbragt før lovens ikrafttrædelse.

Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse på sager indbragt for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed før lovens ikrafttræden. For disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. De første årlige beretninger efter §§ 21 og 22 vedrører perioden fra lovens ikrafttræden til og med den 31. december 2018.

§ 28. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
 - 2.1. Danish Code of Conduct for Research Integrity
 - 2.2. Ekspertudvalg til undersøgelse af mulige tilpasninger af rammerne for UVVU
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Opbygning og indhold i lovforslaget
 - 3.2. Overordnede principper
 - 3.3. Formål og anvendelsesområde
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Ekspertudvalgets anbefalinger
 - 3.3.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.4. Definitioner
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Ekspertudvalgets anbefalinger
 - 3.4.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.4.3.1. Videnskabelig uredelighed
 - 3.4.3.2. Tvivlsom forskningspraksis
 - 3.4.3.3. Videnskabeligt produkt, forsker og forskningsinstitution
 - 3.4.3.4. Afgrænsning af området for videnskabelig uredelighed
 - 3.5. Videnskabelig Uredelighed
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.1.1. Kompetenceområde
 - 3.5.1.2. Organisering
 - 3.5.1.3. Anmeldelse af sager
 - 3.5.1.4. Sagernes afslutning
 - 3.5.1.5. Administrativ klageadgang
 - 3.5.2. Ekspertudvalgets anbefalinger
 - 3.5.2.1. Generelt om ekspertudvalgets anbefalinger til behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed
 - 3.5.2.2. Kompetenceområde
 - 3.5.2.3. Organisering
 - 3.5.2.4. Anmeldelse af sager
 - 3.5.2.5. Sagernes afslutning
 - 3.5.2.6. Administrativ klageadgang
 - 3.5.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.5.3.1. Kompetenceområde
 - 3.5.3.2. Organisering
 - 3.5.3.3. Anmeldelse af sager
 - 3.5.3.4. Sagernes afslutning
 - 3.5.3.5. Administrativ klageadgang
 - 3.6. Tvivlsom forskningspraksis

- 3.6.1. Gældende ret
- 3.6.2. Ekspertudvalgets anbefalinger
- 3.6.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 3.7. Beretninger
 - 3.7.1. Gældende ret
 - 3.7.2. Ekspertudvalgets anbefalinger
 - 3.7.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 3.8. Sekretariatsbetjening, tilsyn, bemyndigelser m.v.
 - 3.8.1. Gældende ret
 - 3.8.2. Ekspertudvalgets anbefalinger
 - 3.8.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 3.9. Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.
 - 3.9.1. Gældende ret
 - 3.9.2. Ekspertudvalgets anbefalinger
 - 3.9.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 6. Administrative konsekvenser for borgerne
- 7. Miljømæssige konsekvenser
- 8. Forholdet til EU-retten
- 9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lovforslaget lægges der op til at styrke troværdigheden og integriteten i dansk forskning gennem fastlæggelse af tidssvarende rammer for håndtering af videnskabelig uredelighed m.v. Forslaget skelner mellem sager om videnskabelig uredelighed og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed er i dag reguleret i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbe- kendtgørelse nr. 365 af 10. april 2014, og bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009, som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012. Håndteringen af tvivlsom forskningspraksis er i dag ikke lovreguleret. Lovforslaget, der tager afsæt i 12 anbefalinger afgivet af et ekspertudvalg nedsat af uddannelses- og forskningsministeren, jf. afsnit 2.2, forventes at bidrage til at skabe et klarere grundlag for håndtering af sager om videnskabelig uredelighed og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis bl.a. ved en samlet regulering heraf.

Lovforslaget indeholder en definition af centrale begreber, herunder videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis, samt regler bl.a. for nedsættelse af et centralt uredelighedsnævn, behandling af sager om videnskabelig uredelighed og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, årlig rapportering fra de relevante organer og institutioner, sekretariatsbetjening af det centrale nævn og bemyndigelser.

Samtidig med lovforslaget fremsætter uddannelses- og forskningsministeren forslag til ny hovedlov, der skal regulere Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond (i dag Det Frie Forskningsråd). Sammen vil de to lovforslag erstatte lov om forskningsrådgivning m.v.

2. Baggrund

Behovet for at fastholde høj troværdighed og integritet i dansk forskning og det deraf følgende behov for at håndtere videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis har længe været anerkendt i Danmark. Siden 1992 har der været nedsat en central myndighed, som har haft til opgave at behandle

de mest alvorlige brud på forskningsintegriteten, betegnet videnskabelig uredelighed. Denne myndighed fungerede i første omgang som en forsøgsordning på det sundhedsvidenskabelige forskningsområde, men blev i 1998 udvidet til at omfatte alle videnskabelige discipliner fordelt på tre fagspecifikke udvalg, betegnet Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (herefter UVVU). UVVU, der tilsammen udgør en offentlig myndighed, blev reguleret ved bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 og senere direkte i lov om forskningsrådgivning m.v. med tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er siden revideret, hvilket bl.a. har medført varierende definitioner af videnskabelig uredelighed. UVVU er i dag fortsat reguleret i lov om forskningsrådgivning m.v. og bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (herefter UVVU-bekendtgørelsen).

2.1. Danish Code of Conduct for Research Integrity

I 2014 udgav Uddannelses- og Forskningsministeriet sammen med Danske Universiteter den danske kodeks for integritet i forskning (Danish Code of Conduct for Research Integrity). Kodeksen består af et sæt anbefalinger rettet mod forskere og forskningsinstitutioner, som skal bidrage til at understøtte og fremme dansk forsknings integritet. Den er et dynamisk instrument, der hviler på institutionernes frivillige tilslutning. Kodeksen blev udviklet i samarbejde med de danske universiteter, sektorforskningsinstitutionerne og de danske forskningsråd og er udtryk for et øget dansk fokus på fremme af forskningsintegritet gennem fastlæggelse af først og fremmest tre fælles principper for integritet: Ærlighed, gennemsigtighed og ansvarlighed. Kodeksen indeholder desuden fælles standarder for ansvarlig forskningspraksis, fælles retningslinjer for undervisning i ansvarlig praksis samt fælles retningslinjer for håndtering af brud på ansvarlig forskningspraksis. Kodeksen forventes at blive opdateret med passende mellemrum. I lovforslaget henvises til kodeksens første udgave fra november 2014, som fortsat er den gældende udgave.

2.2. Ekspertudvalg til undersøgelse af mulige tilpasninger af rammerne for UVVU

Primo 2015 nedsatte uddannelses- og forskningsministeren et ekspertudvalg til undersøgelse af mulige tilpasninger af rammerne for UVVU. Baggrunden for nedsættelsen af ekspertudvalget var bl.a. en redegørelse fra Uddannelses- og Forskningsministeriet for, hvordan man håndterer sager om videnskabelig uredelighed i 16 andre lande sammenholdt med situationen i Danmark. Redegørelsen blev udarbejdet efter et ønske om at se nærmere på, hvordan integriteten bedst sikres i dansk forskning, om håndteringen af uredelighedssager kan forbedres, og om situationen i Danmark er i tråd med international praksis. Den overordnede konklusion i redegørelsen var, at de enkelte lande har forskellige måder at tilrettelægge deres håndtering af uredelighedssager på betinget af faktorer som f.eks. forskningssystemets indretning, juridiske traditioner eller historiske erfaringer med konkrete uredelighedssager. Der kunne på baggrund af redegørelsen ikke peges på ét optimalt system til håndtering af uredelighedssager, men en række elementer, der går igen i de fleste systemer, blev identificeret. Sammenligningen med behandlingen af uredelighedssager i Danmark viste, at det danske system og rammerne for UVVU i vid udstrækning ligger i tråd med international praksis. Det var derfor også en hovedanbefaling i redegørelsen, at der fortsat bør være et nationalt og institutionsuafhængigt organ til at behandle sager om videnskabelig uredelighed. Redegørelsen gav dog også anledning til at se nærmere på, om det danske system kan optimeres. Ekspertudvalget fik derfor til opgave at foretage et eftersyn af, om der er behov for tilpasninger i det danske system og anviser mulige løsningsmodeller. Ekspertudvalget blev anmodet om at se nærmere på følgende syv hovedemner: 1) Definitionen af videnskabelig uredelighed, 2) håndtering af Questionable Research Practice – QRP, 3) større grad af decentral medvirken for involverede forskningsinstitutioner, 4) muligheden for at tage sager om videnskabelig uredelighed op, 5) klagemuligheder, 6) indførelse af yderligere sanktionsmuligheder og 7) beskyttelse af whistleblowere.

Det bemærkes, at ekspertudvalget i sit arbejde har anvendt den internationalt anvendte terminologi Questionable Research Practice som en beskrivelse af de brud på og afvigelser fra ansvarlig forsknings-

praksis, som ikke er alvorlige nok til at kunne anses for videnskabelig uredelighed, men som ikke desto mindre kan være skadelige for forskningens troværdighed og integritet. I lovforslaget anvendes den danske terminologi tvivlsom forskningspraksis som en oversættelse af det internationale begreb Questionable Research Practice. Der findes ikke en fælles anerkendt definition af begreberne tvivlsom forskningspraksis og Questionable Research Practice, hvorfor begrebet tvivlsom forskningspraksis foreslås defineret i lovforslaget, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 5, afsnit 3.4.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt de specielle bemærkninger til § 3.

Ekspertudvalget afgav den 14. december 2015 en rapport med tolv konkrete anbefalinger til ændringer/ikke-ændringer i det danske system til håndtering af videnskabelig uredelighed:

Anbefaling 1 (definition af videnskabelig uredelighed)

En fremtidig definition af videnskabelig uredelighed bør lyde: »Videnskabelig uredelighed: Fabrikering, forfalskning og plagiering som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater. Fabrikering er konstruktion af data eller substitution med fiktive data. Forfalskning er manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer, eller ændringer eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende. Plagiering er tilegnelse af ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.«

Anbefaling 2 (håndtering af QRP)

Ansvar for at håndtere Questionable Research Practice (QRP) bør placeres hos den involverede forskningsinstitution. Der skal i den forbindelse indføres en pligt for forskningsinstitutionerne til at behandle QRP-sager. Der bør indføres en årlig afrapportering til UVVU fra de enkelte forskningsinstitutioner om de QRP-sager, som institutionen har haft i løbet af året. UVVU bør få mulighed for under behandlingen af en konkret uredelighedssag at henvise spørgsmål om QRP til behandling på den involverede forskningsinstitution.

Anbefaling 3 (terminologien omkring videnskabelig uredelighed)

Terminologien videnskabelig uredelighed bør fastholdes. Den i Danmark anvendte oversættelse af begrebet bør ændres til research misconduct fremfor det nuværende scientific dishonesty. Dette indebærer, at UVVU's engelske navn bør ændres fra Danish Committees on Scientific Dishonesty til Danish Committees on Research Misconduct.

Anbefaling 4 (behandling af uredelighedssager)

Sager om egentlig videnskabelig uredelighed bør for så vidt angår fabrikering og forfalskning alene behandles i UVVU, mens sager vedrørende plagiering og/eller forfatterskaber efter en konkret vurdering bør kunne behandles af forskningsinstitutionen og indrapporteres til UVVU. Indgives en anmeldelse om videnskabelig uredelighed til forskningsinstitutionen, skal denne videresende anmeldelsen til UVVU. Der bør etableres en proces, hvor UVVU til brug for behandlingen af uredelighedssager indhenter en redegørelse fra den involverede forskningsinstitution. UVVU bør få mulighed for at henvise spørgsmål om QRP, som er afdækket under sådanne sagers behandling eller i forbindelse med deres afslutning, til behandling på den involverede forskningsinstitution.

Anbefaling 5 (behandling af QRP-sager)

QRP-sager bør alene behandles på den involverede forskningsinstitution. I den forbindelse bør forskningsinstitutionerne, navnlig universiteterne, forpligtes til at etablere systemer til håndtering af QRP-sager, som er uafhængige af ledelsen. Forskningsinstitutionerne bør endvidere have procedurer for behand-

lingen af QRP-sager samt så vidt muligt sikre en ensartet tilgang til sagernes behandling på den enkelte forskningsinstitution. Dette bør kombineres med, at forskningsinstitutionerne årligt skal rapportere behandlede QRP-sager til UVVU, som fører et centralt overblik over QRP-håndteringen i Danmark. Som et led heri bør UVVU hvert år udgive en samlet QRP-beretning.

Anbefaling 6 (UVVU's mulighed for at tage sager op af egen drift)

UVVU bør få mulighed for undtagelsesvist at tage sager op af egen drift, hvis UVVU vurderer, at der er en berettiget mistanke om videnskabelig uredelighed.

Anbefaling 7 (organisering af UVVU)

UVVU bør fremover bestå af ét samlet uredelighedsudvalg med 5-6 faste faglige medlemmer fra hvert sit fagområde, som tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder, og en landsdommer som formand. UVVU bør som udgangspunkt indhente eksternt ad hoc-ekspertbistand, herunder bistand fra udenlandske eksperter, i forbindelse med de fleste sager, bortset fra de mest ukomplicerede.

Anbefaling 8 (klagemuligheder/appel i uredelighedssager)

Afskæringen af klagemuligheden i afgørelser truffet af UVVU bør fastholdes, da både retlige og faglige hensyn er tilgodeset med den nuværende (og den af ekspertudvalget foreslåede) konstruktion.

Anbefaling 9 (sagsbehandlingstid)

Anmelderen i sager for UVVU bør ikke automatisk opnå partsstatus i sagen. Der bør indføres en vejledende tidsfrist om, at uredelighedssager som udgangspunkt skal være afsluttet inden for et år fra tidspunktet for anmeldelsen.

Anbefaling 10 (sanktionsmuligheder i uredelighedssager)

UVVU's mulighed for at orientere relevante interessenter om en afgørelse om videnskabelig uredelighed bør udvides med muligheden for at orientere de implicerede udgivere. Samtidig bør sanktionsmuligheden, hvorefter UVVU kan henstille til den indklagede forsker om at trække den videnskabelige artikel tilbage, fjernes.

Anbefaling 11 (whistleblower-ordning i UVVU-systemet)

Der bør ikke indføres en whistleblower-ordning i UVVU-systemet.

Anbefaling 12 (håndtering af falske anklager)

Falske anklager om videnskabelig uredelighed bør ikke være en del af området for videnskabelig uredelighed, men bør derimod håndteres som en del af QRP.

Rapporten blev sendt i bred offentlig høring i foråret 2016, og Uddannelses- og Forskningsministeriet modtog 26 høringssvar. Rapporten og høringssvarene er offentliggjort på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside (ufm.dk).

Ekspertudvalget til eftersyn af rammerne for UVVU har ved udarbejdelsen af sine anbefalinger i vidt omfang inddraget international erfaring for at sikre, at det danske uredelighedssystem harmonerer med gældende praksis i de lande, Danmark normalt sammenligner sig med. Uddannelses- og Forskningsministeriets redegørelse, som var en del af grundlaget for nedsættelsen af ekspertudvalget, bygger på data fra

følgende lande: Australien, Belgien/Flandern, Canada, Finland, Holland, Irland, Kroatien, Luxembourg, Norge, Polen, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Tyskland, USA og Østrig.

Sammensætningen og rammerne, herunder de juridiske rammer for de enkelte landes uredelighedssystemer, varierer på tværs og revideres løbende. Nogle lande har generel lovgivning på området, der eksempelvis definerer begrebet videnskabelig uredelighed og etablerer udvalg eller lignende på nationalt niveau til håndtering af konkrete sager. Andre lande har derimod en mere decentral model, hvor ansvaret for at behandle sager og træffe afgørelser om videnskabelig uredelighed er placeret hos den enkelte forskningsinstitution. I lande uden lovgivning på området ses dels modeller, hvor forskningsinstitutionerne går sammen om at etablere fælles organer til behandlingen af sager, eller hvor institutionerne har været med i et nationalt initiativ om at skabe fælles retningslinjer, dels modeller, hvor de nationale forskningsfinansierende organer hver for sig eller samlet har en politik for håndtering af videnskabelig uredelighed.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Opbygning og indhold i lovforslaget

Lovforslaget bygger på ekspertudvalgets anbefalinger med de forslag til justeringer, som kom frem under høringen. Der redegøres nærmere for de enkelte anbefalinger under lovforslagets almindelige bemærkninger. Lovforslaget fokuserer på processen for håndtering af brud på ansvarlig forskningspraksis ved at fastlægge rammerne for behandling af sager om videnskabelig uredelighed og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Med respekt for bl.a. den danske kodeks for integritet i forskning lægger lovforslaget derimod ikke i sig selv op til en regulering af, hvad der er ansvarlig forskningspraksis. Det forventes således som hidtil, at begrebet ansvarlig forskningspraksis udvikles over tid i forskningsmiljøerne, og at forskningsinstitutionerne tager ansvar for løbende at informere deres forskningspersonale om de politikker og procedurer, som er gældende for institutionen, jf. kodeksen.

En række regler for UVVU's virke, navnlig proces- og sagsbehandlingsregler, fremgår i dag alene af UVVU-bekendtgørelsen. Visse af disse regler er medtaget i lovforslaget for i højere grad at bidrage til at skabe klarhed over sagernes behandling. Andre regler forudsættes som hidtil fastsat i en forretningsorden for derved at give rum for en ønsket fleksibilitet i den praktiske håndtering af sagsbehandlingen.

Med lovforslaget foreslås det, at Udvalgene vedrørende Videnskabeligt Uredelighed ændrer navn til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Funktionen med at behandle sager om videnskabelig uredelighed og træffe afgørelse i sådanne, som UVVU i dag varetager, og som nævnet med lovforslaget vil varetage, har mere karakter af en nævnfunktion fremfor en udvalgsfunktion, sådan som disse organers funktioner traditionelt forstås. Uddannelses- og Forskningsministeriet finder det derfor mere hensigtsmæssigt, at den centrale uredelighedsmyndighed betegnes som et nævn, hvorved det også vil fremgå klarere, at de almindelige forvaltningsretlige regler for nævn gælder for myndighedens virksomhed. Der henvises til afsnit 3.5.3.2.

3.2. Overordnede principper

Hensynet til forskernes retssikkerhed og vigtigheden af at sikre troværdigheden og integriteten i den forskning, der udføres for offentlige midler, taler for, at håndteringen af brud på ansvarlig forskningspraksis reguleres ved lov. Ekspertudvalget har i sine anbefalinger haft fokus på at skabe mere klarhed på området og lægge op til et system, der varetager forskningens troværdighed og integritet ved at håndtere både videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis. Disse hensyn ligger til grund for lovforslagets udformning.

Med lovforslaget lægges der op til en tættere regulering af videnskabelig uredelighed end tvivlsom forskningspraksis. De nærmere rammer for behandling af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis må i

højere grad overlades til forskningsinstitutionerne. Baggrunden herfor er, at de mest alvorlige tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis udgøres af sager om videnskabelig uredelighed, som hidtil har været, og også med lovforslaget foreslås, behandlet af en central myndighed. Dette taler for tættere regulering, hvilket understøttes af de potentielt mere indgribende virkninger en sag om videnskabelig uredelighed kan have for den anmeldte forsker. I modsætning hertil vurderes det, at tilfælde af tvivlsom forskningspraksis håndteres bedst som en del af forskningsinstitutionernes arbejde med at fremme ansvarlig forskningspraksis gennem bl.a. undervisnings- og forskningsaktiviteter på institutionerne, hvilket taler for en større grad af frihed i forhold til tilrettelæggelse af procedurer for håndteringen på den enkelte forskningsinstitution.

Det bemærkes, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed og forskningsinstitutionerne skal behandle eventuelle personoplysninger under behørig iagttagelse af persondataloven, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer, og sikkerhedsbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001. Der henvises i den forbindelse til, at Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 (databeskyttelsesforordningen) får virkning den 25. maj 2018, og at det fra dette tidspunkt er forordningen og den på tidspunktet gældende danske lovgivning på området, der vil regulere behandlingen af personoplysninger.

3.3. Formål og anvendelsesområde

3.3.1. Gældende ret

UVVU er nedsat af uddannelses- og forskningsministeren til efterprøvelse af den videnskabelige redelighed i dansk forskning og til styrkelse af dansk forsknings troværdighed og har til opgave at behandle sager om videnskabelig uredelighed, jf. § 1, stk. 2, og § 31, stk. 1, i lov om forskningsrådgivning m.v. og § 1, stk. 1, i UVVU-bekendtgørelsen. Håndteringen af tvivlsom forskningspraksis har ikke tidligere været reguleret ved lov.

For at UVVU kan tage en sag under behandling, skal sagen have betydning for forskning udført i Danmark, forskning udført af personer med ansættelse i Danmark eller forskning udført med dansk offentlig støtte, jf. § 31, stk. 1, i lov om forskningsrådgivning m.v. Tidligere fremgik præciseringen af UVVU's virkefelt til at vedrøre sager, der har betydning for dansk forskning, alene af bekendtgørelsen om UVVU, jf. bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 og bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005. Bestemmelsen blev indføjet i loven ved en lovændring i 2008, jf. § 1, nr. 32, i lov nr. 552 af 17. juni 2008, som udtryk for et ønske om at tydeliggøre virkefeltet for UVVU og udvide begrebet dansk forskning under hensyntagen til det større fokus på grænseoverskridende forskningssamarbejde.

I § 1, stk. 4, i UVVU-bekendtgørelsen uddybes tilknytningskravet med, at UVVU kan behandle klager over videnskabelige produkter offentliggjort i Danmark, videnskabelige produkter udarbejdet som led i ansættelse eller erhvervsvirksomhed i Danmark, videnskabelige produkter, hvor der er søgt om eller opnået tilskud fra danske offentlige myndigheder til udarbejdelsen, eller tilfælde, hvor den indklagede har sin nærmeste tilknytning til Danmark i øvrigt.

Efter praksis i UVVU har det afgørende element for, hvorvidt en sag falder inden for reguleringen vedrørende videnskabelig uredelighed, været, om der er tale om forskning med hel eller delvis dansk offentlig støtte, herunder eksempelvis forskning udført af personer ansat på danske offentlige forskningsinstitutioner samt forskning udført ved brug af danske offentlige forskningsinstitutioners faciliteter.

For så vidt angår videnskabelige produkter udarbejdet i privat regi fremgår det af § 31, stk. 2, i lov om forskningsrådgivning m.v., at UVVU kun kan behandle sagen, hvis den private virksomhed eller lignende har ønsket at være omfattet af udvalgenes kompetence eller ønsker at medvirke til sagens

oplysning. Denne begrænsning i UVVU's virkefelt fremgik tidligere alene af bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, men blev ved lov nr. 552 af 17. juni 2008 indsat direkte i loven.

3.3.2. Ekspertudvalgets anbefalinger

Ekspertudvalget har ikke fremsat anbefalinger relateret til formål og anvendelsesområde.

3.3.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Uddannelses- og Forskningsministeriet finder det vigtigt at fastslå, at formålet med loven er at styrke troværdigheden og integriteten i dansk forskning. Det ligger i forlængelse af formålet med den gældende regulering af videnskabelig uredelighed og favner samtidig formålet og baggrunden for den danske kodeks for integritet i forskning fra 2014.

Forskning er af afgørende og stigende vigtighed for udviklingen af samfundets vidensgrundlag, øget velstand og tilvejebringelse af velfunderede svar på lokale og globale udfordringer. Der investeres offentlige midler i stort omfang i forskning, og det er vigtigt at stræbe efter troværdighed og høj integritet i forskningen for derved at underbygge forskning af høj kvalitet. Af forordet til den danske kodeks fremgår bl.a.: »Ærlighed, gennemsigtighed og pålidelighed skal gælde for alle faser i forskningsprocessen, da manglende overholdelse af disse grundlæggende principper udfordrer forskningens integritet i en sådan grad, at forskningsfriheden bliver truet. Forskere og institutioner bør være opmærksomme på deres ansvar over for forskningssamfundet, sponsorer af forskningsaktiviteter og samfundet som helhed.«

Uddannelses- og Forskningsministeriet støtter op om de grundlæggende principper for forskningens integritet, som de kommer til udtryk i kodeksen. For at understøtte integriteten er det imidlertid vigtigt også at sikre passende rammer for håndteringen af forhold, der ikke lever op til principperne om integritet og ansvarlig forskningspraksis, og det foreslås derfor at regulere rammerne for håndteringen af videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis. Ved at begrænse reguleringen til håndteringen af sådanne brud på ansvarlig forskningspraksis lægges der samtidig op til, at det som hidtil forventes at være forskningsinstitutionerne, der tager ansvar for løbende at fastlægge og undervise i indholdet af den ansvarlige forskningspraksis, jf. kodeksen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet finder det relevant at begrænse lovens anvendelsesområde til sager, der vedrører forskning udført med hel eller delvis offentlig dansk støtte, og sager, der vedrører forskning udført på en offentlig dansk forskningsinstitution. I modsætning til gældende ret lægges der her op til, at forskning, der alene er udført for private midler i privat regi, ikke er omfattet af loven. Heller ikke hvis en berørt virksomhed eller person måtte give sit samtykke til at blive behandlet efter loven. Det betyder, at anmeldelser om videnskabelig uredelighed vedrørende forskning i private virksomheder eller lignende ikke vil blive behandlet inden for lovens rammer. Baggrunden for forslaget skal bl.a. ses i det forhold, at sager om videnskabelig uredelighed kan være ganske omfattende og komplicerede at udrede, og det vurderes ikke rimeligt at anvende offentlige ressourcer på at udrede forhold af privat karakter.

3.4. Definitioner

3.4.1. Gældende ret

Videnskabelig uredelighed defineres i § 2, nr. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v. som forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater. Tidligere fremgik definitionen alene af den tilhørende bekendtgørelse, men en definition blev indsat direkte i loven i 2008, jf. § 1, nr. 3, i lov nr. 552 af 17. juni 2008, for at skabe større klarhed over

området for videnskabelig uredelighed. Definitionen lægger sig op ad den (dåværende) norske model, der afgrænser området for videnskabelig uredelighed på tilsvarende vis.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 552 af 17. juni 2008, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, side 3825, der ændrede og lovfæstede en definition af videnskabelig uredelighed, at UVVU's undersøgelsesområde som hidtil begrænses til den proceduremæssige side af dansk forskning i modsætning til f.eks. den indholdsmæssige kvalitetssikring af forskningens resultater, som ikke varetages af UVVU.

UVVU-bekendtgørelsen gentager i § 2 lovens definition af videnskabelig uredelighed efterfulgt af en opregning af eksempler omfattet af begrebet. Siden etableringen af UVVU i 1992 har definitionen af videnskabelig uredelighed haft fire forskellige formuleringer, hvor det kendetegnende element har været en beskrivelse af de forhold, der kan udgøre videnskabelig uredelighed, og en beskrivelse af den subjektive tilregnelse, der kræves hos den person, der er genstand for sagen. Alle definitionerne har haft en eksempelopregning, der i vidt omfang ligner den, der fremgår af den gældende UVVU-bekendtgørelse.

Det følger direkte af § 3 i UVVU-bekendtgørelsen, at UVVU ikke kan behandle sager, der vedrører videnskabelige teoris holdbarhed eller sandhed, eller sager, der vedrører forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.

Begreberne tvivlsom forskningspraksis, videnskabeligt produkt, forsker og forskningsinstitution er ikke i dag defineret i lov om forskningsrådgivning m.v. eller i UVVU-bekendtgørelsen. Begreberne videnskabeligt produkt og videnskabeligt uddannet, hvor sidstnævnte med lovforslaget foreslås erstattet med begrebet forsker, indgår som betingelser for, at UVVU kan tage en sag under behandling, hvorfor disse begreber har været genstand for fortolkning i UVVU's praksis.

3.4.2. Ekspertudvalgets anbefalinger

Af hensyn til at skabe så klar en uredelighedsdefinition som mulig har ekspertudvalget foreslået (Anbefaling 1), at videnskabelig uredelighed defineres som følgende: »Videnskabelig uredelighed: Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater. Fabrikering er konstruktion af data eller substitution med fiktive data. Forfalskning er manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer, eller ændringer eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende. Plagiering er tilegnelse af ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.«

Ekspertudvalgets forslag til en definition af videnskabelig uredelighed bygger på tre grundlæggende hensyn: 1) Definitionen skal være så klar og præcis som mulig, 2) definitionen skal kunne opfylde formålet bag et uredelighedssystem, og 3) den danske definition skal være i tråd med international praksis.

Ekspertudvalget har lagt vægt på, at definitionen af videnskabelig uredelighed siden 1992 har haft en opdeling i en objektiv del og en subjektiv del. Udvalgets forslag til en definition fastholder denne opdeling.

Den foreslåede definition indebærer, at »og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis« fjernes fra den nuværende definition af videnskabelig uredelighed i § 2, nr. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v. Samtidig erstattes eksempelopregningen i definitionen i § 2 i UVVU-bekendtgørelsen af en uddybning af de centrale begreber: Fabrikering, forfalskning og plagiering. Ekspertudvalgets forslag betyder derimod, at en kommende uredelighedsdefinition ikke indeholder konkrete eksempler.

Ekspertudvalget anbefaler, at tilregnelleskravet i definitionen af videnskabelig uredelighed fastholdes som det nuværende tilregnelleskrav, dvs. omfattende forsæt og grov uagtsomhed. Ekspertudvalget har herved lagt vægt på, at der fortsat skal stilles høje krav til skyldgraden i forbindelse med videnskabelig uredelighed, men at det samtidig også skal være muligt at opfylde formålet med at håndtere uredeligheds-

tilfælde, som navnlig er at komme situationer, hvor forskningen er fordrejet, til livs, og hvor der er en adfærd eller andre forhold, som kan bebrejdes den eller de involverede forskere.

Den foreslåede definition lægger sig i opbygning og indhold op ad den gældende definition af videnskabelig uredelighed i bl.a. USA.

Ekspertudvalget foreslår desuden (Anbefaling 12), at falske anklager om videnskabelig uredelighed ikke bør være en del af området for videnskabelig uredelighed og dermed heller ikke en del af definitionen, da sådanne falske anklager ikke kan sidestilles med selve det at fabrikere, forfalske eller plagiere forskning. Falske anklager om videnskabelig uredelighed bør efter ekspertudvalgets opfattelse håndteres som tvivlsom forskningspraksis.

3.4.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.4.3.1. Videnskabelig uredelighed

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets forslag til definition af videnskabelig uredelighed med en enkelt justering, jf. nærmere nedenfor.

Der lægges op til følgende definition af begrebet:

Videnskabelig uredelighed: Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Den foreslåede definition forventes at bringe mere klarhed over området for videnskabelig uredelighed. Et væsentligt element i den foreslåede definition er, at »andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis« udgår. Denne del af definitionen har ført til vanskeligheder i forhold til at afgrænse videnskabelig uredelighed over for andre tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis og har været kritiseret for at udvide området for videnskabelig uredelighed for bredt i Danmark sammenholdt med andre lande. Uddannelses- og Forskningsministeriet ønsker at komme denne usikkerhed til livs og foreslår derfor, at »andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis« ikke medtages i definitionen af videnskabelig uredelighed. Selvom der herved skabes en klarere og mere præcis definition af videnskabelig uredelighed understøttet af en udfoldelse af begreberne fabrikering, forfalskning og plagiering, jf. nedenfor, forventes disse tre begreber i praksis at blive underlagt en fortolkning, hvor forskningspraksis på det område, som en konkret sag vedrører, vil skulle inddrages af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Definitionen af videnskabelig uredelighed forventes med lovforslaget at omfatte de mest alvorlige brud på ansvarlig forskningspraksis, dvs. grovere tilfælde af fabrikering, forfalskning eller plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt. Videnskabelig uredelighed udgør dermed en delmængde af brud på ansvarlig forskningspraksis. Hensigten med lovforslaget er at udskille denne delmængde til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, mens de resterende tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis behandles af forskningsinstitutionerne som tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets §§ 4 og 19. Den foreslåede definition skal ses i sammenhæng med den foreslåede bagatelgrænse for videnskabelig uredelighed i lovforslagets § 3, stk. 2, nr. 1, jf. nærmere om bestemmelsen nedenfor. Selvom det foreslås, at ordene alvorlige brud udgår af definitionen, er det med lovforslaget fortsat hensigten, at det alene er kvalificerede og grovere tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, der kan betragtes som videnskabelig uredelighed.

Det foreslås, at tilregnelseskravet i definitionen af videnskabelig uredelighed skal være forsæt eller grov uagtsomhed. Siden UVVU påbegyndte sin virksomhed, har videnskabelig uredelighed krævet forsæt eller grov uagtsomhed hos en forsker som forudsætning for, at vedkommende kan kendes videnskabelig uredelig. Uddannelses- og Forskningsministeriet er på linje med ekspertudvalget af den opfattelse, at videnskabelig uredelighed bør forudsætte en vis grad af bebrejdesværdig adfærd. Samtidig er det også vigtigt, at de grove tilfælde af sjusk falder ind under begrebet, da det grundlæggende hensyn bag håndteringen af videnskabelig uredelighed er at beskytte forskningens troværdighed og integritet. Der

er en grænse for, hvor langt en forsker kan bevæge sig ind på uredelighedsområdet uden at ifalde ansvar for videnskabelig uredelighed ved f.eks. at påberåbe sig, at vedkommende ikke havde vilje eller hensigt til at begå de uredelige forhold. Forsæt og grov uagtsomhed skal fortolkes efter dansk rets sædvanlige forståelse af begreberne, hvorved der fastholdes et relativt højt skyldkrav ved videnskabelig uredelighed. Det er dog vigtigt at fastslå, at den særligt skærpede vurdering af tilregnelighedskravet, som navnlig Østre Landsret har lagt vægt på i dom af 18. februar 2015, 19. afd. nr. B-3931-13, ikke foreslås videreført, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 3.

Lovforslaget adskiller sig fra ekspertudvalgets forslag til definition, idet »forskningsmæssige resultater« foreslås erstattet med »forskning«. Baggrunden herfor er, at videnskabelig uredelighed kan vedrøre hele forskningsprocessen, hvilket også fremhæves gennem formuleringen »ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning« i definitionen. Sidste led af definitionen bør derfor ikke begrænses til resultatdelen. Den foreslåede ændring bunder i et ønske om at skabe konsistens gennem formuleringen af hele definitionen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet tilslutter sig ekspertudvalgets anbefaling om, at falske anklager om videnskabelig uredelighed ikke kan sidestilles med fabrikering, forfalskning og plagiering og derfor ikke bør indgå i definitionen af videnskabelig uredelighed. Lovforslaget afspejler dette.

Det foreslås endvidere, at lovforslaget i tråd med ekspertudvalgets forslag definerer fabrikering som uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data, forfalskning som manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer, eller ændringer eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende, og plagiering som tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.

Som en mindre ændring i forhold til ekspertudvalgets anbefalinger foreslår Uddannelses- og Forskningsministeriet, at det i relation til definitionen af fabrikering tilføjes, at det alene er den uoplyste konstruktion af data eller substitution med fiktive data, der anses for fabrikering. Baggrunden for ændringen er, at visse videnskabelige discipliner anvender konstruerede data i forskningen, hvilket således kan være i fuld overensstemmelse med ansvarlig forskningspraksis på de pågældende områder. Det bør derfor tydeliggøres, at det er den uoplyste konstruktion af data eller substitution af data, som omfattes af definitionen af videnskabelig uredelighed. På tilsvarende vis foreslås en mindre justering af definitionen af plagiering ved en tilføjelse af, at plagiering omfattet af uredelighedsbegrebet vedrører tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber. Denne justering foreslås for at skabe overensstemmelse med international praksis og opfattelsen i de danske forskningsmiljøer, hvorefter selvplagiering, dvs. genbrug af eget tidligere anvendt stof uden retmæssig kreditering, ikke kan betragtes som videnskabelig uredelighed. Det bemærkes hertil, at selvplagiering vil kunne falde ind under definitionen af tvivlsom forskningspraksis i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 5.

Definitionen af ovennævnte tre begreber foreslås efter amerikansk forbillede indsat i stedet for den tidligere eksempelopregning i UVVU-bekendtgørelsen, som udgår. Begrebernes udfoldelse i lovteksten forventes at bidrage til en forståelse af, hvad der omfattes af videnskabelig uredelighed. Det må samtidig erkendes, at man, bl.a. pga. forskningens dynamiske karakter og varierende praksisser på tværs af forskningsområder, ikke på forhånd præcist kan opliste alle forhold og adfærd, som kan udgøre videnskabelig uredelighed i et konkret tilfælde. Under hensyn hertil foreslås det ikke at medtage den hidtidige ikke-udtømmende eksempelopregning i den foreslåede definition af videnskabelig uredelighed.

3.4.3.2. Tvivlsom forskningspraksis

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår, at tvivlsom forskningspraksis i lovforslaget defineres som brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.

Der er tale om en ny definition, da begrebet ikke tidligere har været reguleret ved lov. Det bemærkes, at ekspertudvalget ikke har foreslået en egentlig definition af tvivlsom forskningspraksis, men ekspertudvalget har lagt vægt på, at det er af afgørende betydning for et fremtidigt uredelighedssystem, at også tilfælde af tvivlsom forskningspraksis håndteres. Henset hertil, og idet det af ekspertudvalget og med lovforslaget foreslås, at forskningsinstitutionerne forpligtes til at håndtere tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets § 19, finder Uddannelses- og Forskningsministeriet det hensigtsmæssigt at indsætte en definition af begrebet i loven.

Definitionen svarer til definitionen af brud på ansvarlig forskningspraksis, som den kommer til udtryk i den danske kodeks for integritet i forskning. Definitionen er formuleret bredt og tiltænkt at dække alle tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis, hvoraf de mest alvorlige tilfælde falder under definitionen af videnskabelig uredelighed i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1. Tilfælde af videnskabelig uredelighed udgør således en delmængde af tvivlsom forskningspraksis. Tilfælde af videnskabelig uredelighed behandles efter lovforslaget af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, jf. lovforslagets § 4, hvorimod tilfælde af tvivlsom forskningspraksis behandles af forskningsinstitutionerne, jf. lovforslagets § 19.

Det forventes, at forskningsinstitutionerne som led i deres ansvar for at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis efter lovforslagets § 19 udfylder begrebet gennem praksis og institutionelle retningslinjer, der nærmere udfolder, hvornår et brud på ansvarlig forskningspraksis omfattes af begrebet. Begrebet relaterer sig til ansvarlig forskningspraksis, som ikke er defineret ved lov, idet det er lagt i hænderne på forskningsinstitutionerne selv at fastlægge de nærmere rammer herfor. Dette er også forudsat i den danske kodeks for integritet i forskning, som af samme grund er etableret som et dynamisk dokument, der forudsættes løbende opdateret i takt med udviklingen i praksis. Der foreslås ikke indsat nærmere bestemmelser om skyld og straf eller andre sanktioner rettet mod forskere, som findes at have forbrudt sig mod ansvarlig forskningspraksis, idet det vurderes mere hensigtsmæssigt at overlade håndteringen af tvivlsom forskningspraksis helt til forskningsinstitutionerne med fokus på forebyggelse. Det udelukker ikke, at forskningsinstitutionerne som hidtil, hvis der konkret er belæg for det, vil kunne lade tilfælde af tvivlsom forskningspraksis få indflydelse ved vurderingen af f.eks. ansættelsesretlige forhold. Det bemærkes hertil, at hensigten med lovforslagets bestemmelser om tvivlsom forskningspraksis er at understøtte en håndtering heraf på forskningsinstitutionerne for at fremme forskningens troværdighed og integritet samt understøtte ansvarlig forskningspraksis. Hovedformålet med forskningsinstitutionernes pligt til at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis efter lovforslagets § 19 er således ikke nødvendigvis i sig selv at placere skyld hos en eller flere involverede personer. Samtidig må det erkendes, at der som hidtil kan være behov for at gribe ind som f.eks. arbejdsgiver over for den enkelte forsker efter almindelige ansættelsesretlige regler eller lignende.

Forskningsinstitutionernes tidligere praksis for håndtering af tvivlsom forskningspraksis (efter den danske kodeks betegnet som brud på ansvarlig forskningspraksis) såvel som international praksis og internationale retningslinjer forventes at bidrage til en udfyldelse af begrebet, ligesom praksis forventes at udvikle sig dynamisk over tid.

3.4.3.3. Videnskabeligt produkt, forsker og forskningsinstitution

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår, at lovforslaget herudover definerer videnskabeligt produkt som et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler, forsker som en person, der er ph.d.-studerende, har en ph.d.-grad eller har tilsvarende kvalifikationer, og forskningsinstitution som en offentlig dansk institution, hvor der udøves forskning.

Disse tre begreber er ikke foreslået defineret af ekspertudvalget, men henset til begrebernes centrale betydning i lovforslaget finder Uddannelses- og Forskningsministeriet det hensigtsmæssigt, at begreberne defineres i loven for at bidrage til at skabe yderligere klarhed over lovens anvendelse.

Videnskabeligt produkt og forsker er begreber, der foreslås anvendt til at afgrænse Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds kompetenceområde. Begreberne tydeliggør, at det alene er forhold vedrørende forskning og forskere, som nævnet skal behandle i modsætning til f.eks. forhold vedrørende almindelige bachelor- og kandidatstuderende, artikler i dagspressen og rapporter og analyser udarbejdet som led i offentlig sagsbehandling af ikke-forskere. Samme afgrænsning findes i de gældende regler for UVVU, der dog ikke indeholder en definition af begreberne, og hvor terminologien videnskabeligt uddannet anvendes i stedet for forsker.

De foreslåede definitioner lægger sig op ad UVVU's hidtidige praksis. Efter praksis i UVVU skal et videnskabeligt produkt være frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning. Videnskabeligt uddannede personer er efter praksis personer, der har en ph.d.-grad eller er nær afslutningen af et ph.d.-forløb, og personer, der har opnået tilsvarende kvalifikationer. For at tydeliggøre i lovforslaget, at de personer, der kan blive genstand for en sag om videnskabelig uredelighed, også er personer, der er under ph.d.-uddannelse, foreslås forsker defineret som omfattende ph.d.-studerende.

Forskningsinstitution foreslås defineret som offentlige danske institutioner, der udøver forskning. Definitionen foreslås medtaget i lovforslaget, da lovforslaget indeholder en ny lovfæstet pligt for forskningsinstitutioner til at indgå i processen omkring behandlingen af uredelighedssager, jf. lovforslagets §§ 10-12, og til at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets § 19. Den foreslåede definition tager hensyn til, at lovforslagets anvendelsesområde er sager, der vedrører forskning udført med hel eller delvis offentlig dansk støtte, jf. lovforslagets § 2.

3.4.3.4. Afgrænsning af området for videnskabelig uredelighed

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår i forlængelse af gældende ret, at der i definitionsbestemmelsen indsættes et stk. 2 med følgende afgrænsninger af definitionen og området for videnskabelig uredelighed: Videnskabelig uredelighed omfatter ikke 1) tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen, 2) spørgsmål om videnskabelige teories holdbarhed og 3) spørgsmål om forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.

Nr. 1 foreslås med lovforslaget indsat for at fastlægge en bagatelgrænse i forhold til videnskabelig uredelighed. Der lægges herved op til, at forhold af ringe betydning for den planlagte, gennemførte eller rapporterede forskning ikke vil blive omfattet af begrebet videnskabelig uredelighed. Videnskabelig uredelighed anvendes terminologisk om de mest alvorlige brud på ansvarlig forskningspraksis, og det vil derfor være uhensigtsmæssigt, hvis mere simple brud af ringe betydning, f.eks. plagiering af ganske ubetydelige passager fra et videnskabeligt produkt, uden videre vil blive henført som videnskabeligt uredeligt. Dette skal også ses i sammenhæng med, at der med lovforslaget foreslås indsat en definition af tvivlsom forskningspraksis i loven. Hensigten med den foreslåede bagatelgrænse i stk. 2, nr. 1, er også at bidrage til grænsedragningen mellem videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis, idet bestemmelsen er med til at fastlægge, hvornår et brud på ansvarlig forskningspraksis i form af fabrikering, forfalskning og plagiering er alvorligt nok til at blive omfattet af definitionen af videnskabelig uredelighed, og hvornår et sådant brud må betragtes som tvivlsom forskningspraksis. En lignende bagatelgrænse indfortolkes efter praksis i den gældende definition af videnskabelig uredelighed, hvor det fremgår af ordlyden af bestemmelsen, at kun alvorlige tilfælde er omfattet. Tilsvarende fremgår det af UVVU-bekendtgørelsen, at UVVU kan henlægge sager, hvis udvalgene finder, at den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet.

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår i tilknytning hertil, at bagatelgrænsen ikke som hidtil kun bør relatere sig til det videnskabelige budskab i det videnskabelige produkt, ligesom videnskabelig uredelighed ikke er begrænset til kun at vedrøre det videnskabelige budskab. Baggrunden herfor er, at videnskabelige produkter kan indeholde eksempelvis forfalskning i metodegrundlaget for produktet, som

ikke nødvendigvis ændrer det videnskabelige budskab. Sådanne tilfælde kan være lige så skadelige for forskningens troværdighed og integritet som tilfælde, hvor det videnskabelige budskab påvirkes direkte, hvorfor førstnævnte tilfælde også bør omfattes af definitionen af videnskabelig uredelighed.

De foreslåede nr. 2 og nr. 3 fremgår i det væsentlige af det gældende regelsæt i UVVU-bekendtgørelsen som en begrænsning af UVVU's kompetenceområde. Med lovforslaget lægges der op til, at samme afgrænsning er gældende for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed med en enkelt sproglig modifikation, jf. nedenfor. Det foreslås derfor fastsat i relation til definitionen af videnskabelig uredelighed, at videnskabelig uredelighed ikke omfatter spørgsmål om videnskabelige teoris holdbarhed og spørgsmål om forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt. Det bemærkes, at gældende rets omtale af videnskabelige teoris sandhed ikke er medtaget i lovforslaget, da det vurderes, at videnskabelige teoris holdbarhed er en mere retvisende betegnelse i forskningssammenhæng.

3.5. Videnskabelig uredelighed

3.5.1. Gældende ret

3.5.1.1. Kompetenceområde

Efter gældende ret behandler UVVU sager om videnskabelig uredelighed, jf. § 31, stk. 1, i lov om forskningsrådgivning m.v. og § 1, stk. 1, i UVVU-bekendtgørelsen. UVVU har ikke enekompetence til at behandle sager om videnskabelig uredelighed. En forskningsinstitution kan således selv behandle sådanne sager, hvis institutionen ønsker det. Der er eksempler på, at forskningsinstitutioner har behandlet sager om f.eks. plagiering internt på institutionen uden inddragelse af UVVU.

UVVU kan behandle sager, hvor der klages over enkeltpersoner eller grupper af personer, jf. § 5, stk. 1, i UVVU-bekendtgørelsen, men ikke sager, hvor der f.eks. klages over en enhed (et institut, fakultet eller lignende).

For at UVVU kan behandle en sag, skal den indklagede person være videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som det videnskabelige produkt, der klages over, vedrører, jf. § 1, stk. 4, i UVVU-bekendtgørelsen. Det er endvidere et krav efter § 6 i UVVU-bekendtgørelsen, at sager for UVVU vedrører en klage over et skriftligt videnskabeligt produkt efter den indklagedes frivillige afgivelse deraf eller en ansøgning, der er indgivet med henblik på at søge tilskud fra offentlige forskningsbevillinger.

3.5.1.2. Organisering

I henhold til § 32, stk. 1, i lov om forskningsrådgivning m.v. består UVVU af et eller flere udvalg dækkende alle videnskabelige forskningsområder.

Formanden for udvalgene skal være landsdommer, og medlemmerne skal være anerkendte forskere, jf. § 32, stk. 2 og 3, i lov om forskningsrådgivning m.v. Hvert medlem skal have en suppleant, jf. § 32, stk. 3. Antallet af medlemmer fastsættes af uddannelses- og forskningsministeren, der i UVVU-bekendtgørelsen har fastsat antallet af medlemmer i hvert udvalg til seks forskere, jf. § 7 i bekendtgørelsen. Formanden og de øvrige medlemmer udpeges af uddannelses- og forskningsministeren efter indstilling fra henholdsvis domstolene og Det Frie Forskningsråd. Udpegningsperioden er fire år med mulighed for genudpegningsperiode for to år, jf. § 32, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v. Det fremgår desuden af § 40 i lov om forskningsrådgivning m.v. og § 7, stk. 3, i UVVU-bekendtgørelsen indsat ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012, at ministeren undtagelsesvis kan forlænge beskikkelsesperioden for medlemmer og suppleanter.

UVVU består af følgende tre udvalg, jf. § 1, stk. 2, i UVVU-bekendtgørelsen, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder:

- Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.

- Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning.
- Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning.

Det følger af § 1, stk. 3, i UVVU-bekendtgørelsen, at udvalgene i forening afgør den nærmere afgrænsning mellem de tre udvalg. Der er efter § 8, stk. 3, mulighed for, at udvalgene træffer afgørelse i en sag i forening, hvis sagen vedrører mere end ét udvalgs kompetenceområde. Hvert udvalg består ud over den fælles formand af seks medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter, jf. § 7 i UVVU-bekendtgørelsen.

UVVU har i henhold til § 11 i UVVU-bekendtgørelsen mulighed for at nedsætte ad hoc-udvalg uden beslutningskompetence til at bistå med forberedelsen af en sag. Ad hoc-udvalg kan bestå af medlemmer, suppleanter og eksterne sagkyndige, og der skal foretages selvstændig partshøring over sammensætningen.

Hvert af de tre udvalg under UVVU er beslutningsdygtigt, når formanden og fire medlemmer eller et tilsvarende antal suppleanter er til stede, jf. § 9, stk. 1, i UVVU-bekendtgørelsen. Det følger endvidere af stk. 3, at et udvalg i videst muligt omfang skal træffe beslutning i enighed, og at beslutning træffes ved almindelig stemmeflerhed, såfremt enighed ikke kan opnås. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål, jf. § 31, stk. 5, i lov om forskningsrådgivning m.v. og § 9, stk. 4, i UVVU-bekendtgørelsen.

UVVU udarbejder en forretningsorden, som skal godkendes af uddannelses- og forskningsministeren, jf. § 32, stk. 5, i lov om forskningsrådgivning m.v.

3.5.1.3. Anmeldelse af sager

UVVU behandler sager vedrørende videnskabelig uredelighed, der rejses ved anmeldelse eller af en person, der ønsker at blive rensat for påstande om videnskabelig uredelighed, jf. § 31, stk. 1, i lov om forskningsrådgivning m.v. og § 4, stk. 1, i UVVU-bekendtgørelsen. UVVU kan endvidere i medfør af § 31, stk. 3, i lov om forskningsrådgivning m.v. behandle sager af egen drift, hvis sagerne er af samfundsmæssig interesse eller af betydning for menneskers eller dyrs sundhed, og hvor der foreligger en begrundet formodning om videnskabelig uredelighed.

Både anmelderen og den indklagede anses efter praksis for parter i en UVVU-sag, hvilket også afspejles i sprogbrugen i bestemmelserne i UVVU-bekendtgørelsen og UVVU's forretningsorden. Parterne i en sag under behandling i UVVU kan lade sig bistå af bisiddere, jf. § 10 i UVVU-bekendtgørelsen.

3.5.1.4. Sagernes afslutning

UVVU kan ifølge § 4, stk. 2, i UVVU-bekendtgørelsen afvise at behandle sager, hvor det på forhånd vurderes, at sagen falder uden for udvalgenes kompetence, sagen må anses for åbenbart grundløs, eller omkostningerne ved sagens behandling ikke står i rimeligt forhold til dens betydning. Sager, der ikke optages til behandling, skal afvises senest tre måneder efter udvalgenes modtagelse af sagen.

I henhold til § 4, stk. 3, 2. pkt., i UVVU-bekendtgørelsen skal UVVU i sager, der optages til behandling, senest tre måneder efter modtagelsen af sagen oplyse sagens parter om sagens forventede faser og forventet tidspunkt for afgivelse af en udtalelse. UVVU afslutter realitetsbehandlede sager ved at afgive en udtalelse, hvor der bl.a. skal redegøres for sagens fremstilling, udtalelser fra sagens parter, udvalgenes overvejelser og udvalgenes konklusion, herunder mulig dissens, jf. § 13, stk. 1, i UVVU-bekendtgørelsen. Det følger endvidere af stk. 3, at UVVU skal høre den indklagede over et udkast til afgørelse i sager, hvor UVVU forventer at udtrykke kritik. I praksis foretager UVVU ofte en høring af begge sagens parter over udkast til afgørelse, hvis det forventes, at der i afgørelsen vil blive udtrykt kritik af den indklagede. Efter § 14 i UVVU-bekendtgørelsen kan UVVU på begæring genoptage en afsluttet sag, hvis der fremkommer væsentlige nye oplysninger, som, hvis de havde foreligget under sagens behandling, må antages at kunne have ført til et andet udfald.

UVVU's sanktionsmuligheder fremgår af § 31, stk. 4, i lov om forskningsrådgivning m.v. og § 15 i UVVU-bekendtgørelsen. I sager, hvor UVVU konstaterer, at der foreligger videnskabelig uredelighed, kan UVVU således:

- 1) Orienter den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker.
- 2) Henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage.
- 3) Orienter vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området.
- 4) Underrette tilskudsgiver, hvis der er tale om, at udvalgene har konstateret, at der foreligger videnskabelig uredelighed i en ansøgning om tilskud fra offentlige forskningsbevillinger.
- 5) Foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse.
- 6) Efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

UVVU skal endvidere efter § 15, stk. 2, i UVVU-bekendtgørelsen udtale sig om graden af den konstaterede videnskabelige uredelighed og om dennes betydning for det videnskabelige budskab i det pågældende videnskabelige produkt. I henhold til stk. 3 kan UVVU henlægge sager, hvis den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet.

Afvisning af sager fra realitetsbehandling og udtalelser i realitetsbehandlede sager betragtes som afgørelser i forvaltningslovens forstand.

3.5.1.5. Administrativ klageadgang

UVVU's afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 34 i lov om forskningsrådgivning m.v. Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 405 af 28. maj 2003, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 3432, hvor UVVU blev lovreguleret, og hvor § 34 blev indsat, at afskæringen af klageadgang var tilsigtet også før bestemmelsen. Folketingets Ombudsmand fandt imidlertid i en udtalelse fra 2001, at UVVU's afgørelser kunne påklages til ministeriet for så vidt angår retlige forhold efter ordlyden af de daværende regelsæt, navnlig § 4 m i lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 19. august 1997. Dette var bl.a. baggrunden for, at der med lovændringen i 2003 blev indsat en eksplicit bestemmelse om afskæring af klageadgang for UVVU's afgørelser.

3.5.2. Ekspertudvalgets anbefalinger

3.5.2.1. Generelt om ekspertudvalgets anbefalinger til behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed

I det følgende redegøres for ekspertudvalgets anbefalinger. Anbefalingerne indeholder ikke forslag om navneændring af det nuværende UVVU, hvorfor anbefalinger rettet mod den centrale uredelighedsmyndighed i det følgende refererer til UVVU uanset Uddannelses- og Forskningsministeriets forslag om, at udvalgene ændrer navn til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

3.5.2.2. Kompetenceområde

Ekspertudvalget anbefaler, at det klare udgangspunkt bør være, at alle uredelighedssager behandles i UVVU.

Ekspertudvalget har på den baggrund foreslået (Anbefaling 4), at uredelighedssager for så vidt angår fabrikering og forfalskning alene behandles i UVVU, dvs. at forskningsinstitutionerne i modsætning til i dag ikke kan behandle sager om disse forhold. Ekspertudvalget foreslår samtidig, at udgangspunktet om, at alle uredelighedssager behandles i UVVU, kan fraviges for så vidt angår sager om plagiering og/eller forfatterskab, ved at behandlingen af disse sager efter en konkret vurdering overlades til den involverede forskningsinstitution.

3.5.2.3. *Organisering*

Ekspertudvalget foreslår (Anbefaling 7), at UVVU organiseres efter en model, hvor der etableres ét fast uredelighedsudvalg bestående af personer fordelt på fagområder svarende nogenlunde til de nuværende underudvalg. Formanden for udvalget skal fortsat være landsdommer. Ved behandlingen af konkrete sager bør udvalget indkalde en eller flere eksperter fra det specifikke forskningsområde, som anmeldelsen vedrører. Eksperten er med til at træffe afgørelse i sagen.

Efter ekspertudvalgets opfattelse bør den faglige del af UVVU bestå af 5-6 faste medlemmer fra hvert sit fagområde, der tilsammen dækker alle videnskabelige forskningsområder.

Ekspertudvalget anbefaler, at eksterne eksperter indkaldes i de fleste sager bortset fra de mest ukomplicerede. Inddragelsen af eksterne eksperter i konkrete sager skal ske efter en gennemsigtig proces, eks. med høring af den indklagede forsker over ekspertsammensætningen i den pågældende sag.

Ekspertudvalget har lagt vægt på, at en reorganisering af UVVU efter den foreslåede model vil føre til en mere ensartet vurdering på tværs af forskningsområder, strømlinet sagsbehandling og reduceret administration/sekretariatsbetjening.

3.5.2.4. *Anmeldelse af sager*

Efter ekspertudvalgets opfattelse bør hovedreglen være, at behandlingen af uredelighedssager i UVVU sker på baggrund af konkrete anmeldelser. Ekspertudvalget foreslår (Anbefaling 4) en sagsbehandlingsmodel, hvor forskningsinstitutionerne får en større rolle ved sagsbehandlingen i UVVU, idet UVVU's oplysning af sagen skal inddrage en redegørelse fra den involverede forskningsinstitution.

I ekspertudvalgets forslag skitseres sagsbehandlingen i UVVU i hovedtræk sådan, at mistanker om videnskabelig uredelighed skal indbringes via anmeldelse til UVVU. I tilfælde, hvor forskningsinstitutionen modtager en anmeldelse om videnskabelig uredelighed, eller hvor en mistanke om uredelighed opstår under behandlingen af en sag om tvivlsom forskningspraksis, skal anmeldelsen/sagen oversendes til UVVU. Hvis anmeldelsen vedrører videnskabelig uredelighed, optager UVVU sagen til behandling. Til brug for sagens oplysning indhenter UVVU en redegørelse fra den implicerede forskningsinstitution, der bl.a. skal indeholde en sagsfremstilling med sagens fakta. UVVU træffer afgørelse i sagen.

Den foreslåede model er inspireret af international praksis, idet forskningsinstitutioner i andre lande i højere grad inddrages i håndteringen af uredelighedssager, der involverer den eller de pågældende institutioner.

Ekspertudvalget har været opmærksomt på, at der i det foreslåede uredelighedssystem kan være behov for en udvidet adgang for UVVU til at tage sager op af egen drift. Et sådant behov kan eksempelvis opstå, hvis UVVU bliver opmærksom på, at en sag, der behandles som tvivlsom forskningspraksis, formodes at indeholde forhold, der kan være videnskabelig uredelighed. Ekspertudvalget foreslår på den baggrund (Anbefaling 6), at UVVU får adgang til at optage sager til behandling af egen drift, hvis UVVU vurderer, at der er en berettiget mistanke om videnskabelig uredelighed.

Ekspertudvalget foreslår samtidig, at anmelderen i sager for UVVU ikke automatisk opnår partsstatus i sagen (Anbefaling 9). Efter ekspertudvalgets opfattelse vil forslaget om at afskære anmelderen fra automatisk at opnå partsstatus (sammenholdt med forslaget om større inddragelse af forskningsinstitutionen i en sag) føre til en mere strømlinet og hurtigere sagsbehandling, idet UVVU i en konkret sag vil kunne indhente faktiske oplysninger fra anmelder, få redegørelsen fra forskningsinstitutionen og derefter lave en samlet partshøring af den indklagede over materialet.

Ekspertudvalget anbefaler (Anbefaling 11), at der ikke indføres en whistleblower-ordning i UVVU-systemet.

3.5.2.5. *Sagernes afslutning*

Ekspertudvalget foreslår (Anbefaling 9), at der indføres en vejledende tidsfrist om, at uredelighedssager som udgangspunkt skal være afsluttet inden for et år fra tidspunktet for anmeldelsen.

Ekspertudvalget lægger vægt på, at det er vigtigt, at tidsfrister for behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed etableres som vejledende frister, idet visse sager kan være yderst komplicerede og tidskrævende. Efter ekspertudvalgets opfattelse bør de fleste sager kunne afsluttes inden for et år fra indgivelse af anmeldelsen.

Ekspertudvalget mener ikke, at der overordnet bør laves om på modellen i uredelighedssystemet, hvorefter UVVU tager stilling til videnskabelig uredelighed og evt. orienterer relevante interessenter, mens egentlige ansættelsesretlige sanktioner og lignende er overladt til ansættelsesstederne m.fl. I sammenhæng hermed foreslår ekspertudvalget (Anbefaling 10), at UVVU's mulighed for at orientere relevante interessenter om en afgørelse om videnskabelig uredelighed udvides med muligheden for at orientere de implicerede udgivere af videnskabelige tidsskrifter. Samtidig foreslår ekspertudvalget, at muligheden for at henstille til den anmeldte, at det videnskabelige arbejde trækkes tilbage, fjernes. Ekspertudvalget begrundes forslaget med, at det er mere hensigtsmæssigt at fokusere på udgiveren, der har mulighed for at foretage tilbagetrækning og korrektion af publicerede artikler, fremfor at henstille tilbagetrækning til den anmeldte, som blot kan vælge at ignorere denne.

Ekspertudvalget foreslår desuden (Anbefalingerne 2 og 4), at UVVU, som en følge af den foreslåede pligt for forskningsinstitutionerne til at håndtere tvivlsom forskningspraksis, jf. afsnit 3.6.2, får mulighed for under behandlingen af en uredelighedssag at henvise eventuelle spørgsmål om tvivlsom forskningspraksis til behandling på den involverede forskningsinstitution.

3.5.2.6. Administrativ klageadgang

Ekspertudvalget foreslår, at afskæringen af klageadgang for afgørelser truffet af UVVU fastholdes (Anbefaling 8).

Ekspertudvalgets forslag er begrundet med, at både retlige og faglige hensyn er tilgodeset med den nuværende (og den af ekspertudvalget foreslåede) konstruktion, hvorefter UVVU besidder retlig ekspertise i form af en landsdommer som formand og faglig ekspertise i form af anerkendte forskere som øvrige medlemmer. Det er efter ekspertudvalgets opfattelse ikke muligt at nedsætte et appeludvalg med definitorisk større faglig indsigt end UVVU. Desuden mener ekspertudvalget, at det retlige indhold i UVVU's afgørelser (og virke generelt) sikres gennem udpegning af en formand, der er landsdommer, samt den almindelige mulighed for at få efterprøvet administrative afgørelser ved ombudsmanden og domstolene.

3.5.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.5.3.1. Kompetenceområde

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at alle uredelighedssager behandles af en central uredelighedsmyndighed, som ministeriet foreslår navngivet Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Ved høringen over ekspertudvalgets rapport tog flere forskningsinstitutioner og medlemmer af UVVU afstand fra ekspertudvalgets forslag om, at visse uredelighedssager (sager om plagiering og forfatterskab) efter en konkret vurdering kan overlades til den involverede forskningsinstitution. Deres begrundelse var dels, at forslaget om at opdele uredelighedssager i plagierings-/forfatterskabssager på den ene side og fabrikerings-/forfalskningssager på den anden side ville være vanskeligt at håndtere i praksis og skabe uklar ansvarsfordeling, dels at en sådan opdeling bør undgås, da det potentielt vil udvande plagieringssagernes alvorligheds karakter.

På denne baggrund foreslår Uddannelses- og Forskningsministeriet, at sager om videnskabelig uredelig-

hed alene behandles af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Det flugter med international praksis, at plagiering betragtes som videnskabelig uredelighed på linje med fabrikering og forfalskning. Efter lovforslaget vil det således alene være nævnet, der har kompetence til at afgøre, om en forsker har handlet videnskabeligt uredeligt.

Efter gældende ret kan sager om videnskabelig uredelighed både behandles af UVVU og af den involverede forskningsinstitution, jf. ovenfor afsnit 3.5.1.1. Dette har i praksis ført til, at visse forskningsinstitutioner selv behandler sager om videnskabelig uredelighed, hvor andre forskningsinstitutioner sender sagerne til UVVU. Henset til alvorligheden af uredelighedssager og den indgribende virkning en afgørelse om videnskabelig uredelighed kan have for de involverede forskere, er det efter Uddannelses- og Forskningsministeriets opfattelse vigtigt, at sådanne sager behandles ensartet. Lovforslaget forventes at bidrage hertil ved at samle kompetencen til at behandle sager om videnskabelig uredelighed hos Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Det bemærkes hertil, at sager, som ikke kan behandles af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed pga. kompetencereglerne for nævnets virke, jf. lovforslagets § 4, eller som nævnet afviser fra realitetsbehandling, jf. lovforslagets § 13, eventuelt kan behandles af den relevante forskningsinstitution som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis efter lovforslagets § 19. Som eksempel herpå kan nævnes et tilfælde af forsætlig plagiering i et ikke-videnskabeligt produkt. Et sådant tilfælde vil som udgangspunkt høre under definitionen af videnskabelig uredelighed, men da der ikke er tale om et videnskabeligt produkt, falder sagen uden for nævnets kompetence, og nævnet kan derfor ikke tage stilling til, om der foreligger videnskabelig uredelighed. Efter lovforslaget vil den relevante forskningsinstitution kunne se på sagen i stedet som et tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Med lovforslagets kompetencefordeling mellem nævnet og forskningsinstitutionerne er tanken således, at nævnet i sager, hvor det må antages, at forholdene i sagen kan vedrøre videnskabelig uredelighed, må tage stilling til, om den konkrete sag vedrører videnskabelig uredelighed og falder inden for nævnets kompetenceområde. Er dette ikke tilfældet, kan forskningsinstitutionerne behandle forholdet som et tilfælde af tvivlsom forskningspraksis efter lovforslagets § 19.

Det tilføjes, at erfaringen med sager i UVVU og i universiteternes såkaldte praksisudvalg har vist, at det kan være vanskeligt på forhånd at klarlægge, om et konkret tilfælde vedrører videnskabelig uredelighed eller tvivlsom forskningspraksis, idet det ofte ikke er muligt at foretage en sådan vurdering, før sagen er nærmere udredt. Det forventes derfor også med lovforslaget, at forskningsinstitutionerne i deres vurdering af, om en sag vedrører videnskabelig uredelighed og dermed skal overdrages til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, jf. lovforslagets §§ 10-11, er opmærksomme på denne grænsedragning. Dette indebærer, at i konkrete tilfælde, hvor forskningsinstitutionen er i tvivl om, hvorvidt forholdene i sagen vedrører videnskabelig uredelighed eller tvivlsom forskningspraksis, bør der som klart udgangspunkt ske overdragelse til nævnet som en sag om videnskabelig uredelighed. Nævnet vil i disse tilfælde i overensstemmelse med lovforslagets kompetencefordeling tage stilling til, om sagen er omfattet af nævnets kompetence, jf. lovforslagets § 4, og om sagen indeholder videnskabelig uredelighed som defineret i lovforslaget § 3, stk. 1, nr. 1-4. Det er samtidig forventningen, at færdigbehandlede sager, hvor nævnet kommer frem til, at der ikke er videnskabelig uredelighed, men muligvis tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, forholdsvist hurtigt og smidigt vil kunne behandles på forskningsinstitutionen efter en oversendelse i medfør af lovforslagets § 17.

Med lovforslaget foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kun kan behandle sager, der vedrører videnskabelige produkter, som er afgivet af forskere, og at den videnskabelige uredelighed i sagen skal vedrøre en eller flere af de forskere, der har bidraget til at afgive det videnskabelige produkt. Det svarer til den nuværende afgrænsning af kompetenceområdet for UVVU med den ændring, at Uddannelses- og Forskningsministeriets forslag indebærer, at der ikke stilles krav om, at den person, der er subjekt for uredelighedssagen, nødvendigvis skal være forsker inden for det felt, som det videnskabelige produkt,

sagen omhandler, vedrører. Baggrunden for ændringen er, at forskning i stigende grad udføres på tværs af forskningsområder og videnskabelige discipliner. Det synes således hensigtsmæssigt og nødvendigt, at kravene til videnskabelig redelighed gælder, uanset hvilket forskningsområde en forsker bevæger sig ind på. Den foreslåede definition af videnskabelig uredelighed, der begrænser området til de mest alvorlige tilfælde, taler endvidere herfor. Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med lovforslagets forslag om, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed organiseres som ét organ dækkende alle forskningsområder.

Det bemærkes hertil, at der som hidtil lægges op til, at forskerens forskningsmæssige baggrund inddrages individuelt bl.a. i forhold til vurderingen af den konkrete sag, herunder om forskeren har handlet forsætligt eller groft uagtsomt.

3.5.3.2. Organisering

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at der etableres én central uredelighedsmyndighed, efter lovforslaget betegnet som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, bestående af forskningsfaglige medlemmer fordelt på fagområder svarende nogenlunde til de nuværende udvalg i UVVU og med en landsdommer som formand. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vil som en kollegial myndighed i forvaltningsretlig henseende, som også navnet indikerer, være et nævn. Det er karakteristisk for nævn, at disse ikke (som f.eks. styrelser og direktorater) indgår i det administrative hierarki under det pågældende ressortministerium. Dette medfører, at der ikke mellem Uddannelses- og Forskningsministeriet og Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vil være et såkaldt over-/underordningsforhold. Ministeriet vil således ikke kunne udstikke tjenestebefalinger til nævnet, delegerer opgaver til nævnet eller overtage nævnets kompetencer (såkaldt call in). Endvidere vil nævnets afgørelser ikke kunne påklages til ministeriet, hvilket eksplicit for uredelighedssagernes vedkommende fastsættes i lovforslagets § 18. I det hele taget vil nævnet i vidt omfang agere uafhængigt af ministeriet.

Som forvaltningsmyndighed vil Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, ligesom tilfældet er i dag for så vidt angår UVVU, være underlagt almindelige forvaltningsretlige regler, der bl.a. sikrer parternes retssikkerhed i konkrete sager. Særligt på området for videnskabelig uredelighed er det vigtigt, at sagerne håndteres på betryggende vis for den person, der er subjekt for uredelighedssagen, da det kan være indgribende i en forskerkarriere at være subjekt for en sag om videnskabelig uredelighed. Reglerne i lovforslaget er således udformet med respekt for disse hensyn.

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed består af en formand og 8-10 faglige medlemmer, og at der skal være en suppleant for hvert medlem. De faglige medlemmer og suppleanterne skal repræsentere forskellige videnskabelige forskningsområder. Nævnet forventes herved at kunne sammensættes på en måde, der reflekterer de grundlæggende faglige og juridiske kompetencer, der bør være til stede til brug for sagsbehandlingen. Der er i vidt omfang tale om en videreførelse af kravet i § 32, stk. 1, i lov om forskningsrådgivning m.v., hvorefter UVVU dækker alle videnskabelige forskningsområder. Hensigten med at have suppleanter i nævnet er bl.a. at understøtte den fornødne faglige bredde, hvis et af de faglige medlemmer måtte få forfald, eller det i øvrigt anses for relevant at inddrage en suppleant i den konkrete sag.

Under høringen over ekspertudvalgets rapport gjorde visse høringsparter opmærksom på, at 5-6 faste faglige medlemmer, som foreslået af ekspertudvalget, formentlig ikke vil bibringe en central uredelighedsmyndighed nok faglig bredde til at få en tilstrækkelig bred repræsentation af forskellige forskningsområder. Uddannelses- og Forskningsministeriet er enig i synspunktet og foreslår derfor, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed sammensættes med 8-10 faste faglige medlemmer.

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår som ekspertudvalget, at formanden er landsdommer, og

at de faglige medlemmer samt disses suppleanter er anerkendte forskere, hvilket svarer til kravene efter gældende ret. Anerkendte forskere skal her forstås efter definitionen af begrebet i § 2, nr. 1, i den gældende lov om forskningsrådgivning m.v., der forventes videreført i det samtidig fremsatte lovforslag om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond. Det foreslås som noget nyt, at de faglige medlemmer og suppleanter udpeges efter åbent opslag og høring af Danmarks Frie Forskningsfond (i dag Det Frie Forskningsråd). Lovforslaget indeholder desuden et forslag til en samlet mulig udpegningsperiode på seks år. Det svarer materielt til gældende ret. Forslaget viderefører tilsvarende den gældende mulighed for, at uddannelses- og forskningsministeren undtagelsesvis kan forlænge udpegningsperioden for formanden og de faglige medlemmer samt suppleanter. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 5 og 6.

Uddannelses- og forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed får mulighed for under behandlingen af konkrete sager at indkalde ekspertbistand. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

En tilsvarende mulighed eksisterer i dag efter § 11 i UVVU-bekendtgørelsen, og der er i vidt omfang tale om en videreførelse af denne mulighed. Dog præciseres det i den foreslåede ordning, at der er tale om indhentelse af ekspertbistand efter konkret behov i modsætning til UVVU-bekendtgørelsens formulering om nedsættelse af ad hoc-udvalg. Det svarer til hidtidig praksis, hvor UVVU i højere grad har indhentet ekspertudtalelser end nedsat egentlige ad hoc-udvalg. Det forventes, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vil benytte sig af muligheden for at indhente ekspertbistand i alle de sager, hvor dette anses for nødvendigt under hensyn til sagens faglige indhold. Ekspertbistand kan omfatte brug af eksterne eksperter eller suppleanter for de faglige medlemmer af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, hvis den pågældende suppleant måtte have den ekspertise, der er brug for i sagen. Suppleanten bliver ikke ved ekspertbistand efter § 7 en del af nævnet i den konkrete sag, i modsætning til situationen hvor suppleanten indtræder i nævnet efter lovforslagets § 5, stk. 4. Ekspertudvalget har desuden foreslået, at den eller de indkaldte eksperter er med til at træffe afgørelse i sagen. Uddannelses- og Forskningsministeriet er betænkelig ved en sådan konstruktion, da det bør overlades til de faste medlemmer af nævnet, der er udpeget efter lovens regler, at træffe afgørelse om, hvorvidt en forsker har handlet videnskabeligt uredeligt. Det foreslås derfor, at nævnet i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper vil kunne bede en ekspert om at bidrage til sagens behandling ved at afgive udtalelser, give møde i nævnet eller lignende. Eksperten bliver herved ikke til en del af nævnet og har således ikke del i nævnets beslutningskompetence. De foreslåede regler for Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds beslutningsdygtighed og udarbejdelse af forretningsorden er i det væsentlige en videreførelse af gældende ret med den modifikation, at quorumkravet for nævnet foreslås at flugte med almindelige forvaltningsretlige regler, og den tilføjelse, at formandens stemme er udslagsgivende ved stemmelighed. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 8 og 9.

3.5.3.3. *Anmeldelse af sager*

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at uredelighedssager som hovedregel behandles af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed på baggrund af konkrete anmeldelser. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Konkrete anmeldelser foreslås at dække både tilfælde, hvor en person anmelder en anden for videnskabelig uredelighed, og tilfælde, hvor anmelderen selv anmoder om at blive renset for fremsatte påstande om videnskabelig uredelighed. Dette svarer til gældende ret efter UVVU-bekendtgørelsen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår, at anmeldelser om videnskabelig uredelighed indgives til den forskningsinstitution, hvor forskningen primært er udført, til en indledende screening. Hvis screeningen viser, at der synes at være tale om en sag vedrørende videnskabelig uredelighed, sendes sagen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed med en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder, jf.

lovforslagets §§ 10-11. Det bemærkes hertil, at anmeldelse i visse tilfælde skal indgives direkte til nævnet, jf. lovforslagets § 10, stk. 2.

Det forventes, at forskningsinstitutionen alene ser på, om anmeldelsen opfylder de mest grundlæggende krav for, at det konkrete tilfælde omhandler videnskabelig uredelighed, mens det ikke er tanken, at institutionen skal foretage en nærmere materiel vurdering af, om de anmeldte forhold faktisk er udtryk for videnskabelig uredelighed. Det vil således med lovforslaget være forskningsinstitutionen, der foretager den indledende vurdering af, hvor en konkret sag skal behandles. For at understøtte denne opgave, lægges der op til, at den indledende vurdering af, hvilken kategori af sagstyper en given sag hører til i, og dermed om sagen skal behandles af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed eller af forskningsinstitutionen, kan foretages i dialog med nævnet. Herved forventes det, at nævnet og forskningsinstitutionen i fællesskab kan få klarlagt, om en sag ser ud til at omhandle videnskabelig uredelighed, eller om en sag vedrører tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Forskningsinstitutionen har således mulighed for at trække på nævnets erfaringer og få rådgivning til at foretage vurderingen af, om en sag skal overdrages til nævnet eller behandles af forskningsinstitutionen, hvilket kan være særligt relevant i sager i grænseområdet mellem videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis.

Forslaget fraviger ekspertudvalgets anbefaling om, at anmeldelser om videnskabelig uredelighed indgives til den centrale uredelighedsmyndighed, dvs. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Under høringen over ekspertudvalgets anbefalinger udtrykte flere respondenter bekymring for, at ekspertudvalgets forslag kunne føre til uklare og uhensigtsmæssige arbejdsgange på kryds og tværs med risiko for unødigt ressourceforbrug. Uddannelses- og Forskningsministeriet tilslutter sig ønsket om at understøtte en gennemskuelig og enkel sagsgang i den samlede håndtering af videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis. I den henseende er det efter ministeriets opfattelse hensigtsmæssigt med én samlet indgang på institutionsniveau for anmeldelser af både sager om videnskabelig uredelighed og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Forslaget forventes at medvirke til at begrænse risikoen for, at anmeldelser indgives til den forkerte myndighed samt deraf medfølgende oversendelser mellem myndigheder.

For at understøtte den foreslåede håndtering af videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis, hvorefter sager om videnskabelig uredelighed alene behandles af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, jf. lovforslagets § 4, stk. 1, og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis alene behandles af den involverede forskningsinstitution, jf. lovforslagets § 19, stk. 1, foreslår Uddannelses- og Forskningsministeriet, at der indføres en egentlig pligt for forskningsinstitutionerne til at indgive anmeldelse til nævnet, hvis den pågældende forskningsinstitution får begrundet mistanke om videnskabelig uredelighed. Hensigten hermed er at medvirke til at motivere til, at alle sager, der måtte opstå på en forskningsinstitution, håndteres retmæssigt i overensstemmelse med lovforslagets bestemmelser. Det bemærkes hertil, at det fremgår af den danske kodeks for integritet i forskning, at forskningsinstitutionerne kan vælge at sende sager om videnskabelig uredelighed til UVVU, hvis forskningsinstitutionen under en sag om brud på ansvarlig forskningspraksis bliver opmærksom på, at sagen kan indeholde videnskabelig uredelighed. Kodeksens anbefaling på dette punkt afspejler gældende ret, hvorefter sager om videnskabelig uredelighed kan behandles både i UVVU og af forskningsinstitutionerne. Lovforslaget medfører således en ændring i forhold til kodeksen, idet der foreslås etableret en egentlig pligt for forskningsinstitutionerne til at indbringe sager om videnskabelig uredelighed for nævnet for at understøtte den klare kompetencefordeling i forhold til håndteringen af videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis, som er et af hovedhensynene bag lovforslaget.

Sammenfattende for så vidt angår anmeldelsesprocessen lægges der op til, at alle tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis anmeldes til den berørte forskningsinstitution. Vurderes der at være tale om en anmeldelse vedrørende videnskabelig uredelighed, forventes forskningsinstitutionen i dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed at udarbejde en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder og oversende sagen til nævnet efter reglen i lovforslagets § 11. Redegørelsen forventes at indeholde de

relevante faktiske oplysninger i sagen, der foreligger på institutionen. Redegørelsen udarbejdes i dialog med nævnet for at skabe en så hensigtsmæssig proces som muligt. Det er fortsat nævnet, der foretager den egentlige materielle sagsbehandling, herunder indhentelse af eventuelle yderligere oplysninger. Bestemmelsen om, at forskningsinstitutionen udarbejder en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder, skal således bidrage til, at sagen er ordentligt oplyst tidligt i forløbet, men er ikke udtryk for, at sagsbehandlingen foretages af forskningsinstitutionen. Er der derimod tale om en anmeldelse vedrørende tvivlsom forskningspraksis, forventes forskningsinstitutionen at behandle forholdet selv efter lovforslagets § 19.

Forslaget er i tråd med international praksis, hvorefter forskningsinstitutionerne ofte spiller en større rolle i håndteringen af konkrete uredelighedssager. Forslaget forventes endvidere at føre til en mere hensigtsmæssig arbejdsfordeling mellem forskningsinstitutionerne og Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, idet forskningsinstitutionerne forventes at have bedre adgang til de faktiske oplysninger om en konkret sag end nævnet. Det forventes samtidig at kunne medvirke til en hurtigere sagsbehandlingstid, idet nævnet på den måde vil have mulighed for at få sagen hurtigere oplyst. For at sikre den fornødne fleksibilitet i sagsbehandlingen lægges der som anført op til, at forskningsinstitutionerne og nævnet i dialog aftaler den nærmere proces i forbindelse med de konkrete sager.

Hensigten med Uddannelses- og Forskningsministeriets forslag til ny proces for anmeldelser om videnskabelig uredelighed er endvidere at følge op på ekspertudvalgets anbefaling om, at anmelderen i sager om videnskabelig uredelighed ikke automatisk opnår partsstatus, som tilfældet er i dag efter praksis i UVVU og formuleringerne i UVVU-bekendtgørelsen og udvalgenes forretningsorden. Efter ministeriets opfattelse er der ikke et særligt hensyn at tage til anmelderen, som begrundet automatisk partsstatus. Anmelderens interesse tilgodeses ved muligheden for at bringe sager frem i lyset, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan tage under behandling. Det svarer til situationen inden for eksempelvis det skatteretlige område, hvorefter anmeldere af formodede overtrædelser af skattelovgivning til SKAT ikke automatisk opnår partsstatus. Med lovforslaget vil partsstatus kun forekomme i særlige tilfælde, hvor dette følger af de almindelige forvaltningsretlige regler herom. Det er omvendt vigtigt at pointere, at den anmeldte person i en sag om videnskabelig uredelighed efter de almindelige forvaltningsretlige regler altid vil opnå partsstatus i sagen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at den centrale uredelighedsmyndighed, dvs. Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, i højere grad får mulighed for at tage sager op af egen drift. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Med lovforslaget lægges der derfor op til, at nævnet kan tage sager op af egen drift, hvis der foreligger en begrundet formodning om videnskabelig uredelighed. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om, at alle anmeldelser om videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis indgives ved den involverede forskningsinstitution. Der kan herved tænkes at opstå situationer, hvor nævnet vil have behov for at tage en sag under behandling, eksempelvis hvis der ikke er en identificeret anmelder i sagen. Det forventes dog fortsat, at der forholdsvist sjældent vil være anledning for nævnet til at tage sager op af egen drift.

3.5.3.4. Sagerne afslutning

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår, at UVVU's mulighed efter gældende ret for at afvise sager, der 1) falder uden for udvalgenes kompetenceområde, 2) må anses for åbenbart grundløse, og 3) hvor omkostningerne ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning, videreføres til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed med en mindre modifikation til nr. 2, der foreslås udvidet til også at omfatte sager, der må formodes ikke at kunne føre til en afgørelse om, at der foreligger videnskabelig uredelighed. Nævnets mulighed for at afvise realitetsbehandling af sager i de tre nævnte tilfælde foreslås desuden suppleret af, at nævnet også gives mulighed for at afvise sager med meget lille tilknytning til Danmark. Denne supplerende afvisningsmulighed er en konsekvens af lovforslagets § 2, hvorefter loven finder anvendelse på forskning udført med hel eller delvis dansk offentlig støtte. Der kan således opstå sager, hvor der er

et relativt lille element af offentlig dansk støtte involveret, eksempelvis gennem Danmarks medlemskab af en international organisation, men hvor tilknytningen til Danmark i øvrigt er så lille, at det må anses for uhensigtsmæssigt og f.eks. forbundet med store sagsbehandlingsvanskeligheder og et omfangsrigt ressourceforbrug at rejse en sag ved nævnet. Sådanne sager bør nævnet kunne afvise at realitetsbehandle, da lovens grundlæggende formål er at styrke troværdighed og integritet i dansk forskning.

Det foreslås, at tidsfristen efter gældende ret, hvorefter sager, der ikke optages til realitetsbehandling, skal afvises senest tre måneder efter modtagelse af sagen, i væsentligt omfang videreføres, dog med den modifikation, at tidsfristen foreslås fastsat som et udgangspunkt. Baggrunden herfor er, at afvisning af sager efter praksis har vist sig at kunne trække ud over de tre måneder, hvis der f.eks. er forhold, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed er nødt til at afklare før beslutning om realitetsbehandling eller afvisning kan træffes. Sådanne forhold kan f.eks. være præcisering af oplysninger i anmeldelsen, som skal indhentes uden for nævnet. Det forventes, at hovedparten af sager, der afvises fra realitetsbehandling af nævnet, afvises inden for fristen på tre måneder.

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at sager om videnskabelig uredelighed skal færdigbehandles inden for et år. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Med lovforslaget foreslås der således en ny tidsfrist, hvorefter sager, der optages til realitetsbehandling af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, som udgangspunkt skal færdigbehandles senest 12 måneder efter nævnets modtagelse af sagen eller nævnets optagelse af sagen til behandling af egen drift. Uddannelses- og Forskningsministeriet er enig i ekspertudvalgets synspunkt om, at tidsfristen for behandling af sager bør etableres som en vejledende frist. Det foreslås derfor, at sagsbehandlingen kan forlænges ud over de 12 måneder, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Det forventes, at hovedparten af sager, der optages til realitetsbehandling af nævnet, færdigbehandles inden for etårsfristen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at uredelighedssystemet fortsat tilrettelægges på en sådan måde, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed tager stilling til videnskabelig uredelighed og orienterer relevante interessenter herom, mens egentlige ansættelsesretlige og finansieringsmæssige sanktioner m.v. overlades til ansættelsesstederne og de finansierende parter m.fl. Ministeriet kan endvidere tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at nævnet får mulighed for at orientere udgiveren af det videnskabelige produkt, der er genstand for sagen, om udfaldet af en uredelighedssag. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds orienteringsmuligheder er med lovforslaget udformet på en sådan måde, at nævnet kan orientere de relevante interesserede, dvs. den berørte forskningsinstitution, ansættelsessted, finansierende parter og/eller udgiveren. Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår i tilknytning hertil, at nævnets mulighed for at henstille til forskeren, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage, bibeholdes og udvides med en mulighed for at rette samme henstilling til udgiveren. Der er tale om en fravigelse af ekspertudvalgets anbefalinger, som er begrundet med, at det er et væsentligt element i nævnets virke, at nævnet klart kan tilkendegive, at et videnskabeligt produkt, der indeholder videnskabelig uredelighed, bør trækkes tilbage, så fremtidig forskning ikke bygger på forskning, hvor der er foretaget fabrikerings, forfalskning eller plagiering. Det er også blevet fremhævet under høringen over ekspertudvalgets anbefalinger.

Det foreslås, at muligheden efter gældende ret for nævnet til at foretage politianmeldelse, orientere den relevante tilsynsmyndighed samt udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed efter særlig anmodning fra ansættelsesmyndigheden ikke medtages i loven. Nævnet vil som offentlig myndighed efter almindelige regler ikke være afskåret fra at foretage en politianmeldelse, hvis nævnet afdækker potentielt ulovlige forhold under en sag, eller fra at orientere en relevant tilsynsmyndighed. Endvidere forventes det, at nævnets afgørelser indeholder en tilstrækkelig stillingtagen til den konstaterede videnskabelig uredelighed, hvorfor bestemmelsen om en udtalelse om graden heraf efter særlig anmodning fra ansættelsesmyndigheden anses for overflødig.

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed i forbindelse med en sag om videnskabelig uredelighed kan henvise forhold om mulig tvivlsom forskningspraksis til behandling på den relevante forskningsinstitution. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Det forventes således, at forhold, som nævnet under en sag vurderer til ikke at være videnskabelig uredelighed, men som muligvis kan være tvivlsom forskningspraksis, oversendes til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. tilsvarende ovenfor afsnit 3.5.3.1.

Det følger af almindelige forvaltningsretlige regler, at nævnets afgørelser sendes til sagens parter, hvorfor lovforslaget i modsætning til gældende ret ikke indeholder bestemmelser herom.

3.5.3.5. Administrativ klageadgang

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at afgørelser om videnskabelig uredelighed ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Der er tale om både en kodifikation af almindelige forvaltningsretlige regler, hvorefter nævns afgørelser ikke uden klar hjemmel kan påklages til anden myndighed, og en videreførelse af gældende ret, hvorefter administrativ rekurs af UVVU's afgørelser er afskåret efter lov om forskningsrådgivning m.v.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har lagt vægt på, at nævnets formand efter lovforslaget er landsdommer, og at nævnets øvrige medlemmer er anerkendte forskere. Det forventes således, at retlige og faglige hensyn er tilgodeset med den foreslåede konstruktion.

3.6. Tvivlsom forskningspraksis

3.6.1. Gældende ret

Tvivlsom forskningspraksis og håndteringen heraf har ikke tidligere været lovreguleret. Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 552 af 17. juni 2008, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, side 3825, med hvilken der blev indsat en definition af videnskabelig uredelighed i loven, jf. afsnit 3.4.1, at det forebyggende og løbende arbejde med at sikre god videnskabelig praksis i forskningen fortsat forventes varetaget af de enkelte forskningsinstitutioner.

3.6.2. Ekspertudvalgets anbefalinger

Ekspertudvalget anbefaler, at håndteringen af tvivlsom forskningspraksis overlades til den involverede forskningsinstitution. Ekspertudvalget foreslår på den baggrund (Anbefaling 2), at forskningsinstitutionerne forpligtes til at håndtere sager om tvivlsom forskningspraksis, dels for at sikre en vis konsistens i behandlingen af sådanne sager, dels for at sikre at forskningsinstitutionerne faktisk tager hånd om opgaven.

I ekspertudvalgets forslag skitseres sagsbehandlingen i en sag om tvivlsom forskningspraksis på en forskningsinstitution i hovedtræk sådan, at mistanker om tvivlsom forskningspraksis skal indbringes for den forskningsinstitution, hvor forskningen har fundet sted. I tilfælde, hvor UVVU modtager en anmeldelse om tvivlsom forskningspraksis, skal anmeldelsen/sagen oversendes til den involverede forskningsinstitution. Behandlingen af sager om tvivlsom forskningspraksis skal alene foregå på forskningsinstitutionen uden inddragelse af UVVU. Den nærmere proces overlades til den enkelte forskningsinstitution, men der skal etableres procedurer for håndteringen af tvivlsom forskningspraksis og sagsbehandlingen. Opstår der under sagen en mistanke om videnskabelig uredelighed, skal sagen sendes til UVVU. Forskningsinstitutionen træffer afgørelse i sagen, og der afgives en årlig afrapportering til UVVU, jf. afsnit 3.7.2. Ekspertudvalget lægger vægt på, at forskningsinstitutionerne tager skridt til at sikre størst mulig gennemsigtighed i sagsbehandlingen og så vidt muligt sikrer en ensartet tilgang til sagernes

behandling på den enkelte forskningsinstitution. Ekspertudvalget anbefaler, at systemer til behandling af sager om tvivlsom forskningspraksis fungerer uafhængigt af ledelsen og er på plads på institutionerne senest 1. januar 2017.

3.6.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at ansvaret for at håndtere tvivlsom forskningspraksis, herunder ansvaret for at behandle konkrete tilfælde heraf, placeres éntydigt hos forskningsinstitutionerne. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Det foreslås derfor, at forskningsinstitutionerne efter lovforslaget skal behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Under hensyn til, at tvivlsom forskningspraksis dækker et bredt felt af forhold fra mindre afvigelser fra ansvarlig forskningspraksis til graverende brud herpå, bør der med lovforslaget gives rum for forskningsinstitutionerne til at tilrettelægge håndteringen nærmere, hvorfor lovforslaget anvender terminologien tilfælde af tvivlsom forskningspraksis fremfor den af ekspertudvalget anvendte terminologi sager om tvivlsom forskningspraksis.

Forskningsinstitutionerne har i dag ansvar for at inddrage ansvarlig forskningspraksis i deres almindelige virksomhed gennem undervisning, forskning og andre relevante aktiviteter. Med lovforslaget lovfæstes en pligt for forskningsinstitutionerne til at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. De fleste danske forskningsinstitutioner har tilsluttet sig den danske kodeks for integritet i forskning, der bl.a. indeholder anbefalinger til etablering af systemer til håndtering af brud på ansvarlig forskningspraksis. Sådanne systemer er i medfør heraf allerede på plads eller under udvikling på flere forskningsinstitutioner.

Det bemærkes hertil, at det ikke er hensigten med lovforslaget at forpligte forskningsinstitutionerne til at behandle alle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis efter kodeksens fulde model for håndtering af brud på ansvarlig forskningspraksis. Brud på ansvarlig forskningspraksis uden for området for videnskabelig uredelighed kan foreligge i forskellige former i spændet fra mindre alvorlige brud, som f.eks. utilsigtet brud på regler om forfatterskaber, til mere alvorlige brud, som f.eks. utilsigtet fabrikering, forfalskning eller plagiering. Hensigten med lovforslaget er at give forskningsinstitutionerne passende frie rammer for, hvordan tilfælde af tvivlsom forskningspraksis håndteres. Det forventes således, at forskningsinstitutionerne selv tilrettelægger rammerne herfor. Mindre alvorlige tilfælde vil f.eks. kunne håndteres gennem mægling eller justering af praksis i den pågældende forskningsenhed m.v., mens mere alvorlige tilfælde vil kunne håndteres gennem en egentlig sagsbehandling i eksempelvis et udvalg eller lignende.

Opgaven med at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis kan efter forslaget løftes af den enkelte forskningsinstitution, i fællesskab af flere forskningsinstitutioner eller under inddragelse af ekstern ekspertise. Under høringen over rapporten med ekspertudvalgets anbefalinger gjorde flere forskningsinstitutioner opmærksom på, at etablering af procedurer, herunder udvalg og lignende, til behandlingen af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis kunne medføre ressourcemæssige og faglige udfordringer for navnlig de mindre institutioner, der som følge af lokale forhold heller ikke kunne leve op til ekspertudvalgets anbefalinger om, at sådanne sager bør behandles uafhængigt af ledelsen. Der lægges med lovforslaget op til at tilgodese de lokale forhold og give vide muligheder for, hvordan institutionerne organisatorisk vælger at håndtere tvivlsom forskningspraksis.

Lovforslaget er udformet, så der opstilles en overordnet pligt for institutionerne til at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, mens det tilsvarende forventes, at institutionerne selv fastsætter nærmere regler for, hvordan sådanne sager skal behandles. Det foreslås i tilknytning hertil af hensyn til gennemsigtighed og ensartethed på tværs af videnskabelige områder, at den enkelte forskningsinstitution offentliggør sådanne retningslinjer på institutionens hjemmeside.

3.7. Beretninger

3.7.1. Gældende ret

Ifølge § 7 i UVVU-bekendtgørelsen udarbejder og offentliggør UVVU en årlig beretning om sin virksomhed, hvor samtlige behandlede sager om videnskabelig uredelighed beskrives i ikke-personhenførbare form. UVVU har udarbejdet årlige beretninger siden tilblivelsen i 1992, og bestemmelsen er videreført fra de tidligere bekendtgørelser om UVVU.

Beretninger om tvivlsom forskningspraksis er ikke og har ikke tidligere været lovreguleret.

3.7.2. Ekspertudvalgets anbefalinger

Ekspertudvalget foreslår (Anbefaling 2 og 4), at der indføres en årlig rapportering fra forskningsinstitutionerne til UVVU over de sager om tvivlsom forskningspraksis, som forskningsinstitutionerne har behandlet i løbet af året. Baggrunden for forslaget er, at der efter ekspertudvalgets opfattelse bør fastholdes et centralt overblik over, hvordan det står til med forskningsintegriteten i Danmark, herunder danske sager om tvivlsom forskningspraksis. Ekspertudvalget foreslår, at UVVU får til opgave at udgive en samlet årlig beretning om tvivlsom forskningspraksis i Danmark.

3.7.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en årlig beretning om sin behandling af sager om videnskabelig uredelighed. Der er i det væsentligste tale om en videreførelse af gældende ret for UVVU efter UVVU-bekendtgørelsen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet kan endvidere tilslutte sig ekspertudvalgets anbefaling om, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en årlig beretning om de tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, som har været behandlet på forskningsinstitutionerne. Lovforslaget er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

Det foreslås derfor, at forskningsinstitutionerne laver en årlig afrapportering til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, som kan danne grundlag for nævnets årsberetning om tvivlsom forskningspraksis. Den enkelte forskningsinstitutions afrapportering forventes som udgangspunkt at omhandle de tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, som institutionen har behandlet det forgangne år. De nærmere rammer for forskningsinstitutionernes afrapportering forventes nærmere klarlagt mellem nævnet og forskningsinstitutionerne med henblik på at skabe en hensigtsmæssig proces for afrapporteringen, hvor der tages hensyn til omstændighederne på de enkelte forskningsinstitutioner.

Hensigten med bestemmelsen er at skabe et centralt overblik over behandlingen af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis i Danmark. Der er således ikke tale om, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed foretager en egentlig monitorering eller overinstansbedømmelse i forhold til konkrete tilfælde på området.

3.8. Sekretariatsbetjening, tilsyn, bemyndigelser m.v.

3.8.1. Gældende ret

UVVU sekretariatsbetjenes af Uddannelses- og Forskningsministeriet, jf. § 35, stk. 1, i lov om forskningsrådgivning m.v. Sekretariatsfunktionen varetages af Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

§ 33 i lov om forskningsrådgivning m.v. indeholder en bemyndigelse for uddannelses- og forskningsministeren til at fastsætte nærmere regler for UVVU. Ministeren har i medfør af bestemmelsen udstedt bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, jf. bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009, som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012.

Det følger af § 40 a, stk. 1, i lov om forskningsrådgivning m.v., at uddannelses og forskningsministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der efter loven er tillagt

uddannelses- og forskningsministeren. Ministeren kan endvidere efter stk. 2 og 3 fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, og regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

Uddannelses- og forskningsministeren har i medfør af § 40 a udstedt bekendtgørelse nr. 318 af 30. marts 2014 om delegation af uddannelses- og forskningsministerens beføjelser i lov om forskningsrådgivning m.v. Af bekendtgørelsens § 1, nr. 5, fremgår det, at godkendelse af UVVU's forretningsorden, jf. § 32, stk. 5, i lov om forskningsrådgivning m.v., er delegeret til Styrelsen for Forskning og Innovation (pr. 1. januar 2017 overgået til Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte). Afgørelser truffet af styrelsen i henhold til delegationen kan efter delegationsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, ikke påklages til uddannelses- og forskningsministeren.

Uddannelses- og Forskningsministeriet fører tilsyn med UVVU som en del af det almindelige sektortilsyn inden for ministerens ressort. Der er ikke fastsat særlige regler i lov eller bekendtgørelse om tilsynet.

3.8.2. Ekspertudvalgets anbefalinger

Ekspertudvalget har ikke fremsat anbefalinger relateret til sekretariatsbetjening, bemyndigelser m.v.

3.8.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår, at sekretariatsbetjeningen af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed varetages af Uddannelses- og Forskningsministeriet eller en statslig myndighed under ministeriet. Der er tale om en videreførelse af gældende ret for UVVU efter lov om forskningsrådgivning m.v., hvor sekretariatsbetjeningen af UVVU i dag varetages af Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

Der lægges derudover op til, at det i loven eksplicit bestemmes, at uddannelses- og forskningsministeren fører tilsyn med, at loven og regler fastsat i medfør af loven overholdes. Dette vil bidrage til at skabe klarhed og gennemsigtighed.

Det foreslås, at ministeren gives mulighed for at fastsætte regler for formkrav til anmeldelser om videnskabelig uredelighed, kommunikation på andet sprog end dansk og digital kommunikation.

Det foreslås endvidere at opretholde muligheden for at delegere ministerens beføjelser til en statslig myndighed under ministeriet eller – efter forhandling med vedkommende minister – til en anden statslig myndighed, herunder muligheden for at afskære klageadgangen i sådanne tilfælde.

3.9. Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

3.9.1. Gældende ret

Den gældende lov om forskningsrådgivning m.v. trådte i kraft 1. januar 2004 og er senest ændret ved lov nr. 310 af 29. marts 2014. UVVU-bekendtgørelsen trådte i kraft 1. maj 2009 og er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012. Det fremgår af § 17, stk. 2, i UVVU-bekendtgørelsen, at sager, der er indbragt inden den 1. december 2008 behandles efter den tidligere bekendtgørelse om UVVU, jf. bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

3.9.2. Ekspertudvalgets anbefalinger

Ekspertudvalget har ikke fremsat anbefalinger relateret til ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

3.9.3. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2017. Det forventes, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed er udpeget pr. den 1. juli 2017, så nævnet kan varetage opgaverne efter loven. Det kan

imidlertid ikke udelukkes, at nævnet ikke er behørigt sammensat pr. denne dato, hvorfor der foreslås indsat overgangsbestemmelser, der vil sikre, at medlemmer af UVVU kan varetage nævnets opgaver i en overgangsperiode, samt at UVVU's medlemmer kan bistå med at færdigbehandle verserende sager.

Det foreslås endvidere fastsat, at sager indbragt før 1. juli 2017 behandles efter gældende ret.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indebærer ikke merudgifter for det offentlige.

Udgifter relateret til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afholdes af finanslovsbevillingen på § 19.45.02.15. Analyser og vederlag til råd og udvalg m.v. Det omfatter vederlag til medlemmer samt udgifter til deres tjenesterejser, afholdelse af møder og udgivelse af beretninger m.v. Endvidere kan der afholdes udgifter til inddragelse af ekspertbistand efter lovforslagets § 7, afholdelse og deltagelse i konferencer og lignende, udarbejdelse af analyser og yderligere aktiviteter i regi af nævnet og dets sekretariat.

Lovforslaget forventes at føre til en reduktion i udgifterne til vederlag og tjenesterejser for medlemmer og suppleanter i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, da de tre nuværende udvalg i UVVU foreslås erstattet af ét samlet nævn, jf. lovforslagets § 5.

Opgaverne for forskningsinstitutionerne efter lovforslagets §§ 19 og 20 forudsættes håndteret inden for institutionernes eksisterende økonomiske og administrative rammer.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget indeholder ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

I forhold til retssikkerhedsmæssige konsekvenser bemærkes, at det følger af lovforslagets § 26, at uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet efter bemyndigelse, herunder at ministeren kan fastsætte, at afgørelserne ikke skal kunne påklages. Muligheden for afskæring af klageadgang kan medføre negative konsekvenser for borgere, men der er tale om en videreførelse af den nuværende retstilstand.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 25. oktober 2016 til den 23. november 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Moderniseringsstyrelsen, Nationalbanken, Rigsrevisionen, Statens Administration, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, Danmarks Tekniske Universitet, IT-Universitetet i København, Københavns Universitet, Roskilde Universitet, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Arkitektskolen Aarhus, Center for Regional- og Turismeforskning, Danmarks Meteorologiske Institut, Dansk Arkitektur Center, Dansk Center for Forskningsanalyse, Dansk

Institut for Internationale Studier, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, Designmuseum Danmark, De Videnskabsetiske Komitéer i Region Syddanmark, Designskolen Kolding, Det Informationsvidenskabelige Akademi, Det Kongelige Bibliotek, Det Kongelige Danske Kunstakademi, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning, Forsvarsakademiet, Institut for Menneskerettigheder, IT-Vest, Københavns Universitetshospital, Nationalmuseet, National Videnskabsetisk Komité Naturhistorisk Museum, Odense Universitetshospital, Rigsarkivet, Rigshospitalet, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Statens Museum for Kunst, Statens Serum Institut, Statsbiblioteket, Aalborg Universitetshospital, Aarhus Universitetshospital, AIDS-Fondet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, Bitten og Mads Clausens Fond, Carlsbergfondet, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, Danmarks Grundforskningsfond, Danmarks Innovationsfond, Danmarks Vækstråd, Det Frie Forskningsråd, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, Det Obelske Familiefond, Det Økologiske Råd, De Økonomiske Råd, Fabrikant Mads Clausens Fond, Fonden Teknologirådet, Friluftsrådet, Industriens Fond, Kræftens Bekæmpelse, Lundbeckfonden, Nordea-fonden, Novo Nordisk Fonden, Oticonfonden, Realdania, Rockwool Fonden, Siemensfonden, Thomas B. Thriges Fond, Trygfonden, Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, Villum Fonden og Velux Fonden, Vækstfonden, Advokatsamfundet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CO-industri, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Danske Erhvervsakademier, Danske Fag-, Forsknings- og Uddannelsesbiblioteker, Danske Handicaporganisationer, Danske Professionshøjskoler, Dansk Erhverv, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd, DEA, Det Ethiske Råd, DIS - Study Abroad in Scandinavia, DM – Dansk Magisterforening, Fagligt Fælles Forbund, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolernes Forening, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FTF, Godkendt Teknologisk Service (GTS-net), Ingeniørforeningen IDA, IT-Branchen, Kommunernes Landsforening, Kulturministeriets Rektorer, Landbrug og Fødevarer, LO, Lægeforeningen, Lægemiddelindustriforeningen, Mellemfolkeligt Samvirke, Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser og Sektorforskningens Direktørkollegium.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Reducerede udgifter til vederlag og tjenesterejser for medlemmer af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
	Ingen	Ingen

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet		
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Efter lovforslagets § 26 kan klageadgangen afskæres i forbindelse med delegation af beføjelser (videreførelse af retstilstanden i dag).
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige forpligtelser (Sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Formålet med UVVU er efter gældende ret at efterprøve den videnskabelige redelighed i dansk forskning og styrke dansk forsknings troværdighed ved at behandle sager om videnskabelig uredelighed. Håndteringen af forhold om tvivlsom forskningspraksis har ikke tidligere været reguleret ved lov.

Der henvises til afsnit 3.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Efter det foreslåede *stk. 1* er formålet med loven at styrke troværdigheden og integriteten i dansk forskning. Reglen viderefører formålet efter den gældende regulering suppleret med en henvisning til integriteten i dansk forskning. Ved at lade en styrkelse af integriteten indgå i formålsbestemmelsen refereres til det aktuelle og stigende fokus både nationalt og internationalt på forskningens integritet, hvilket bl.a. er kommet til udtryk i den danske kodeks for integritet i forskning fra 2014, jf. afsnit 3.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Ved det foreslåede *stk. 2, nr. 1*, lægges der op til som hidtil at fastlægge rammerne for håndtering af sager om videnskabelig uredelighed. Som noget nyt foreslås det endvidere med *nr. 2* at fastlægge de overordnede rammer for håndtering af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, jf. § 19. Det betyder, at både sager om videnskabelig uredelighed og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis skal håndteres efter lovforslaget. Reguleringen af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis følger ekspertudvalgets anbefalinger og er tænkt at dække behovet for at styrke fokus på de tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis, som ikke er alvorlige nok til at blive behandlet som sager om videnskabelig uredelighed.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.3.2 og 3.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Efter gældende ret skal en sag om videnskabelig uredelighed have betydning for forskning udført i Danmark, forskning udført af personer med ansættelse i Danmark eller forskning udført med dansk offentlig støtte, for at UVVU kan behandle sagen. For så vidt angår forskning i privat regi kan UVVU efter gældende ret kun behandle sagen, hvis den private virksomhed eller lignende har ønsket at være omfattet af udvalgenes kompetence eller ønsker at medvirke til sagens oplysning.

Der henvises til afsnit 3.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at anvendelsesområdet for loven indskrænkes til alene at vedrøre forhold om forskning udført med hel eller delvis offentlig dansk støtte eller forskning udført på en offentlig dansk forskningsinstitution. Det betyder, at det fremover ikke vil være muligt efter loven f.eks. at anmelde sager om videnskabelig uredelighed til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, hvis forholdene er begået i en privat virksomhed og alene er finansieret af private midler.

Efter praksis i UVVU har det afgørende element for, hvorvidt en sag falder inden for reguleringen vedrørende videnskabelig uredelighed, været, om der er tale om forskning udført med hel eller delvis dansk offentlig støtte, forskning udført af personer ansat på danske offentlige forskningsinstitutioner, samt forskning udført ved brug af danske offentlige forskningsinstitutioners faciliteter. Det vurderes, at det foreslåede anvendelsesområde vil være dækkende for de offentlige hensyn, som loven skal varetage, herunder hensynet til, at der ikke anvendes omfattende offentlige ressourcer på at behandle sager om forskning, der alene er finansieret af private midler.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Efter gældende ret er videnskabelig uredelighed i lov om forskningsrådgivning m.v. defineret som »forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig uredelighed, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater.«

UVVU-bekendtgørelsen gentager definitionen og opregner desuden følgende ikke-udtømmende liste over eksempler på videnskabelig uredelighed:

- 1) Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
- 2) Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.
- 3) Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.
- 4) Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.
- 5) Plagiering af andres resultater eller publikationer.
- 6) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.
- 7) Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer.

Efter gældende ret kan UVVU ikke behandle sager, der vedrører videnskabelige teoris holdbarhed eller sandhed, eller sager, der vedrører forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt.

Gældende ret indeholder ikke lovfæstede definitioner af begreberne tvivlsom forskningspraksis, videnskabeligt produkt, forsker og forskningsinstitution.

Der henvises til afsnit 3.4.1 i de almindelige bemærkninger for så vidt angår gældende ret og afsnit 3.4.2 for så vidt angår ekspertudvalgets anbefalinger.

Den foreslåede bestemmelse definerer en række centrale begreber i loven, der nærmere fastlægger området for videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 1*, foreslås videnskabelig uredelighed defineret som fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning. Den foreslåede definition er i overensstemmelse med ekspertudvalgets anbefaling til en definition af videnskabelig uredelighed med den justering, at »forskningsmæssige resultater« foreslås erstattet med »forskning«. Begrundelsen for justeringen i den foreslåede definition i forhold til ekspertudvalgets anbefalede definition er, at videnskabelig uredelighed kan forekomme i hele forskningsprocessen, jf. nærmere afsnit 3.4.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede definition forventes at skabe mere klarhed over området for videnskabelig uredelighed, ved at videnskabelig uredelighed efter lovforslaget alene vil omfatte forhold, der kan henføres til fabrikering, forfalskning eller plagiering. Indholdet af disse tre begreber defineres nærmere i bestemmelsens *stk. 1, nr. 2-4*, jf. nedenfor. Selvom der med forslaget til bestemmelsen tilstræbes en præcisering af begreberne fabrikering, forfalskning og plagiering, vil disse begreber i praksis være underlagt en fortolkning, hvor forskningspraksis på det pågældende område og sagens omstændigheder i øvrigt inddrages.

En væsentlig ændring i forhold til gældende ret er, at »andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis« med den foreslåede definition udgår af definitionen af videnskabelig uredelighed. Denne del af uredelighedsdefinitionen har været vanskelig at håndtere i praksis i forhold til at vurdere, hvornår et brud på god videnskabelig praksis er alvorligt nok til at falde inden for definitionen og dermed afgrænse området for videnskabelig uredelighed over for andre mindre alvorlige brud på ansvarlig forskningspraksis. Endvidere er formuleringen »andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis« blevet kritiseret for at være for bred og skønspregt ud fra et hensyn om, at det på forhånd bør klarlægges så præcist som muligt, hvilke forhold der omfattes af definitionen af videnskabelig uredelighed. Den foreslåede afgrænsning af videnskabelig uredelighed til alene at omfatte fabrikering, forfalskning og plagiering præciserer de forhold, der kan anses for omfattet af definitionen, hvilket forventes at skabe større klarhed over, om et forhold skal henføres til videnskabelig uredelighed eller snarere må betragtes som tvivlsom forskningspraksis efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 5*. Bestemmelsens *stk. 1, nr. 1*, skal ses i sammenhæng med den foreslåede bagatelgrænse i lovforslagets § 3, *stk. 2, nr. 1*. Den foreslåede definition af videnskabelig uredelighed sammenholdt med denne bagatelgrænse forventes at medføre, at det alene vil være fabrikering, forfalskning og plagiering af en vis grovhed og dermed de mest alvorlige brud på ansvarlig forskningspraksis, der omfattes af begrebet. Mindre alvorlige brud på ansvarlig forskningspraksis, som falder uden for den foreslåede definition af videnskabelig uredelighed, forventes derimod håndteret som tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets § 3, *stk. 1, nr. 5*, og § 19.

Det foreslås endvidere, at fabrikering, forfalskning eller plagiering skal være begået forsætligt eller groft uagtsomt af den pågældende forsker, før forholdet kan anses for videnskabelig uredelighed. Forslaget indebærer, at en forsker skal have begået det eller de forhold, der anses som fabrikering, forfalskning eller plagiering, med forsæt eller ved grov uagtsomhed. Østre Landsret har i dom af 18. februar 2015, 19. afd. nr. B-3931-13, anlagt en skærpet vurdering af tilregnelleskravet i sager om videnskabelig uredelighed, hvor landsretten udtaler, at området er karakteriseret ved en bevidst eller en hertil grænsende groft uagtsom tilsidesættelse af grundlæggende krav til videnskabelig forskning. Landsretten finder videre, at videnskabelig uredelighed omfatter tilfælde, hvor det med fornøden klarhed må kunne lægges til grund, at den pågældende forsker handlede bevidst eller groft uagtsomt i forbindelse med at forfalske eller forvride det videnskabelige budskab. Vestre Landsret har i dom af 30. marts 2016, 13. afd. nr. B-0864-15, givet udtryk for lignende betragtninger. Med lovforslaget foreslås denne skærpede opfattelse af tilregnelleskravet ikke videreført. Efter lovforslaget skal tilregnellesvurderingen i relation til videnskabelig uredelighed således foretages i henhold til dansk rets sædvanlige forståelse af begreberne forsæt og grov uagtsomhed, uden at denne vurdering skærpes yderligere. Vurderingen foreslås endvidere ikke at indebære krav om, at der skal være udvist forsæt eller grov uagtsomhed i forbindelse med en forfalskning eller forvridning af det videnskabelige budskab, idet der i en konkret sag kan være videnskabelig uredelighed i metodeafsnit

eller lignende, som ikke påvirker selve produktets videnskabelige budskab, men som alligevel kan have skadelig indvirkning på forskningens integritet.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 2*, foreslås fabrikering defineret som uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data. Definitionen af fabrikering forventes bl.a. at omfatte tilfælde, hvor en forsker anvender konstruerede eller fiktive data i forskning uden at oplyse herom, hvilket eksempelvis kan medføre, at forskningen ikke bygger på det fremlagte grundlag. Data skal her forstås i bred forstand, dvs. omfattende bl.a. primært materiale, målinger, optegnelser og resultater. Fabrikering foreslås defineret uden nærmere kvalificering i forhold til den foretagne uoplyste konstruktion af data eller substitution med fiktive data, end hvad der følger af den foreslåede bagatelgrænse i lovforslagets § 3, stk. 2, nr. 1. Dvs. at alle tilfælde af uoplyst konstruktion eller substitution, som ikke er under bagatelgrænsen, efter lovforslaget vil omfattes af begrebet.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 3*, foreslås forfalskning defineret som manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer, eller ændringer eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende. Definitionen af forfalskning forventes bl.a. at omfatte tilfælde, hvor en tilpasning, ændring eller udeladelse af data i bred forstand eksempelvis kan medføre, at den præsenterede forskning afviger fra det egentlige forskningsgrundlag. Kravet om, at manipulationen, ændringen eller udeladelsen skal medføre, at forskningen fremstår misvisende, skal forstås i relation til præsentationen af hele forskningen. Det er således ikke hensigten med bestemmelsen at stille krav om, at det specifikt er forskningens resultater, der skal være misvisende, men derimod skal præsentationen af eksempelvis data, metoder, fortolkning eller resultater i forskningen være misvisende, før der er tale om forfalskning efter lovforslaget.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 4*, foreslås plagiering defineret som tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering. Definitionen af plagiering forventes bl.a. at omfatte tilfælde af uberettiget tilegnelse af forskning, herunder eksempelvis afskrift uden kreditering af den reelle ophavsmand eller uretmæssig angivelse af bidrag til den pågældende forskning. Det forventes, at et væsentligt parameter i vurderingen af, om der er foretaget plagiering, vil være, om der er sket en vildledning i forhold til forskerens egen indsats i forbindelse med det videnskabelige produkt. Af hensyn hertil er det også alene tilegnelsen af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering, der vil blive vurderet som omfattet af uredelighedsbegrebet. Selvplagiering i form af eksempelvis genbrug af egne tidligere anvendte tekstpassager og lignende vil derimod alene kunne behandles som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Det forventes endvidere, at forfatterskabstvister som udgangspunkt vil blive håndteret som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis fremfor at blive anset som videnskabelig uredelighed i form af plagiering.

De foreslåede definitioner i stk. 1, nr. 2-4, vil erstatte eksempelopregningen i § 2 i UVVU-bekendtgørelsen. Begrundelsen for denne ændring er, at en udfoldelse af begreberne fabrikering, forfalskning og plagiering er bedre egnet til at skabe mere klarhed over området for videnskabelig uredelighed end en ikke-udtømmende eksempelopregning. Det bemærkes hertil, at det under hensyn til forskningens dynamiske karakter og udviklingen i praksis på tværs af forskningsområder ikke er muligt på forhånd at opliste alle tilfælde af videnskabelig uredelighed.

Der henvises for så vidt angår stk. 1, nr. 1-4, i det hele til afsnit 3.4.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 5*, foreslås tvivlsom forskningspraksis defineret som brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i den danske kodeks for integritet i forskning og den løbende videreudvikling heraf samt andre til enhver tid gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning. Definitionen af tvivlsom forskningspraksis er bredt formuleret og svarer til definitionen af brud på ansvarlig forskningspraksis i den danske kodeks for integritet i forskning. Begrebet forventes udfyldt af forskningsinstitutionerne gennem bl.a. praksis og institutionelle retningslinjer.

Tvivlsom forskningspraksis forventes at dække over alle tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis. Ved vurderingen af, om der i et konkret tilfælde foreligger et brud, der kræver særlig opmærksomhed og udredning, kan der lægges vægt på, om forholdet er egnet til at påvirke integriteten og troværdigheden i den udførte forskning. Begrebet tvivlsom forskningspraksis foreslås med definitionen at omfatte et bredt spektrum af adfærd og forhold, der betragtes som brud på ansvarlig forskningspraksis. De mest alvorlige tilfælde heraf betegnes videnskabelig uredelighed som defineret i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1. Videnskabelig uredelighed udgør hermed en delmængde af tvivlsom forskningspraksis. Håndteringen af denne afgrænsede delmængde overlades til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, jf. lovforslagets § 4. Hermed sigtes til, at i tilfælde, hvor en konkret sag vedrører videnskabelig uredelighed og tages under behandling af nævnet, falder sagen som udgangspunkt uden for området for håndtering af tvivlsom forskningspraksis. Det skal hertil bemærkes, at sager, der indeholder elementer fra definitionen af videnskabelig uredelighed, men hvor nævnet konkluderer, at der ikke foreligger videnskabelig uredelighed, kan ende som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, der behandles på den involverede forskningsinstitution. Dette kunne eksempelvis være tilfældet, hvis nævnet i en sag vurderer, at en udført fabrikering falder under bagatelgrænsen for videnskabelig uredelighed, jf. bestemmelsens stk. 2, nr. 1. En sådan sag om fabrikering, der af nævnet er vurderet til ikke at udgøre videnskabelig uredelighed, kan behandles af forskningsinstitutionen som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Som et yderligere eksempel kan nævnes, at tilfælde af plagiering, som ikke er begået forsætligt eller groft uagtsomt, og dermed ikke er omfattet af definitionen af videnskabelig uredelighed, jf. bestemmelsens stk. 1, nr. 1, kan være omfattet af definitionen af tvivlsom forskningspraksis. På tilsvarende vis vil sager, hvor forholdene i sagen opfylder de materielle betingelser i definitionen af videnskabelig uredelighed, eksempelvis tilfælde af forsætlig forfalskning over bagatelgrænsen, men hvor nævnet ikke kan tage sagen under behandling pga. manglende kompetence efter lovforslagets § 4 eller afviser sagen fra realitetsbehandling af andre grunde efter lovforslagets § 13, kunne behandles som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.

Som nævnt ovenfor forventes begrebet tvivlsom forskningspraksis udfyldt nærmere gennem praksis og institutionelle retningslinjer på forskningsinstitutionerne, jf. hertil pligten for forskningsinstitutionerne til at behandle tvivlsom forskningspraksis og udstede retningslinjer herom i lovforslagets §§ 19 og 20. Definitionen af begrebet i lovforslaget foreslås at relatere sig til ansvarlig forskningspraksis, som er et dynamisk begreb, der udvikler sig over tid gennem praksis i forskningsmiljøerne og nationale og internationale retningslinjer m.v. på området. Den danske kodeks for integritet i forskning indeholder principper og standarder for ansvarlig forskningspraksis, som kan bidrage nærmere til en forståelse af begrebets indhold. Det foreslås således, at håndteringen af tvivlsom forskningspraksis i vidt omfang overlades til forskningsinstitutionerne som led i deres generelle virksomhed med at varetage integriteten og troværdigheden i den forskning, der udføres på institutionerne. Under hensyn hertil og i erkendelse af, at forskningspraksisser varierer på tværs af videnskabelige områder, er lovforslagets definition af tvivlsom forskningspraksis formuleret bredt. Det forventes, at tvivlsom forskningspraksis med den foreslåede definition bl.a. vil kunne omfatte falske anklager og chikanøse anmeldelser om videnskabelig uredelighed som foreslået af ekspertudvalget, jf. afsnit 3.4.2 i de almindelige bemærkninger.

Der er tale om en ny definition, da begrebet tvivlsom forskningspraksis ikke tidligere har været reguleret ved lov. Baggrunden for denne nye definition i lovforslaget er, at lovforslaget har til formål at styrke forskningens troværdighed og integritet gennem fastlæggelse af rammer for håndtering af videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis. Til opfyldelse af formålet foreslås det med lovforslagets § 19, at forskningsinstitutionerne skal behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, hvorfor lovforslaget også bør indeholde en definition af dette begreb, så det klarlægges, hvilke tilfælde der er omfattet af lovforslagets § 19.

Der henvises for så vidt angår stk. 1, nr. 5, i det hele til afsnit 3.4.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 6*, foreslås videnskabeligt produkt defineret som et produkt frembragt

ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler. Begrebet har ikke tidligere været defineret i lov om forskningsrådgivning m.v. eller tilhørende bekendtgørelser, men UVVU-bekendtgørelsen indeholder en bestemmelse om, at sager om videnskabelig uredelighed skal vedrøre et skriftligt videnskabeligt produkt, hvorfor begrebet er blevet nærmere fastlagt gennem praksis i UVVU. Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsætning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse. Videnskabelige produkter kan i dag tage mange former, hvorfor begrebet også kan rumme andre produkter af forskningsmæssig karakter. Det foreslås derfor også, at det gældende krav om, at et videnskabeligt produkt skal foreligge i skriftlig form, ikke videreføres. Med den tekniske udvikling i samfundet kan forskning fremstilles i forskellige former, eksempelvis som lyd- eller videofiler, og det afgørende er således, at der er tale om et forskningsprodukt, og ikke om produktet er skriftligt nedfældet. Ved vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt i lovens forstand, lægges der vægt på den indholdsmæssige karakter af produktet, hvilket indebærer, at også digitale medier efter omstændigheder kan anses for videnskabelige produkter. Det bemærkes hertil, at begrebet skriftligt videnskabeligt produkt efter praksis i UVVU har været fortolket sådan, at også tv-udsendelser og lignende efter omstændighederne kan betragtes som omfattet af begrebet. Der vil i alle tilfælde skulle foretages en konkret vurdering af produktets forskningsmæssige karakter. Det foreslås som hidtil eksplicit at angive, at ansøgninger om forskningsmidler vil blive betragtet som videnskabelige produkter. Det er med til at skabe klarhed over begrebets indhold i situationer, hvor der i modsat fald kunne opstå tvivl. Begrebet forventes efter omstændighederne tilsvarende at kunne omfatte f.eks. fagfællebedømmelser (peer reviews) af ansøgninger, artikler og ph.d.-afhandlinger.

Der henvises for så vidt angår stk. 1, nr. 6, til afsnit 3.4.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 7*, foreslås forsker defineret som en person, der er ph.d.-studerende, har en ph.d.-grad eller har tilsvarende kvalifikationer. Begrebet har ikke tidligere været defineret i lov om forskningsrådgivning m.v. eller tilhørende bekendtgørelser, men UVVU-bekendtgørelsen indeholder en bestemmelse om, at sager om videnskabelig uredelighed skal vedrøre en eller flere videnskabeligt uddannede personer, som har afgivet det videnskabelige produkt i sagen. Indholdet af begrebet videnskabeligt uddannet er på denne baggrund fastlagt nærmere gennem praksis i UVVU. Videnskabeligt uddannede personer er efter hidtidig praksis personer, der har en ph.d.-grad eller er nær afslutningen af et ph.d.-forløb og dermed har lignende forskningserfaring som personer med ph.d.-graden. Alternativt personer, der på anden vis har opnået tilsvarende kvalifikationer som personer med ph.d.-grader, eksempelvis gennem indlevering af videnskabelige produkter til fagfællebedømmelse, jf. bestemmelsens stk. 1, nr. 6, eller deltagelse i andre forskningsaktiviteter uden at være i besiddelse af en egentlig forskningsgrad. Den foreslåede definition afspejler denne praksis og tydeliggør samtidig, at også personer under ph.d.-uddannelse omfattes af begrebet, dvs. at ph.d.-studerende betragtes som forskere efter loven. Generelt forventes vurderingen af, om en person kan anses for forsker i lovens forstand, at skulle foretages i forhold til den pågældendes funktion, herunder vedkommendes rolle i det videnskabelige produkt, som sagen vedrører. Samtidig foreslås som et mere generisk begreb anvendt begrebet forsker i stedet for som hidtil begrebet videnskabeligt uddannet. Begrebet forsker vurderes i dag at være en mere retvisende betegnelse. Dette skal ses i sammenhæng med, at vurderingen af, om en person kan anses for en forsker efter lovforslaget, primært relaterer sig til vedkommendes forskningsmæssige erfaring og ikke alene til opnåelse af en bestemt grad eller gennemførelsen af et bestemt uddannelsesforløb. F.eks. kan personer

med en almindelig videregående uddannelse, der har bedrevet forskning ved alene eller sammen med andre at udgive et antal videnskabelige artikler eller lignende, være omfattet af begrebet. Det forventes, at der i konkrete sager som hidtil foretages en vurdering af den pågældendes kvalifikationer, uddannelsesmæssige baggrund og forskningsmæssige erfaringer i forhold til, om vedkommende kan anses for at være forsker i lovforslagets forstand.

Der henvises for så vidt angår stk. 1, nr. 7, til afsnit 3.4.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 8*, foreslås forskningsinstitution defineret som en offentlig dansk institution, der udøver forskning. Begrebet har ikke tidligere været defineret i lov om forskningsrådgivning m.v. eller tilhørende bekendtgørelser. Begrundelsen for at medtage definitionen i lovforslaget er, at det er vigtigt at definere den myndighedskreds, der vil blive omfattet af de nye opgaver, der er rettet mod forskningsinstitutionerne, herunder forslaget om at deltage mere aktivt i behandlingen af uredelighedssager i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed og forslaget om at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets §§ 10-12 og §§ 19 og 20. De institutioner, der vil være omfattet af definitionen, er de offentlige danske forskningsinstitutioner, der udøver forskning. Bestemmelsen forventes at omfatte institutioner, hvor forskning er en integreret del af deres virksomhed. Institutioner, hvor en enkelt person deltager i et forskningsprojekt eller på anden vis er involveret i forskning uden egentlig relation til institutionens generelle virke, vil derimod ikke umiddelbart været omfattet af definitionen.

Der henvises for så vidt angår stk. 1, nr. 8, til afsnit 3.4.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 3 indsættes et *stk. 2*, der præciserer og nærmere afgrænser området for hvilke sager, der omfattes af definitionen af videnskabelig uredelighed. Hensigten med det foreslåede *stk. 2* er at videreføre gældende rets bagatelgrænse for forhold, der kan anses for omfattet af området for videnskabelig uredelighed, jf. bestemmelsens *stk. 2, nr. 1*, samt gældende ret om, at Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds undersøgelsesområde begrænses til den proceduremæssige side af dansk forskning i modsætning til den indholdsmæssige kvalitetssikring af forskningsresultater og anvendte metoder m.v.

Efter bestemmelsens *nr. 1* foreslås det, at videnskabelig uredelighed ikke omfatter tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen. Med forslaget videreføres bagatelgrænsen i forhold til videnskabelig uredelighed, som er indeholdt i gældende rets definition af videnskabelig uredelighed, hvorefter kun alvorlige brud på god videnskabelig praksis omfattes af definitionen, og i den gældende bekendtgørelse om UVVU, hvorefter UVVU kan henlægge sager, hvor den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet. Tilfælde af ringe betydning forventes eksempelvis at omfatte plagiering af ubetydelige passager i metodeafsnit og lignende og helt perifere fabrikeringer eller forfalskninger af mindre omfang, som ikke har indvirkning på den udførte forskning. Sådanne tilfælde kan efter omstændighederne behandles af den relevante forskningsinstitution som tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets § 3, *stk. 1, nr. 5*, og § 19.

Det foreslås, at bagatelgrænsen ikke kun relaterer sig til det videnskabelige budskab i det videnskabelige produkt, som sagen vedrører, idet der kan være fabrikering, forfalskning eller plagiering i eksempelvis metodegrundlaget eller analyser i produktet, som ikke nødvendigvis påvirker det videnskabelige budskab. På tilsvarende vis er definitionen af videnskabelig uredelighed efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 1*, ikke begrænset til kun at vedrøre forhold, der påvirker det videnskabelige budskab i det videnskabelige produkt, som sagen vedrører.

Efter bestemmelsens *nr. 2* foreslås det, at videnskabelig uredelighed ikke omfatter spørgsmål om videnskabelige teories holdbarhed. Der er i det væsentlige tale om en videreførelse af gældende ret med den sproglige modifikation, at gældende rets omtale af videnskabelige teories sandhed udgår, da det i forskningssammenhæng er mere retvisende at tale om videnskabelige teories holdbarhed fremfor deres sandhed. Hensigten med reglen er at fastlægge, at uenigheder om forskningens konklusioner eller de anvendte metoder m.v. ikke kan betragtes som videnskabelig uredelighed. Der lægges således med

lovforslaget op til, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed ikke skal forholde sig til, om de fremsatte teorier og resultater i det videnskabelige produkt, som sagen vedrører, er rigtige ud fra en forskningsfaglig og videnskabelig bedømmelse, men nævnet forventes derimod at vurdere, om forskningen er frembragt ved fabrikering, forfalskning eller plagiering. Den forskningsfaglige og videnskabelige bedømmelse af et videnskabeligt produkt forventes som hidtil varetaget gennem fagfællebedømmelse m.v.

Efter bestemmelsens *nr. 3* foreslås det, at videnskabelig uredelighed ikke omfatter spørgsmål om forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt. Der er tale om videreførelse af gældende ret, hvorefter videnskabelig uredelighed ikke relaterer sig til forskningskvaliteten i det videnskabelige produkt, som sagen vedrører. Det forventes således, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed som hidtil ikke skal foretage kvalitetsbedømmelser af det videnskabelige produkt, som sagen vedrører.

Der henvises for så vidt angår stk. 2 i det hele til afsnit 3.4.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Efter gældende ret kan UVVU behandle sager om videnskabelig uredelighed. For at udvalgene kan tage en sag under behandling, skal sagen vedrøre et skriftligt videnskabeligt produkt efter den indklagedes frivillige afgivelse heraf. Den indklagede skal endvidere være videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som produktet vedrører.

Der henvises til afsnit 3.5.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger den såkaldt saglige kompetence for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, dvs. fastlæggelsen af, hvilke typer sager nævnet kan behandle. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 19. Hensigten med disse to bestemmelser er at fastlægge, at alle sager om videnskabelig uredelighed skal behandles af nævnet, mens tilfælde af tvivlsom forskningspraksis skal behandles af forskningsinstitutionerne.

Med bestemmelsen i *stk. 1* foreslås det fastlagt, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter. Videnskabelig uredelighed og videnskabeligt produkt er defineret i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1, og nr. 6. Hensigten med bestemmelsen er at klarlægge, at nævnet alene har kompetence til at behandle sager om videnskabelig uredelighed, og at de forhold, som nævnet tager under behandling, skal have sammenhæng med en forskningsmæssig afrapportering, dvs. have fundet sted i et videnskabeligt produkt.

Med bestemmelsen i *stk. 2* foreslås det, at sager efter stk. 1 skal vedrøre forskere, som har bidraget til at afgive det videnskabelige produkt i sagen. Der stilles således krav om, at en anmeldelse om videnskabelig uredelighed efter lovforslagets §§ 10-11 eller en egen drift-sag efter lovforslagets § 12 skal vedrøre en eller flere af disse forskere. Herved afgrænses Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds kompetence til sager, der vedrører videnskabelige produkter afgivet af forskere, som dette begreb er defineret i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 7. Dette er i det væsentlige i overensstemmelse med gældende ret for UVVU. Det foreslås dog, at det gældende krav om, at den person, som sagen vedrører, skal være videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som sagens videnskabelige produkt vedrører, udgår. Baggrunden for denne ændring i forhold til gældende ret er, at kravene til videnskabelig redelighed bør gælde for forskere, uagtet de bevæger sig ind på et andet forskningsområde end det, de sædvanligvis forsker inden for. Dette aktualiseres særligt af stigningen i tværvideenskabelige forskningsprojekter. Det kan hertil bemærkes, at nævnet forventes at inddrage den pågældende forskers erfaring inden for det forskningsfelt, som den konkrete sag vedrører, i vurderingen af, om forskeren har begået videnskabelig uredelighed, herunder om forskeren har handlet forsætligt eller groft uagtsomt, jf. definitionen af videnskabelig uredelighed i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1.

Efter lovforslaget vil det være Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, der træffer beslutning om, hvorvidt kompetencekravene i bestemmelsen er opfyldt. Det er således nævnet, der inden for bestemmel-

sens rammer afgør, om en sag vedrører et videnskabeligt produkt og en eller flere forskere, som har bidraget til at afgive det pågældende produkt. Med den foreslåede afgrænsning af nævnets kompetence vil der principielt kunne være sager, der er omfattet af begrebet videnskabelig uredelighed, som dette begreb er beskrevet i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1, men som ikke vil kunne blive behandlet af nævnet pga. kompetencereglerne i den foreslåede bestemmelse. Disse typer sager vil kunne behandles af forskningsinstitutionerne som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets § 19, idet videnskabelig uredelighed indholdsmæssigt er en delmængde af tvivlsom forskningspraksis, jf. nærmere bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 5.

Som efter gældende ret for UVVU vil de udtalelser, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed i de enkelte sager fremkommer med om videnskabelig uredelighed, være afgørelser i forvaltningslovens forstand.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.5.2.1-2 og 3.5.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 5

Efter gældende ret består UVVU af tre udvalg, der tilsammen dækker de videnskabelige forskningsområder. Udvalgene har hver især seks faglige medlemmer, som skal være anerkendte forskere, og en fælles formand, der er landsdommer. Hvert af de faglige medlemmer har en suppleant. Formand og medlemmer udpeges af uddannelses- og forskningsministeren efter henholdsvis indstilling fra domstolene og høring af Det Frie Forskningsråd.

Der henvises til afsnit 3.5.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 1* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed består af en formand og 8-10 faglige medlemmer. Antallet af faglige medlemmer foreslås fastsat som et spænd fra otte til ti medlemmer for herved at sikre en vis fleksibilitet ved udpegningen, hvor der også kan tages hensyn til den dynamiske udvikling på forskningsområderne. Det bemærkes, at praksis i UVVU, hvorefter udvalgssammensætningen offentliggøres på udvalgenes hjemmeside, forventes videreført i regi af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Der sikres således fortsat gennemsigtighed om nævnets konkrete sammensætning. I forhold til gældende ret foreslås de nuværende tre udvalg i UVVU erstattet af ét samlet nævn. Begrundelsen herfor er et ønske om at ensarte behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed på tværs af forskningsområder og strømline sagsbehandlingen ved, at der kun er ét samlet nævn, der skal sekretariatsbetjenes.

Det foreslås, at der som i dag skal være suppleanter for de faglige medlemmer i form af en suppleant for hvert fagligt medlem. Suppleanterne er ikke personlige, jf. nærmere stk. 4. En suppleant kan benyttes, hvis et fagligt medlem får forfald i en konkret sag, f.eks. hvis medlemmet må udtræde af sagen pga. inhabilitet. Tilsvarende kan en suppleant indtræde i en konkret sag, hvis det vurderes relevant, f.eks. i særligt omfangsrige og komplicerede sager, hvor der kan være behov for øget faglig bredde. Hvis et fagligt medlem permanent udtræder af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, må der udpeges et nyt egentligt medlem. Som i dag vil der efter forslaget ikke være mulighed for at udpege en suppleant for formanden. Hvis formanden i en konkret sag f.eks. måtte være inhabil, må der således efter proceduren i stk. 2 udpeges en sætteformand for denne sag.

Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds faglige medlemmer og disses suppleanter vil efter forslaget skulle repræsentere forskellige videnskabelige forskningsområder. Den foreslåede bestemmelse er sprogligt modificeret i forhold til gældende ret, så der nu lægges op til, at medlemmerne har erfaring med forskellige forskningsområder, fremfor at stille krav om, at medlemmerne skal dække samtlige forskningsområder. Det anses i praksis næppe muligt at opfylde et sådant krav, bl.a. fordi antallet af forskningsområder og kombinationer heraf er stadigt stigende. Det er således heller ikke med den nuværende organisering af UVVU muligt at få specifik repræsentation fra samtlige videnskabelige discipliner

i de tre udvalg. Derimod er udvalgene sammensat, så de samlet besidder bred erfaring med forskellige forskningsområder inden for de faglige felter, som det enkelte udvalg dækker.

Med *stk. 2* foreslås det som hidtil, at formanden skal være landsdommer og udpeges af uddannelses- og forskningsministeren efter indstilling fra domstolene. Herved sikres, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed har den fornødne juridiske faglighed og ballast til at behandle sager om videnskabelig uredelighed.

Tilsvarende foreslås det med *stk. 3*, at de faglige medlemmer og suppleanter skal være anerkendte forskere, der som hidtil udpeges i deres personlige egenskab af uddannelses- og forskningsministeren. Begrebet anerkendte forskere skal forstås i overensstemmelse med definitionen i lov om forskningsrådgivning m.v., hvor begrebet defineres som personer, der i en årrække på videnskabeligt plan aktivt har beskæftiget sig med forskning, og som er på mindst lektor- eller seniorforskerniveau. Denne definition forventes videreført i det samtidig fremsatte lovforslag om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond. Som noget nyt foreslås det, at de faglige medlemmer og suppleanter udpeges efter åbent opslag og høring af Danmarks Frie Forskningsfond (i dag Det Frie Forskningsråd). Herved gives der bred mulighed for at foreslå medlemmer til nævnet, og Danmarks Frie Forskningsfond foretager som hidtil en vurdering af de foreslåede medlemmers faglige kompetencer forud for ministerens udpegning. De foreslåede bestemmelser om udpegning efter indstilling fra domstolene og efter åbent opslag og høring af Danmarks Frie Forskningsfond forventes at bidrage til, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed sammensættes med de juridiske og faglige kompetencer, der er nødvendige for at varetage opgaven med at behandle sager om videnskabelig uredelighed.

Med *stk. 4* foreslås det nærmere reguleret, hvordan suppleantsystemet fungerer. Det er tanken med bestemmelsen, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed selv vurderer, om der skal indkaldes en suppleant, hvis et fagligt medlem får forfald i en konkret sag, eller det i øvrigt vurderes relevant at indkalde en suppleant i sagen. Tilsvarende beslutter nævnet selv, hvem fra suppleantgruppen der skal indkaldes. Med bestemmelsen skabes den fornødne fleksibilitet for tilrettelæggelsen af nævnets arbejde, herunder fleksibilitet for nævnet til at indkalde den suppleant, der skønnes at have de bedste faglige forudsætninger for at kunne indtræde i sagen. En indkaldt suppleant vil i den konkrete sag have tilsvarende rettigheder og pligter som det medlem, som vedkommende erstatter. Suppleanten indgår således f.eks. i quorum og har stemmeret, jf. lovforslagets § 8. En indkaldt suppleant fungerer som i dag for resten af sagens behandling. Det er forventningen, at nævnet i sin forretningsorden vil fastsætte nærmere regler om suppleantsystemet.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.5.2.3 og 3.5.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 6

Efter gældende ret er udpegningsperioden for UVVU's formand, medlemmer og suppleanter fire år med mulighed for genudpegning i to år. Uddannelses- og forskningsministeren har mulighed for undtagelsesvis at forlænge beskikkelsesperioden.

Der henvises til afsnit 3.5.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 1* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds formand, faglige medlemmer og suppleanterne for de faglige medlemmer udpeges for en periode på indtil fire år for at sikre mulighed for en vis udskiftning. Samtidig foreslås det, at der ved genudpegningen er mulighed for at sikre en vis kontinuitet. Af samme grund bør det søges sikret, at ikke alle nævnsmedlemmer fratræder samtidigt. Det foreslås, at seks år er den samlede maksimale udpegningsperiode for formand, faglige medlemmer og suppleanter, jf. dog *stk. 2*. Der er i det væsentlige tale om en videreførelse af gældende ret med en

sproglig præcisering af, at udpegningsperioden maksimalt kan udgøre seks år i stedet for at beskrive det som en mulighed for genudpegning i to år.

Med *stk. 2* foreslås det, at uddannelses- og forskningsministeren undtagelsesvis kan forlænge udpegningsperioden for formand, faglige medlemmer og suppleanter for en begrænset periode ud over de perioder, der er anført i *stk. 1*, som ellers er den samlede maksimale udpegningsperiode. Forslaget tager navnlig sigte på, at formand, faglige medlemmer eller suppleanter kan færdigbehandle større og mere ressourcekrævende sager, som de pågældende har været tæt involveret i behandlingen af, og som er tæt på afslutning, uanset udløb af normal udpegningsperiode. I sådanne situationer vil en udskiftning sent i sagsforløbet kunne medføre et uhensigtsmæssigt yderligere forbrug af tid og andre ressourcer til ulempe for alle involverede. Forslaget tager også højde for bl.a. den situation, at der ved fremtidige politiske forhandlinger om ændringer af eksempelvis Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds sammensætning vil kunne foretages begrænsede yderligere forlængelser af udpegningsperioden for siddende medlemmer frem til f.eks. en ny lovs ikrafttræden. Derved undgås ressourcekrævende opslag efter nye medlemmer på et tidspunkt, hvor vilkårene for medlemskabet vil kunne forventes ændret i nær fremtid. Der er tale om en videreførelse af gældende ret.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.5.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 7

Efter gældende ret kan UVVU nedsætte ad hoc-udvalg uden beslutningskompetence til at bistå sig med forberedelsen af en sag. Ad hoc-udvalg kan sammensættes med nogle af udvalgenes medlemmer, deres suppleanter og eksterne sagkyndige, der udpeges af udvalgene. Muligheden for at nedsætte ad hoc-udvalg har ikke været benyttet af udvalgene i de senere år, hvor udvalgene i stedet har anlagt en praksis med at indhente ekspertudtalelser, hvis der har været behov for inddragelse af eksterne sagkyndige.

Der henvises til afsnit 3.5.1.2 i de almindelige bemærkninger.

I overensstemmelse med ekspertudvalgets anbefalinger foreslås det med bestemmelsen, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed som led i sagernes behandling skal kunne indhente ekspertbistand efter konkret behov. Om nævnet i den enkelte sag bør indhente ekspertbistand, vil være en vurdering, der må overlades til nævnet. Udfaldet af nævnets vurdering vil i væsentligt omfang bero på, hvilken konkret faglig ekspertise nævnet selv besidder i forhold til sagen. Som anført af ekspertudvalget bør ekspertbistand som udgangspunkt benyttes i alle sager, hvor det kan være relevant. Ekspertbistand omfatter brug af eksterne eksperter, såvel som brug af suppleanter for nævnets faglige medlemmer. Suppleanten bliver ikke ved ekspertbistand efter § 7 en del af nævnet i den konkrete sag, i modsætning til situationen hvor suppleanten indtræder i nævnet efter lovforslagets § 5, *stk. 4*.

Efter almindelige forvaltningsretlige regler vil der ikke være nogen almindelig forpligtelse for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed til at høre sagens parter over nævnets valg af ekspert(er). Af hensyn til at understøtte en smidig og hurtig proces for inddragelse af eksperter foreslås det ikke at indføre en forpligtelse for nævnet til at høre parterne over valget af ekspert. Det vil dog være hensigtsmæssigt, at nævnet i det mindste orienterer parterne om valget, således at f.eks. inhabilitetsproblemer kan håndteres.

En ekspert vil som hovedregel skulle udarbejde en udtalelse eller lignende om sagen til brug for Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds videre behandling af sagen, herunder nævnets afgørelse. Da denne udtalelse afgives af en i forhold til nævnet udenforstående person, vil udtalelsen i overensstemmelse med almindelige regler efter omstændighederne skulle sendes i partshøring hos sagens parter.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed vil i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper kunne bede en ekspert om at give møde i nævnet. Eksperten bliver herved ikke til en del af nævnet og har f.eks. ikke del i nævnets beslutningskompetence.

I overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper vil det fortsat være muligt at ned-sætte interne udvalg, hvis dette findes hensigtsmæssigt.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at det findes hensigtsmæssigt at fremhæve, at der med den ændrede organisering af den centrale uredelighedsmyndighed (med kun ét fagorgan) kan benyttes ekstern ekspertise og ekspertise fra suppleanter, uden at disse indtræder i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed under den konkrete sag.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestem-melsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.5.2.3 og 3.5.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 8

Der findes ikke generelt for offentlige nævn særlige regler for, hvordan disse i den interne proces træffer beslutning. Der eksisterer imidlertid på området almindelige uskrevne forvaltningsretlige grundsætninger. Disse grundsætninger er i dag for UVVU suppleret af bestemmelser i lov om forskningsrådgivning m.v., UVVU-bekendtgørelsen og udvalgenes forretningsorden. Herefter er et udvalg beslutningsdygtigt, når formanden og fire medlemmer eller et tilsvarende antal suppleanter er til stede. Det følger endvidere af regelsættet, at et udvalg i videst muligt omfang skal træffe beslutning i enighed, og at beslutning træffes ved almindelig stemmeflerhed, såfremt enighed ikke kan opnås. Formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål.

Der henvises til afsnit 3.5.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede bestemmelses *1. pkt.* foreslås det såkaldte quorumkrav reguleret, dvs. kravet om, hvor mange af Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds medlemmer der skal være til stede for, at nævnet er beslutningsdygtigt. Det foreslås, at quorum sættes til mindst halvdelen af nævnets medlemmer. Baggrunden for dette forslag er, at quorumreglerne herefter stemmer overens med almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. For bl.a. at sikre de enkelte beslutningers lovlighed og af hensyn til stemmelighedsreglen i 3. pkt. foreslås det, at formanden altid skal være en del af quorum. Det bemærkes, at nævnsmedlemmerne efter almindelige forvaltningsretlige principper generelt vil have mødepligt og kun vil kunne undslå sig fra at deltage i nævnets arbejde ved lovligt forfald, f.eks. sygdom.

Med *2. pkt.* foreslås det, at beslutninger træffes ved almindelig stemmeflerhed blandt de afgivne stemmer. Ved almindelig stemmeflerhed blandt de afgivne stemmer menes, at der skal foreligge et flertal blandt de afgivne stemmer for et bestemt forslag, for at dette forslag vedtages – såkaldt absolut flertal. Generelt har Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds medlemmer efter almindelige forvaltningsretlige principper stemmepligt, hvilket er en følge af, at afstemningsdelen er en integreret del af nævnets arbejde. Et nævnsmedlem kan således ikke undslå sig fra at deltage i nævnets beslutningsproces ved f.eks. at undlade at afgive stemme, herunder ”stemme blankt”.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres den gældende ordning med, at formanden træffer afgørelse i retlige spørgsmål, ikke. Baggrunden herfor er, at det bør være nævnet som samlet myndighed, der træffer afgørelser i alle sager, og at det i øvrigt i visse tilfælde kan være vanskeligt at adskille retlige spørgsmål fra faglige spørgsmål. Som følge af, at formanden efter lovforslaget skal være landsdommer, er det forventningen, at formandens holdning til retlige spørgsmål naturligt vil vægte tungt. Formanden skal efter forslaget, jf. ovenfor, altid være en del af quorum, hvilket sikrer, at formanden altid kommer ind over de retlige spørgsmål.

3. pkt. udgør en modifikation til *2. pkt.* Det foreslås med bestemmelsen, at formandens stemme ved stemmelighed afgør udfaldet. Reglen sikrer, at der ikke ved stemmelighed er risiko for, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed ikke kan træffe beslutning.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.5.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 9

Efter gældende ret udarbejder UVVU en forretningsorden, som skal godkendes af uddannelses- og forskningsministeren, jf. afsnit 3.5.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Med 1. pkt. foreslås gældende ret videreført, således at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed skal udarbejde en forretningsorden. I forretningsordenen fastsættes generelle procesregler for nævnets virksomhed. Det kan f.eks. være regler om frister for indkaldelse til møder i nævnet, om nævnet inden for visse grænser kan behandle sager i skriftlig høring (cirkulation) m.v. mellem nævnets medlemmer og om interne bemyndigelser (delegationer) til f.eks. nævnets formand eller sekretariat. Overordnet er formålet med forretningsordenen bl.a. at sikre, at arbejdet i nævnet internt foregår på en hensigtsmæssig måde og på et oplyst grundlag. Forretningsordenen retter sig principielt alene indadtil i nævnet. Forretningsordenen, herunder de enkelte regler i denne, skal altid holde sig inden for rammerne af den gældende lovgivning samt gældende ret i øvrigt, herunder almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Med 2. pkt. foreslås det som i dag, at uddannelses- og forskningsministeren skal godkende forretningsordenen. Heri ligger, at ministeren også skal godkende evt. senere ændringer i denne. Ved sin godkendelse af forretningsordenen vil ministeren både foretage en prøvelse af, hvorvidt forretningsordenen holder sig inden for gældende ret (legalitetskontrol) samt forretningsordenens hensigtsmæssighed. Forslaget er i overensstemmelse med regler på andre retsområder, hvor der generelt tillægges ministeren stor indflydelse på udformningen af det enkelte nævns forretningsorden. Når uddannelses- og forskningsministeren har godkendt Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds forretningsorden, offentliggøres den på nævnets hjemmeside. Dette er i overensstemmelse med praksis i dag, hvorefter UVVU's forretningsorden er offentliggjort på udvalgenes hjemmeside. Det foreslåede krav om offentliggørelse af nævnets forretningsorden bidrager til åbenhed om nævnets arbejde.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.5.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 10

Sager om videnskabelig uredelighed rejses efter gældende ret ved anmeldelse, og anmeldelse indgives direkte til UVVU. Udvalgene kan efter nærmere regler også behandle sager, der rejses af en person, der ønsker at blive rensat for navngivne, anonyme eller kildebeskyttede påstande om videnskabelig uredelighed. De nævnte tilfælde udgør udgangspunktet for, hvordan sager rejses ved udvalgene, jf. om egen drift-muligheden bemærkningerne til lovforslagets § 12.

Der henvises til afsnit 3.5.1.3 i de almindelige bemærkninger.

Med bestemmelsen i *stk. 1* foreslås gældende ret videreført, således at sager om videnskabelig uredelighed som udgangspunkt, jf. dog egen drift-bestemmelsen i lovforslagets § 12, rejses ved anmeldelse. En anmeldelse kan både vedrøre en eller flere tredjemænd samt anmelderen selv. Renselsesmuligheden foreslås således bibeholdt med den modifikation, at bestemmelsen ikke begrænses til navngivne, anonyme eller kildebeskyttede påstande, idet det ikke kun bør være disse specificerede påstande om videnskabelig uredelighed, der omfattes af muligheden for at rejse en sag om renselse. At sager om videnskabelig uredelighed som udgangspunkt rejses ved anmeldelse, er på linje med ekspertudvalgets anbefalinger, jf. afsnit 3.5.2.4 i de almindelige bemærkninger.

Ekspertudvalget har foreslået, at anmeldelser om videnskabelig uredelighed indgives til den centrale uredelighedsmyndighed. Uddannelses og Forskningsministeriet foreslår imidlertid, at anmeldelser i disse sager indgives til den forskningsinstitution, hvor den forskning, der er genstand for anmeldelsen, er udført. Baggrunden herfor er at tillægge forskningsinstitutionerne et mere tydeligt medansvar ved behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed og samtidig understøtte en mere hensigtsmæssig, gennemskelig og enkel sagsgang med én samlet indgang for anmeldelser af videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis. Hvis forskningen er udført på flere forskningsinstitutioner, skal anmeldel-

se indgives til den forskningsinstitution, hvor den væsentligste del af den berørte forskning er udført, og en evt. anden forskningsinstitution, der måtte modtage en anmeldelse, skal i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler videreføre anmeldelsen til hovedforskningsinstitutionen. Der kan principielt tænkes at være flere forskningsinstitutioner, til hvem anmeldelse kan indgives, og det forventes i givet fald, at de berørte institutioner aftaler nærmere, hvem der skal håndtere anmeldelsen, eventuelt efter dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Det bemærkes, at det med lovforslaget forventes, at nævnet i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler viderefører eventuelle anmeldelser omfattet af bestemmelsens stk. 1 til den relevante forskningsinstitution, hvis anmeldelsen indgives direkte til nævnet.

Med *stk. 2* foreslås det, at anmeldelse indgives direkte til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed i de tilfælde, hvor forskningen ikke er udført på en offentlig dansk forskningsinstitution, eller hvor den forskningsinstitution, hvor forskningen er udført, selv rejser sagen. Baggrunden for bestemmelsen er at sikre, at også sådanne sager kan bringes frem for og behandles af nævnet. Bestemmelsen er en konsekvens af, at anmeldelser efter *stk. 1* forudsætter en anmelder, og at forskningen er udført på en dansk forskningsinstitution, hvortil anmeldelsen kan indgives. Der er derfor behov for at supplere *stk. 1* med bestemmelsen i *stk. 2*, således at sager, der rejses af forskningsinstitutionen selv, og sager, der ikke vedrører forskning på en dansk forskningsinstitution, kan indgives direkte til nævnet.

Med *stk. 3* foreslås det som noget nyt lovfæstet, at en forskningsinstitution har pligt til at indgive anmeldelse, hvis der er begrundet mistanke om, at der i en konkret sag ved forskningsinstitutionen foreligger videnskabelig uredelighed omfattet af Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds kompetence. Begrundet mistanke forventes at foreligge, hvis forskningsinstitutionen har grund til at antage, at der kan være begået videnskabelig uredelighed. Omfattet af bestemmelsen er således tilfælde, hvor forskningsinstitutionen selv bliver opmærksom på forhold, der kan indebære videnskabelig uredelighed og derfor evt. kunne have ført til en anmeldelse herom til forskningsinstitutionen, uden at dette dog er sket. Det er med den foreslåede bestemmelse ikke hensigten, at forskningsinstitutionen i den forbindelse skal foretage en forprøvelse af, om de pågældende forhold er udtryk for videnskabelig uredelighed, men alene om der er en sådan tilstrækkelig begrundet mistanke herom til, at sagen bør overdrages til nævnet til nærmere udredning. Pligten omfatter både den situation, hvor der skal foretages anmeldelse til en (anden) forskningsinstitution efter *stk. 1*, og hvor der skal foretages anmeldelse direkte til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed efter *stk. 2*. Det er således ikke kun hovedforskningsinstitutionen, som dette begreb er beskrevet ovenfor, der har anmeldepligt, men også en forskningsinstitution, der har en mere perifer tilknytning til sagen. Hensigten med den foreslåede bestemmelse, der er i overensstemmelse med ekspertudvalgets tanker, jf. afsnit 3.5.2.4 i de almindelige bemærkninger, er at medvirke til at motivere til, at alle sager om videnskabelig uredelighed håndteres retmæssigt i overensstemmelse med lovforslagets bestemmelser. Det bemærkes, at hvis der foreligger en begrundet mistanke ved forskningsinstitutionen om fabrikering, forfalskning eller plagiering, som ikke er omfattet af nævnets kompetence, eksempelvis i form af en konkret sag, som nævnet har afvist at behandle, fordi sagen ikke vedrører et videnskabeligt produkt, bør forskningsinstitutionen overveje at behandle forholdet som et tilfælde af tvivlsom forskningspraksis efter lovforslagets § 19.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.5.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 11

Efter gældende ret er der ikke ved lov fastsat nærmere regler for, hvilke oplysninger en anmeldelse om videnskabelig uredelighed skal indeholde. Det følger dog af praksis i UVVU, at det i en anmeldelse til udvalgene skal være muligt at identificere det videnskabelige produkt, der er genstand for anmeldelsen, subjektet for anmeldelsen og de påstande om videnskabelig uredelighed, som fremsættes med anmeldel-

sen. Uden disse oplysninger kan UVVU ikke iværksætte sin sagsbehandling og sin vurdering af, om der er begået videnskabelig uredelighed i sagen.

Med bestemmelsen i *stk. 1* foreslås det som en naturlig følge af, at anmeldelser nu foreslås indgivet til forskningsinstitutionerne, jf. lovforslagets § 10, stk. 1, at en forskningsinstitution ved modtagelsen af en anmeldelse skal påse, at denne anmeldelse indeholder de grundlæggende oplysninger, der er nødvendige for Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds vurdering af sagen. Der lægges således op til, at forskningsinstitutionen foretager en indledende screening af sagen i forhold til, om sagen indeholder oplysningerne som angivet i bestemmelsens stk. 1, nr. 1-4, og om der dermed er tale om en sag om videnskabelig uredelighed, som skal behandles af nævnet. Det bemærkes hertil, at denne screening kan foretages i dialog med nævnet, så det på mest hensigtsmæssig vis kan klarlægges så tidligt som muligt, om der synes at være tale om en sag omfattet af nævnets kompetence. Bestemmelsen skal endvidere bidrage til, at sagen allerede fra begyndelsen er grundlæggende oplyst. Bestemmelsen er tænkt som en hjælp for nævnet i arbejdet med at oplyse sagen efter det almindelige forvaltningsretlige undersøgelsesprincip (officialprincippet). Samtidig forventes bestemmelsen i et vist omfang at medvirke til at begrænse antallet af mulige chikanøse anmeldelser, idet det bliver sværere at rejse sager på mere vilkårligt grundlag. Det forventes, at forskningsinstitutionen efter almindelige forvaltningsretlige principper bistår anmelderen med nærmere vejledning, hvis anmeldelsen ikke i udgangspunktet opfylder de indholdsmæssige krav i stk. 1.

Efter *nr. 1* skal forskningsinstitutionen påse, at anmeldelsen indeholder oplysninger om det videnskabelige produkt, der er genstand for anmeldelsen. Bestemmelsen har sammenhæng med lovforslagets § 4, stk. 1, hvorefter Nævnet for Videnskabelig Uredelighed alene kan behandle sager, der vedrører et eller flere videnskabelige produkter. Hensigten med bestemmelsen er således at sikre en anmeldelsesproces, hvor det så tidligt som muligt kan klarlægges, om genstanden for sagen ser ud til at være et videnskabeligt produkt, selv om den endelige afgørelse heraf foretages af nævnet, jf. også bemærkningerne til lovforslagets § 4. De oplysninger, der tænkes på med bestemmelsen, er oplysninger, der gør det muligt at identificere produktet, eksempelvis titel, udgivelsesdato og -sted.

Efter *nr. 2* skal forskningsinstitutionen påse, at anmeldelsen indeholder oplysninger om den eller de forskere, som anmeldelsen vedrører. Herved søges en tydelig identifikation af den eller de personer, der er subjekter for anmeldelsen. Hensigten med bestemmelsen er endvidere at gøre det muligt for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed at foretage en vurdering af, om de forskere, som anmeldes, har bidraget til afgivelsen af det videnskabelige produkt, der er genstand for anmeldelsen, jf. kravet herom i lovforslagets § 4, stk. 2.

Efter *nr. 3* og *nr. 4* skal forskningsinstitutionen påse, at anmeldelsen indeholder oplysninger om de påstande om videnskabelig uredelighed, der fremsættes, samt begrundelsen for disse påstande. Hensigten med bestemmelsen er at bidrage til så tidligt som muligt at få klarlagt, om der er tale om en sag om videnskabelig uredelighed som defineret i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1-4. Bestemmelsen er også tænkt som en hjælp for nævnet i den videre sagsbehandling i forhold til at identificere de forhold, som nævnet skal vurdere i sagen. Det bemærkes, at forskningsinstitutionen ikke skal foretage en materiel vurdering af, om der er begået videnskabelig uredelighed. Denne vurdering tilkommer alene Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Forskningsinstitutionen skal derimod påse, om der er fremsat påstande om videnskabelig uredelighed, samt om anmeldelsen indeholder en begrundelse for disse påstande, så nævnet i givet fald kan påbegynde sagens behandling på et oplyst grundlag.

Hvis oplysningerne efter stk. 1 fremgår af anmeldelsen, foreslås det med *stk. 2*, at forskningsinstitutionen efter dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed skal udarbejde en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder og sende sagen, herunder den nævnte redegørelse, anmeldelsen og evt. anden relevant dokumentation, til nævnet. Baggrunden for forslaget om, at forskningsinstitutionen skal udarbejde en redegørelse om sagens faktiske omstændigheder, hvilket er i overensstemmelse med ekspertudval-

gets anbefalinger, jf. afsnit 3.5.2.4 i de almindelige bemærkninger, er, at sagen også fra forskningsinstitutionens side er oplyst mest muligt, når nævnet modtager sagen, samt at forskningsinstitutionen inddrages i sagen. Forskningsinstitutionen vil ofte ligge inde med faktiske oplysninger af betydning for sagens afgørelse, og det er af hensyn til sagsbehandlingen hensigtsmæssigt, at disse oplysninger lægges frem på så tidligt et stadie som muligt. For at bidrage til, at sagen fremmes med størst mulig hurtighed, foreslås det, at sagen sendes til nævnet senest tre måneder efter modtagelsen af behørig anmeldelse. Nævnet kan under iagttagelse af almindelige regler anmode den involverede forskningsinstitution og eventuelle andre implicerede forskningsinstitutioner m.fl. om yderligere oplysninger, hvis dette er nødvendigt af hensyn til sagens oplysning. Den egentlige sagsbehandling i sager om videnskabelig uredelighed ligger således fortsat i nævnet. Med lovforslaget stilles der ikke nærmere krav til udformningen af disse redegørelser, da det forventes, at redegørelserne udarbejdes i dialog med nævnet under hensyn til omstændighederne i den konkrete sag. Tanken med forslaget om dialog i relation til forskningsinstitutionernes redegørelser er, at forskningsinstitutionen, når denne har vurderet, at en sag vedrører videnskabelig uredelighed og dermed skal overdrages til behandling i nævnet, tager kontakt til nævnet med henblik på at klarlægge det nærmere indhold i redegørelsen. Det skal hertil bemærkes, at bestemmelsen skal forstås med en vis fleksibilitet for forskningsinstitutionen, så denne i sager, hvor det står relativt klart, hvilke oplysninger redegørelsen bør indeholde, blot kan orientere nævnet herom.

Hvis oplysningerne efter stk. 1 ikke fremgår af anmeldelsen, foreslås det med *stk. 3*, at forskningsinstitutionen skal afvise at oversende sagen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Ved afvisningen afsluttes sagen for så vidt angår uredelighedsdelen, men forskningsinstitutionen skal samtidig overveje, om der er grundlag for at behandle sagen som tvivlsom forskningspraksis. Med afvisningen vil der være tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand, da sager om videnskabelig uredelighed i sig selv er forvaltningsretlige afgørelsessager, jf. bemærkningerne til lovforslagets §§ 4 og 16. Forvaltningslovens regler er rettet mod sagens parter, dvs. personer, der har en væsentlig og individuel interesse i sagen. I sager om videnskabelig uredelighed vil den forsker, der er genstand for sagen, være omfattet af partsbegrebet, og forvaltningslovens regler vil i hvert fald være rettet mod denne. En anmelder vil ikke alene på baggrund af anmeldelsen være part i sagen. Om en anmelder i det enkelte tilfælde vil have partsstatus, beror på en helt konkret vurdering af den enkeltes væsentlige og individuelle interesse i sagen. En anmelder bør under alle omstændigheder modtage meddelelse om, at forskningsinstitutionen afviser anmeldelsen. Hvis en forskningsinstitution afviser en anmeldelse, og denne afvisning går en part imod, skal forskningsinstitutionen i overensstemmelse med forvaltningsloven meddele klagevejledning til parten, såfremt der i henhold til styrelsesreglerne for den pågældende forskningsinstitution er en klageinstans.

Det bemærkes hertil, at hensigten med lovforslaget i tråd med ekspertudvalgets anbefalinger er at afskære anmeldere fra automatisk at opnå partsstatus i sager om videnskabelig uredelighed, hvilket er en afvigelse fra gældende praksis.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.5.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 12

Efter gældende ret kan UVVU behandle sager af egen drift, hvis sagerne er af samfundsmæssig interesse eller af betydning for menneskers eller dyrs helbred, og hvor der foreligger en begrundet formodning om videnskabelig uredelighed. Egen drift-muligheden udgør en undtagelse til hovedreglen om, at sager om videnskabelig uredelighed rejses ved anmeldelse (samt ved selv-anmeldelse – renselsesmuligheden), jf. bemærkningerne til lovforslagets § 10.

Der henvises til afsnit 3.5.1.3 i de almindelige bemærkninger.

Med *stk. 1* foreslås gældende ret i det væsentlige videreført, så også Nævnet for Videnskabelig Urede-

lighed kan behandle sager af egen drift. Der skal som i dag i den enkelte sag foreligge en begrundet formodning om videnskabelig uredelighed, dvs. en kvalificeret antagelse om, at der er begået videnskabelig uredelighed. Dette indebærer, at sagen, såfremt nævnet ønsker at optage den til behandling af egen drift, skal opfylde de grundlæggende krav til sager om videnskabelig uredelighed, dvs. at der skal være et videnskabeligt produkt afgivet af forskere, jf. lovforslagets § 4, stk. 1 og 2, og forholdene i sagen skal kunne henføres til definitionen af videnskabelig uredelighed, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1. Herudover skal der være en formodning for, at sagen vil kunne føre til en konklusion om, at der er begået videnskabelig uredelighed i det konkrete tilfælde. I overensstemmelse med ekspertudvalgets anbefalinger foreslås adgangen til at tage sager op af egen drift lettere udvidet, idet det efter forslaget ikke mere er et krav, at sagen er af samfundsmæssig betydning eller af betydning for menneskers eller dyrs sundhed. Da hovedreglen fortsat er, at sager om videnskabelig uredelighed rejses ved anmeldelse, herunder selv-anmeldelse, er det tanken, at nævnet kun undtagelsesvis benytter sig af muligheden for at tage en sag op af egen drift.

Muligheden for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed til at tage en sag op af egen drift kan f.eks. tænkes benyttet i den situation, hvor nævnet bliver opmærksom på mulig videnskabelig uredelighed i en sag, der har været omtalt i pressen, men ikke har været anmeldt til nævnet. Eller hvis der synes at være tale om videnskabelig uredelighed i en sag, der har været behandlet ved en forskningsinstitution som tvivlsom forskningspraksis, f.eks. i forbindelse med forskningsinstitutionens afrapportering til nævnet i overensstemmelse med den foreslåede regel i lovforslagets § 22. Endvidere kan egen drift-bestemmelsen tænkes anvendt i tilfælde, hvor en forskningsinstitution ikke videresender sagen efter lovforslagets § 10, fordi forskningsinstitutionen ved sin screening har lagt til grund, at sagen ikke vedrører videnskabelig uredelighed eller ikke indeholder de nødvendige oplysninger efter lovforslagets § 11, stk. 1, nr. 1-4. Hvis nævnet i sådanne sager er uenigt i forskningsinstitutionens screening, kan nævnet tage sagen op, forudsat betingelserne i bestemmelsen er opfyldt.

Efter *stk. 2* skal den forskningsinstitution, hvor forskningen har været udført, efter anmodning fra Nævnet for Videnskabelig Uredelighed bistå med en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder. Indholdet af denne redegørelse svarer til redegørelser udarbejdet efter lovforslagets § 11, stk. 2, og redegørelsen forventes således udarbejdet efter en nærmere dialog med nævnet. Redegørelsen skal bidrage til, at også sager, der rejses af egen drift af nævnet, på et tidligt stadie er tilstrækkeligt oplyst til, at nævnet kan påbegynde den egentlige behandling af sagen. Nævnet kan under iagttagelse af almindelige regler anmode den involverede forskningsinstitution og eventuelle andre implicerede forskningsinstitutioner m.fl. om yderligere oplysninger, hvis dette er nødvendigt af hensyn til sagens oplysning. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 11, stk. 2.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.5.2.4 og 3.5.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 13

Efter gældende ret kan UVVU afvise at realitetsbehandle sager, der rejses ved anmeldelse (herunder selv-anmeldelse), i tre tilfælde, nemlig hvis den enkelte sag falder uden for udvalgenes kompetence, sagen må anses for åbenbart grundløs, eller hvis omkostningerne ved sagens behandling ikke står i rimeligt forhold til dens betydning.

Der henvises til afsnit 3.5.1.4 i de almindelige bemærkninger.

Med bestemmelsen foreslås den gældende adgang til i visse tilfælde at kunne afvise sager i det væsentlige videreført for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Bestemmelsen angår i sagens natur alene sager, der rejses ved anmeldelse og ikke sager, der rejses af nævnet selv efter lovforslagets § 12.

Efter *nr. 1* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan afvise en sag, hvor nævnet

vurderer, at sagen falder uden for nævnets kompetence. Dette er i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper. Modtager nævnet en sag, der falder uden for nævnets kompetence, er nævnet forpligtet til at afvise sagen. Som eksempler herpå kan nævnes sager, der ikke vedrører et videnskabeligt produkt, jf. lovforslagets § 4, stk. 1, og sager, der ikke vedrører en forsker, der har bidraget til at afgive det videnskabelige produkt i sagen, jf. lovforslagets § 4, stk. 2. Bestemmelsen kan også tænkes anvendt, hvis nævnet modtager en sag, der åbenbart ikke vedrører videnskabelig uredelighed.

Efter *nr. 2* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan afvise at behandle en sag, hvor nævnet vurderer, at sagen må anses for åbenbart grundløs eller formodes ikke at kunne føre til en konklusion om videnskabelig uredelighed. Anvendelsen beror på en konkret vurdering af den enkelte sag, men overordnet vil det for at anvende bestemmelsen være en kvalitativ betingelse, at sagen er åbenbart grundløs eller ikke formodes at indeholde forhold, der kan henføres til videnskabelig uredelighed. Det bemærkes, at anvendelsen af afvisningsbestemmelsen og den forudgående vurdering af de nævnte kvalitative betingelser kan foretages på alle stadier af sagen. Bestemmelsen, der i det væsentlige er en videreførelse af gældende ret, skal primært sikre, at en forsker, mod hvem der er indgivet anmeldelse, ikke belastes unødigt ved en lang og belastende realitetsbehandling, i de tilfælde hvor der åbenbart ikke ligger nogen realitet i sagen eller sagen ikke vil kunne føre til en afgørelse om, at der foreligger videnskabelig uredelighed. Også ressourcebetragtninger ligger bag bestemmelsen, således at nævnet ikke belastes unødigt af denne type sager. Som eksempel på anvendelse af bestemmelsen kan nævnes tilfælde, hvor de forhold, der anmeldes, efter nævnets praksis, og eventuelt i lyset af UVVU's tidligere praksis, åbenbart ikke vil kunne anses for videnskabelig uredelighed.

Efter *nr. 3* kan Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afvise at behandle en sag, hvor nævnet vurderer, at omkostningerne ved sagens behandling ikke står i rimeligt forhold til dens betydning. Også her vil anvendelsen bero på en konkret vurdering af den enkelte sag. Baggrunden for den foreslåede regel, der er en videreførelse af gældende ret, er, at nævnet gives mulighed for at undslå sig at bruge tid og ressourcer på meget omfangsrige sager af mindre betydende karakter. Som eksempel på bestemmelsens anvendelse kan nævnes omfattende anmeldelser rettet mod adskillige forskere, hvor forholdene i sagen ikke kan forventes at føre til, at nævnet når en konklusion om videnskabelig uredelighed. Et andet eksempel kunne være sager, der i vidt omfang involverer udenlandske forskere og institutioner, og som derfor vil kræve betydelige ressourcer at udrede, uden at sagen har den store betydning for dansk forskning.

Efter *nr. 4* kan Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afvise at behandle en sag, der kun har meget lille tilknytning til Danmark. Der tænkes f.eks. på forskning udført i regi af en international organisation, som Danmark er medlem af, og hvor Danmark derfor kan have deltaget i finansieringen uden i øvrigt at have nogen særlig udøvende funktion, f.eks. forskning i regi af FN, CERN og lignende. Bestemmelsen, der er ny, er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 1, hvorefter loven finder anvendelse på forskning udført med hel eller delvis dansk offentlig støtte.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.5.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 14

UVVU skal efter gældende ret afvise sager, der ikke optages til realitetsbehandling, senest tre måneder efter udvalgenes modtagelse af sagen.

Der henvises til afsnit 3.5.1.4 i de almindelige bemærkninger.

Med bestemmelsen foreslås gældende ret videreført i det væsentlige, så sager, der ikke optages til realitetsbehandling, som udgangspunkt senest skal afvises af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed tre måneder efter nævnets modtagelse af sagen. Hensigten med bestemmelsen er især, at det af hensyn til den anmeldte person bør afklares hurtigt, om nævnet kan eller vil behandle sagen. Fristen på tre måneder

regnes fra nævnets modtagelse af sagen fra forskningsinstitutionen efter lovforslagets § 11, stk. 2, der er hovedreglen, eller direkte fra anmelderen, jf. lovforslagets § 10, stk. 2.

Som det fremgår af bestemmelsen, hvilket er nyt i forhold til retstilstanden i dag, foreslås fristen fastsat som et udgangspunkt, der kan fraviges, hvis sagens omstændigheder taler herfor. Baggrunden for at udforme bestemmelsen på denne måde er, at der kan være forhold, f.eks. i forbindelse med oplysning af de faktiske dele af sagen, der gør, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed har behov for længere tid til sagsbehandlingen, før sagen kan afvises. Det er imidlertid forventningen, at hovedparten af de sager, der vil skulle afvises, vil kunne afvises inden for fristen.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.5.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 15

Efter gældende ret skal UVVU senest tre måneder efter modtagelsen af en sag oplyse sagens parter om sagens forventede faser og forventet tidspunkt for afgivelse af en udtalelse. Dette gælder i forhold til de sager, der af udvalgene optages til realitetsbehandling.

Der henvises til afsnit 3.5.1.4 i de almindelige bemærkninger.

Med bestemmelsen i *stk. 1* foreslås det, at sager, der optages til realitetsbehandling af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, skal færdigbehandles senest 12 måneder efter nævnets modtagelse af sagen, jf. § 10, stk. 2, og § 11, stk. 2, eller nævnets optagelse af sagen til behandling af egen drift, jf. § 12, stk. 1. Det foreslås således, at nævnet som udgangspunkt, jf. bestemmelsens stk. 2, skal træffe afgørelse i sagen inden for fristen. Forslaget er i overensstemmelse med ekspertudvalgets anbefalinger og er primært begrundet i hensynet til den forsker, der er genstand for den pågældende sag. Det er ofte meget indgribende for en forsker at være anmeldt for videnskabelig uredelighed, og så længe sagen er under behandling, kan det have konsekvenser for vedkommendes mulighed for at bedrive forskning, herunder søge om forskningsmidler m.v. Derfor bør der sikres mest mulig fremdrift i sådanne sager ved at indføre den foreslåede vejledende tidsfrist for realitetsbehandlede sager i nævnet.

En sag ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan påbegyndes ved nævnets modtagelse af sagen eller nævnets optagelse af sagen til behandling af egen drift. Fristens begyndelsestidspunkt bør fastsættes i overensstemmelse hermed. Hvis sagen påbegyndes på baggrund af en anmeldelse til forskningsinstitutionen efter lovforslagets § 10, stk. 1, hvilket er hovedreglen, foreslås fristens begyndelsestidspunkt fastsat ved nævnets modtagelse af sagen fra forskningsinstitutionen efter lovforslagets § 11, stk. 2. Hvis sagen påbegyndes ved anmeldelse direkte til nævnet, jf. lovforslagets § 10, stk. 2, foreslås fristens begyndelsestidspunkt fastsat ved nævnets modtagelse af denne anmeldelse. Hvis sagen påbegyndes af nævnet selv efter egen drift-bestemmelsen i lovforslagets § 12, foreslås fristens begyndelsestidspunkt fastsat ved nævnets optagelse af sagen til behandling.

Efter *stk. 2* foreslås det, at sagsbehandlingen kan forlænges ud over de 12 måneder, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Det kan tænkes, at der er forhold, f.eks. i forbindelse med oplysning af de faktiske dele af sagen, der gør, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed har behov for længere tid til sagsbehandlingen, før sagen kan færdigbehandles. Det skal hertil bemærkes, at sager om videnskabelig uredelighed ofte kan være komplicerede og indeholde et omfangsrigt sagsmateriale. Det er forventningen, at hovedparten af sagerne vil kunne færdigbehandles inden for fristen, og såfremt der afviges fra dette udgangspunkt, forventes det, at nævnet tager de fornødne skridt til at færdigbehandle sagen så hurtigt som muligt. Forslaget lægger sig op ad ekspertudvalgets anbefalinger.

Det foreslås ikke at videreføre den gældende bestemmelse om oplysninger til sagens parter om sagens forventede faser og forventet tidspunkt for afgivelse af en udtalelse. Baggrunden herfor er, at sagerne ofte komplicerede karakter kan vanskeliggøre nærmere fastsættelse af sådanne tidspunkter i sagens

indledende stadier. Det forventes dog, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper vil holde sagens parter orienteret om sagens gang.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets generelle overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.5.2.5 og 3.5.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 16

Efter gældende ret afgiver UVVU i sager, hvor udvalgene konstaterer, at der foreligger videnskabelig uredelighed en udtalelse (afgørelse), hvori der udtales kritik. Udvalgene kan samtidig orientere den indklagedes arbejdsgiver, hvis vedkommende er ansat som forsker, henstille, at det pågældende videnskabelige arbejde skal trækkes tilbage, orientere vedkommende offentlige myndighed, som fører tilsyn med området, underrette tilskudsgiver, hvis der er tale om, at udvalgene har konstateret, at der foreligger videnskabelig uredelighed i en ansøgning om tilskud fra offentlige forskningsbevillinger, foretage politianmeldelse, hvis der er tale om en strafbar lovovertrædelse, samt efter særlig anmodning fra en ansættelsesmyndighed udtale sig om graden af videnskabelig uredelighed.

Der henvises til afsnit 3.5.1.4 i de almindelige bemærkninger.

Med bestemmelsen foreslås gældende ret til dels opretholdt for så vidt angår Nævnet for Videnskabelig Uredelighed.

Det foreslås med *stk. 1*, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afslutter realitetsbehandlede sager ved at træffe en afgørelse med en stillingtagen til, om der foreligger videnskabelig uredelighed. Der er tale om, at denne afgørelse ligesom efter gældende ret er en afgørelse i forvaltningslovens forstand.

I *stk. 2* opregnes udtømmende de accessoriske reaktioner, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan anvende i forbindelse med, at nævnet efter *stk. 1* træffer afgørelse om, at der foreligger videnskabelig Uredelighed. De oplistede reaktioner indgår som et led i afgørelserne efter *stk. 1* og vil derfor være omfattet af det forvaltningsretlige afgørelsesbegreb. De oplistede reaktioner, der skal anvendes under hensyntagen til det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, er udtryk for de reaktioner, som kan tænkes at være mest relevante i forbindelse med afgørelsen af en uredelighedssag. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at nævnet i overensstemmelse med almindelige regler kan iværksætte andre former for processuelle tiltag. Disse vil blot ikke være afgørelser i forvaltningslovens forstand. Således vil det som efter gældende ret være muligt for nævnet efter omstændighederne f.eks. at indgive politianmeldelse eller orientere en tilsynsmyndighed. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for, at andre myndigheder m.fl. som følge af konstateret videnskabelig uredelighed pålægger forskeren andre former for sanktioner eller lignende, f.eks. at arbejdsgiveren anvender disciplinære ansættelsesretlige sanktioner over for forskeren, eller at en forskningsfinansierende fond fastsætter en ansøgningskarensperiode for forskeren.

Med *nr. 1* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan henstille til forskeren, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage. Bestemmelsen er i overensstemmelse med den gældende retstilstand for UVVU. Modsat ekspertudvalget foreslår Uddannelses- og Forskningsministeriet, at muligheden for at henstille til forskeren, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage, opretholdes. Selvom ministeriet er enig med ekspertudvalget i, at forskeren blot kan vælge at ignorere henstillingen, kan det ikke afvises, at muligheden kan have selvstændig betydning. Begrundelsen for at opretholde denne reaktionsmulighed er desuden, at nævnet herved gives en mulighed for klart at tilkendegive, at et videnskabeligt produkt indeholder videnskabelig uredelighed af en sådan karakter, at produktet bør trækkes tilbage, så ny forskning ikke bygger videre på det pågældende uredelighedsbehæftede produkt.

Med *nr. 2* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan orientere den eller de berørte forskningsinstitutioner. Baggrunden for bestemmelsen, der er ny, er, at en forskningsinstitution vil have en væsentlig interesse i at blive orienteret om udfaldet af en sag om videnskabelig uredelighed i forbin-

delse med forskning udført på institutionen. Bestemmelsen skal endvidere ses i lyset af, at en berørt forskningsinstitution ofte efter lovforslagets §§ 10-11 vil være tættere involveret i sagsbehandlingen i konkrete sager om videnskabelig uredelighed.

Med *nr. 3* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan orientere forskerens arbejdsgiver. Bestemmelsen er i det væsentlige i overensstemmelse med, hvad der i dag gælder for UVVU, idet det dog ikke findes hensigtsmæssigt at opretholde kravet om, at den videnskabeligt uredelige skal være ansat som forsker. Det kan være af væsentlig betydning, at en arbejdsgiver orienteres, uanset om den pågældende (tilfældigvis) måtte være ansat i en decideret forskerstilling eller ej. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at begrebet forsker efter lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 7, foreslås at relatere sig til vedkommendes forskningsmæssige erfaringer og ikke nødvendigvis den pågældendes ansættelsesforhold.

Efter *nr. 4* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan orientere udgiveren af det videnskabelige produkt, herunder eventuelt henstille til denne, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage eller lignende. Baggrunden for bestemmelsen, der foreslås indsat efter inspiration fra ekspertudvalget, er, at en udgiver ofte har stor interesse i sagen og i dag ikke nødvendigvis modtager oplysning om, at et videnskabeligt produkt offentliggjort hos denne har været genstand for en uredelighedssag. Udgiverne spiller i forhold til tidligere også en større rolle i forhold til arbejdet med videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis. De bør derfor orienteres, således at der kan foretages en vurdering af, om det videnskabelige produkt bør trækkes tilbage, korrigeres eller lignende. Nævnet bør i den sammenhæng kunne henstille til udgiveren, at disse skridt (tilbagetrækning, korrigerende eller lignende) bør iværksættes. Herved forventes det også, at der skabes yderligere incitament til, at en forsker følger nævnets henstilling om tilbagetrækning efter nr. 1.

Efter *nr. 5* foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed kan orientere den eller de fonde eller lignende, som helt eller delvis har finansieret den udførte forskning. Bestemmelsen er en udvidelse af gældende ret, hvorefter UVVU kan underrette en tilskudsgiver, hvis der er tale om, at udvalgene har konstateret, at der foreligger videnskabelig uredelighed i en ansøgning om tilskud fra offentlige forskningsbevillinger. Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at forskningsfinansierende fonde og lignende har en væsentlig interesse i, om der i den forskning, de finansierer, er begået videnskabelig uredelighed, så fondene m.fl. kan træffe de nødvendige foranstaltninger, eksempelvis tilbagekalde bevilning, fastsætte karensperiode m.v. I den forbindelse forudsættes det, at nævnet orienterer de statslige forskningsfinansierende fonde, men det vurderes hensigtsmæssigt, at nævnet også har mulighed for at orientere andre offentlige og private fonde eller lignende, da forskningsprojekter kan indeholde finansiering fra flere typer fonde samtidig. Det bemærkes, at en yderligere konsekvens af en afgørelse om videnskabelig uredelighed kan være, at der fastsættes en karensperiode for den pågældende forsker i forhold til at søge midler fra Danmarks Frie Forskningsfond (i dag Det Frie Forskningsråd), jf. den foreslåede § 31, stk. 1, nr. 2, i det samtidig fremsatte lovforslag om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond.

Det bemærkes, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed skal iagttage reglerne i persondataloven, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer, og sikkerhedsbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning, herunder i forhold til ovennævnte orienteringer af forskellige aktører. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2 i de almindelige bemærkninger.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnittene 3.5.2.5 og 3.5.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 17

I overensstemmelse med ekspertudvalgets tanker foreslås det som noget nyt lovfastsat, at Nævnet for

Videnskabelig Uredelighed kan oversende forhold om mulig tvivlsom forskningspraksis til den relevante forskningsinstitution til videre behandling. Der tænkes på tilfælde, hvor Nævnet for Videnskabelig Uredelighed har vurderet, at der i en sag ikke foreligger videnskabelig uredelighed, men omvendt vurderer, at sagen kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis. Oversendelse efter forslaget kan ske både i forbindelse med en formalitetsbehandling (lovforslagets §§ 13 og 14) og en realitetsbehandling (lovforslagets §§ 15 og 16). Bestemmelsen skal understrege vigtigheden af, at mulige forhold om tvivlsom forskningspraksis, der afdækkes af nævnet, videreformidles til forskningsinstitutionerne.

Som eksempler på forhold, som Nævnet for Videnskabelig Uredelighed forventes at overveje at oversende i medfør af bestemmelsen, kan nævnes sager, hvor nævnet konkluderer, at videnskabelig uredelighed ikke har fundet sted, men hvor der kan være problemer med datahåndtering, forfatterskaber m.m. Nævnet kan endvidere tænkes at anvende bestemmelsen i tilfælde, hvor nævnet vurderer, at en fabrikerings, forfalskning eller plagiering ikke er begået forsætligt eller groft uagtsomt eller falder under bagatelgrænsen for videnskabelig uredelighed i lovforslagets § 3, stk. 2, nr. 1, samt i sager, der falder uden for nævnets kompetenceområde, jf. lovforslagets § 4, eller som nævnet i øvrigt afviser efter lovforslagets § 13.

Det er forventningen, at en oversendelse som udgangspunkt vil ske i forbindelse med, at sagen færdigbehandles ved Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Dvs. at nævnet først tager stilling til og får afklaret mulige forhold vedrørende videnskabelig uredelighed og herefter oversender eventuelle spørgsmål om tvivlsom forskningspraksis til behandling på institutionen. Det bemærkes imidlertid, at der principielt ikke er noget til hinder for, at oversendelsen sker på f.eks. et tidligere stadie af sagens behandling, og at der som følge heraf sker en samtidig behandling ved både nævnet og forskningsinstitutionen (nu i to sager). I dette tilfælde vil oversendelsen være en følge af, at nævnet træffer delafgørelse om, at de pågældende forhold, der oversendes, enten ikke er videnskabelig uredelighed, eller ikke, jf. lovforslagets § 13, vil blive vurderet af nævnet. Af hensyn til at fastholde en enkel sagsproces bør denne sidstnævnte model med opdeling i to sager kun anvendes, hvor forholdene i sagen taler særligt for dette.

Med udtrykket den relevante forskningsinstitution menes den forskningsinstitution, der må anses for at have den tætteste tilknytning til sagen. Som hovedregel vil dette typisk være den forskningsinstitution, som anmeldelsen om videnskabelig uredelighed skal indgives til efter lovforslagets § 10, stk. 1. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 19, stk. 1.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er at understøtte det grundlæggende hensyn bag lovforslaget om at skabe en sammenhængende og hensigtsmæssig håndtering af både sager om videnskabelig uredelighed og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.

Det bemærkes, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed skal iagttage reglerne i persondataloven, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer, og sikkerhedsbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning, herunder i forhold til ovennævnte oversendelse af sager til forskningsinstitutionerne. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2 i de almindelige bemærkninger.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.5.2.5 og 3.5.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 18

UVVU's afgørelser kan i medfør af gældende ret ikke indbringes for anden administrativ myndighed (forvaltningsmyndighed).

Der henvises til afsnit 3.5.1.5 i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede bestemmelse fastholdes i overensstemmelse med ekspertudvalgets anbefalinger

gældende ret for så vidt angår Nævnet for Videnskabelig Uredelighed med den modifikation, at loven alene indeholder en eksplicit bestemmelse om afskæring af klageadgang i uredelighedssager. Bestemmelsen er en delvis kodifikation af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt, hvorefter et nævns forvaltningsretlige afgørelser ikke uden klar hjemmel kan påklages til anden forvaltningsmyndighed. Det bemærkes hertil, at andre afgørelser end afgørelser i uredelighedssager, som nævnet måtte træffe, efter disse almindelige forvaltningsretlige regler heller ikke vil kunne påklages til anden administrativ myndighed. Baggrunden for forslaget er, at nævnets formand efter lovforslaget er landsdommer, og at nævnets øvrige medlemmer er anerkendte forskere. Det forventes således, at retlige og faglige hensyn er tilgodeset med den foreslåede konstruktion.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen samt Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds forvaltningsretlige status henvises der til henholdsvis afsnittene 3.5.2.6, 3.5.3.5 og 3.5.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 19

Der er ikke i dag lovfæstede regler om forskningsinstitutionernes pligt til at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.

Der henvises til afsnit 3.6.1 i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* er i overensstemmelse med ekspertudvalgets anbefalinger, hvorefter håndteringen af tvivlsom forskningspraksis overlades til forskningsinstitutionerne, der samtidig får pligt til at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, som dette begreb er defineret i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 5. Efter bestemmelsen foreslås der således på lovniveau fastsat en pligt for forskningsinstitutionerne til at behandle sådanne tilfælde. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 4. Hensigten med disse to bestemmelser er at fastlægge, at alle sager om videnskabelig uredelighed skal behandles af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, mens tilfælde af tvivlsom forskningspraksis skal behandles af forskningsinstitutionerne.

Definitionen af tvivlsom forskningspraksis i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 5, er formuleret bredt og forventes udfyldt gennem bl.a. praksis på forskningsinstitutionerne, jf. nærmere bemærkningerne ovenfor til bestemmelsen. Det forventes, at det nærmere indhold af pligten til at behandle tilfælde af tvivlsom forskningspraksis følger den dynamiske udvikling i forståelsen af begrebet. Den danske kodeks for integritet i forskning indeholder anbefalinger til institutionelle systemer til håndtering af brud på ansvarlig forskningspraksis, som flere danske forskningsinstitutioner har tilsluttet sig og er ved at implementere. Det er ikke hensigten med bestemmelsen, at samtlige tilfælde af tvivlsom forskningspraksis nødvendigvis skal håndteres efter den fulde procedure som skitseret i kodeksens anbefalinger (hvorefter der lægges op til først at foretage en indledende rådgivning angående mistanker om potentielle brud efterfulgt af en egentlig undersøgelse i dertil nedsatte udvalg eller lignende afsluttet med ledelsens stillingtagen til eventuelle sanktioner). Det forventes således med den nu foreslåede bestemmelse, at det overlades til forskningsinstitutionerne selv at tilrettelægge konkrete procedurer for håndtering af tvivlsom forskningspraksis. I den forbindelse kan det være hensigtsmæssigt eksempelvis at etablere en model, hvor mindre alvorlige tilfælde af tvivlsom forskningspraksis kan håndteres ved mægling, henstillinger og lignende, mens mere alvorlige tilfælde udsættes for en egentlig udvalgsbehandling eller lignende. Det afgørende er, at forskningsinstitutionen lever op til ansvaret med at håndtere tvivlsom forskningspraksis på institutionen, primært af forebyggende grunde.

Behandlingen af konkrete tilfælde af tvivlsom forskningspraksis vil ikke i sig selv være forvaltningsretlige afgørelsessager, dvs. de er ikke uden videre omfattet af forvaltningsloven. De konklusioner, som forskningsinstitutionerne kommer frem til i de enkelte sager, vil efter omstændighederne være uforbindende udtalelser, der ikke har egentlige retsvirkninger, men alene gengiver forskningsinstitutionens vurdering af den konkrete sag. Behandlingen af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis vil dog (som

i dag) kunne indgå som et led i egentlige forvaltningsretlige afgørelsessager, f.eks. ansættelsesretlige disciplinærsager mod ansatte.

Tilfælde af tvivlsom forskningspraksis kan tænkes at relatere sig til to eller flere forskningsinstitutioner. Forskningsinstitutionerne må i sådanne tilfælde nærmere aftale, hvilken af forskningsinstitutionerne der mest naturligt håndterer forholdet.

Forskningsinstitutioner, som ikke har særlig erfaring med at håndtere tvivlsom forskningspraksis, og som kan have vanskeligt ved egenhændigt at løfte opgaverne efter bestemmelsen, kan efter det foreslåede *stk. 2* vælge at løse opgaverne i fællesskab med andre forskningsinstitutioner eller under anvendelse af (anden) ekstern ekspertise. Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at nedsætte selvstændige juridiske personer, der kan varetage opgaverne, og det vil fortsat være den enkelte forskningsinstitution, hvor forholdet hører til, der i sidste ende bærer ansvaret for forholdets behandling, herunder har kompetencen i en evt. forvaltningsretlig afgørelsessag. Bestemmelsen giver imidlertid mulighed for, at forskningsinstitutionerne kan trække på hinandens eller en (anden) ekstern parts ekspertise. F.eks. vil professionshøjskolerne kunne gå sammen om nedsættelsen af et fælles udvalg – som organisatorisk placeres på én af professionshøjskolerne – der får som opgave at udtale sig til den berørte professionshøjskole, hvorunder det konkrete forhold henhører. En anden mulighed vil være, at en mindre forskningsinstitution indgår i et samarbejde med et universitet, hvor universitetet kan komme med udtalelser om tvivlsom forskningspraksis på forskningsinstitutionens område. Retningslinjerne efter lovforslagets § 20 vil skulle afspejle denne proces.

Bestemmelsen berører ikke forskningsinstitutionernes generelle pligt til i deres almindelige virksomhed (undervisning, forskning m.v.) at inddrage spørgsmål om tvivlsom forskningspraksis.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.6.2 og 3.6.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 20

Efter bestemmelsen, der er i tråd med ekspertudvalgets anbefalinger, foreslås det pålagt forskningsinstitutionerne at udarbejde og offentliggøre retningslinjer for deres behandling af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Herved sikres det, at tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, der kan være komplicerede og kræver særlig faglig indsigt, behandles gennemsigtigt og ensartet på tværs af videnskabelige områder. Retningslinjerne forventes at være i overensstemmelse med gældende ret, herunder almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at fravige, men alene supplere gældende ret. Hvis behandlingen af konkrete tilfælde af tvivlsom forskningspraksis indgår i en forvaltningsretlig afgørelsessag, forventes både retningslinjerne og forvaltningslovens regler iagttaget ved sagsbehandlingen. Hovedparten af universiteterne har allerede i dag nedskrevne retningslinjer for behandling af tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.6.2 og 3.6.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 21

Efter gældende ret offentliggør UVVU en årlig beretning i ikke-personhenførbart form om udvalgenes virksomhed.

Der henvises til afsnit 3.7.1 i de almindelige bemærkninger.

På linje med retstilstanden i dag foreslås det, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en årlig beretning om sin behandling af sager om videnskabelig uredelighed. Det forventes, at årsberetningen vil indeholde et resumé af de sager, som nævnet har behandlet i årets løb, hvor der som udgangspunkt ikke vil være angivet navne og lignende på den eller de involverede personer. Der videreføres med

bestemmelsen ikke et fast krav om, at behandlede sager skal gengives anonymt i årsberetningen. Årsagen hertil ligger bl.a. i det forhold, at visse sager allerede er meget bredt kendt i offentligheden med identificerede personer, ligesom at sager om videnskabelig uredelighed ikke generelt er undtaget fra aktindsigt efter f.eks. offentlighedslovens regler. Nævnet må på den baggrund vurdere, om en sag i særlige tilfælde ikke meningsfuldt kan gengives i beretningen i anonymiseret form. Nævnets overvejelser i den forbindelse skal ske under iagttagelse af persondatalovens regler, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2 i de almindelige bemærkninger.

Udover konkrete sager forventes årsberetningen desuden at indeholde eventuelle andre relevante emner, som nævnet måtte ønske at medtage.

Det forventes endvidere, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, ligesom praksis er i dag i UVVU, vil offentliggøre sine afgørelser på nævnets hjemmeside som udgangspunkt i anonymiseret form, jf. dog ovenfor.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets generelle overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.7.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 22

Med baggrund i ekspertudvalgets anbefalinger foreslås det med bestemmelsen, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed udarbejder en årlig beretning om de tilfælde af tvivlsom forskningspraksis, som har været under behandling ved forskningsinstitutionerne. Baggrunden herfor er, at der herved etableres og fastholdes et centralt overblik over og åbenhed om håndterede tilfælde af tvivlsom forskningspraksis i Danmark, hvilket bidrager til nyttig viden om integriteten i dansk forskning.

Da tilfælde af tvivlsom forskningspraksis behandles ved forskningsinstitutionerne, jf. lovforslagets § 19, udarbejdes beretningen på baggrund af en årlig afrapportering fra forskningsinstitutionerne til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. For at sikre en så ensartet og hensigtsmæssig afrapportering som mulig er det forventningen, at nævnet og forskningsinstitutionerne i fællesskab fastsætter rammerne for den nærmere praktiske tilrettelæggelse af afrapporteringen. I den forbindelse bemærkes det, at afrapporteringen så vidt muligt bør tilrettelægges med enkle procedurer for forskningsinstitutionerne, så der f.eks. undgås unødigt dobbeltarbejde. Der lægges således op til, at forskningsinstitutionerne alene skal afrapportere til nævnet, hvis der har været håndteret tilfælde af tvivlsom forskningspraksis på institutionen, ligesom allerede iværksatte afrapporteringsinitiativer på forskningsinstitutionerne, eksempelvis årsberetninger fra såkaldte praksisudvalg og lignende, kan indgå direkte i afrapporteringen.

For så vidt angår ekspertudvalgets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til henholdsvis afsnittene 3.7.2 og 3.7.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 23

UVVU sekretariatsbetjenes i dag af Uddannelses- og Forskningsministeriet, der har delegeret denne forpligtelse til Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

Der henvises til afsnit 3.8.1 i de almindelige bemærkninger.

Med bestemmelsen foreslås gældende ret videreført, således at sekretariatsbetjeningen af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed varetages af Uddannelses- og Forskningsministeriet eller en statslig myndighed under ministeriet.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.8.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 24

Efter gældende ret fører uddannelses- og forskningsministeren tilsyn med UVVU som en del af det almindelige sektortilsyn.

Der henvises til afsnit 3.8.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås med bestemmelsen eksplicit reguleret, at uddannelses- og forskningsministeren fører tilsyn med, at denne lov og regler fastsat i medfør heraf overholdes. Der er tale om en lovfæstelse af det almindelige sektortilsyn, idet håndtering af videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis hører under Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort. Ved tilsyn forstås, at uddannelses- og forskningsministeren bl.a. skal påse, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed overholder lovens bestemmelser i sit virke, samt at forskningsinstitutionerne lever op til de pligter, de pålægges med lovforslaget. Tilsynsforpligtelsen skal sikre, at opgaverne med at behandle henholdsvis sager om videnskabelig uredelighed og tilfælde af tvivlsom forskningspraksis foregår på forsvarlig og lovlig vis i overensstemmelse med lovens bestemmelser og bestemmelser udstedt i medfør heraf.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.8.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 25

Efter gældende ret kan uddannelses- og forskningsministeren fastsætte nærmere regler for UVVU's virke. UVVU-bekendtgørelsen indeholder ikke regler om formkrav og kommunikation i forbindelse med UVVU's behandling af sager om videnskabelig uredelighed.

Der henvises til afsnit 3.8.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås med bestemmelsen, at uddannelses- og forskningsministeren gives mulighed for ved bekendtgørelse at fastsætte regler for formkrav og tidsfrister for anmeldelser om videnskabelig uredelighed, kommunikation på andre sprog end dansk og om digital kommunikation, herunder anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur m.v.

Hjemmelen til at fastsætte regler for formkrav og tidsfrister for anmeldelser om videnskabelig uredelighed foreslås indført for at kunne medvirke til at lette sagsgangen i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed i forbindelse med nævnets håndtering af konkrete anmeldelser. Som eksempler på formkrav, der kan fastsættes efter bestemmelsen, kan nævnes krav om anvendelse af anmeldelsesskema, format for anmeldelser og platform, herunder digital platform til brug for indgivelse af anmeldelser. Bestemmelsen kan endvidere anvendes til at fastsætte frister for anmeldelser om videnskabelig uredelighed, hvor det eksempelvis fastsættes, at anmeldelser skal vedrøre videnskabelige produkter indgivet til publicering inden for en vis nærmere bestemt tidsperiode.

Under hensyn til navnlig lovforslagets § 7 om anvendelse af ekspertbistand i sager om videnskabelig uredelighed foreslås det, at ministeren også kan fastsætte regler om kommunikation på andet sprog end dansk. Der kan være behov for at indhente udenlandsk bistand i en konkret sag, hvorfor det vil være hensigtsmæssigt af hensyn til kommunikationen med sådanne internationale eksperter, at der kan stilles krav om, at materialet i sagen skal foreligge på engelsk.

Nævnet kan endvidere have behov for at anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater i deres sagsbehandling og i kommunikation med anmelder og andre, hvorfor en hjemmel til at fastsætte regler herom foreslås indført.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.8.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 26

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 1*, at uddannelses- og forskningsministeren i overensstemmelse

med gældende ret gives hjemmel til at bemyndige en statslig myndighed under ministeriet eller andre statslige myndigheder efter forhandling med vedkommende minister til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt uddannelses- og forskningsministeren.

Bestemmelsen går for det første ikke videre, end hvad der allerede gælder efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, hvorefter en minister på ulovbestemt grundlag kan delegere kompetence til myndigheder, der ligger i det administrative hierarki under ministeriet. For det andet gives der med bestemmelsen imidlertid uddannelses- og forskningsministeren mulighed for også at kunne delegere kompetence til en myndighed, der ligger i det administrative hierarki under en anden minister. Herved sikres det, at uddannelses- og forskningsministeren, hvis der f.eks. træffes beslutning om flytning af en myndighed under ministeriet, kan henlægge myndighedsopgaver efter loven til en sådan myndighed, hvis dette findes hensigtsmæssigt. Delegation til en myndighed inden for et andet ministerområde vil alene kunne ske efter forhandling med den pågældende minister.

Med bestemmelsen i stk. 1 gives uddannelses- og forskningsministeren mulighed for at kunne gennemføre en samlet regulering af spørgsmål om delegation og klageadgang, jf. nedenfor, efter loven, idet ministeren kan udstede en bekendtgørelse, der samlet regulerer disse forhold.

Efter bestemmelsen i *stk. 2* foreslås det, at der gives uddannelses- og forskningsministeren hjemmel til, at denne kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages. Bestemmelsen angår, jf. henvisningen i bestemmelsen til stk. 1, alene afgørelser, der træffes i henhold til en delegation af ministerens beføjelser efter dette lovforslag. Afgørelser, der træffes på andet grundlag, falder udenfor. Bestemmelsen giver ministeren mulighed for f.eks. at fastsætte regler om klagefrister, klagevej og om prøvelsesbegrænsning i klageinstansen, men også til helt at afskære klageadgangen.

Med bestemmelsen i *stk. 3* får uddannelses- og forskningsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1. Bestemmelsen omhandler de tilfælde, hvor ministeren udnytter sin adgang til at delegere beføjelser efter lovforslaget til statslige myndigheder uden for Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort. De regler, som ministeren kan fastsætte i medfør af bestemmelsen, kan eksempelvis vedrøre sagsbehandlingsskridt og fastsættelse af frister.

For så vidt angår Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser bag bestemmelsen henvises der til afsnit 3.8.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 27

Forslaget til bestemmelsen har til hensigt i videst muligt omfang at sikre klarhed, kontinuitet og funktionsduelighed i forbindelse med, at de opgaver, der i dag varetages af UVVU, fremadrettet foreslås varetaget af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed med de ændringer, der følger af lovforslaget.

Med *stk. 1* foreslås loven at træde i kraft den 1. juli 2017. Det forventes, at der kan ske behørig udpeging af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed pr. den 1. juli 2017, så nævnet vil kunne behandle sager om videnskabelig uredelighed ved lovens ikrafttrædelse. Det bemærkes, at lov om forskningsrådgivning m.v., der i dag regulerer UVVU, foreslås ophævet med det samtidig fremsatte lovforslag om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmark Frie Forskningsfond.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at nævnet ikke vil være fuldt udpeget pr. denne dato, hvorfor der med *stk. 2* foreslås indsat en mulighed for, at de siddende medlemmer af UVVU i en overgangsperiode udgør nævnet. Bestemmelsen i stk. 2 tænkes anvendt for en begrænset periode, hvor medlemmerne af UVVU kan behandle sager om videnskabelig uredelighed efter lovforslaget og i øvrigt varetage nævnets opgaver, indtil nævnet er behørigt sammensat. Herefter vil behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed overgå til de efter lovens § 6 udpegede medlemmer af nævnet, jf. dog stk. 3.

Efter det foreslåede *stk. 3* skal de siddende medlemmer af UVVU efter anmodning fra Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, bistå med at færdigbehandle sager, der er indbragt før lovens ikrafttræden. Hensigten med bestemmelsen er at sikre, at sådanne sager kan håndteres så smidigt og hensigtsmæssigt som muligt. Under hensyn til den ofte komplicerede og omfangsrige karakter af sager om videnskabelig uredelighed vil det være formålstjenstligt, hvis siddende medlemmer af UVVU, der allerede har sat sig ind i sagsmaterialet i en konkret sag, får mulighed for at bidrage til sagens behandling og afslutning. I den forbindelse er der et væsentligt hensyn at tage til sagens parter i forhold til, at sagsbehandlingen ikke trækker unødigt ud. Det bemærkes, at bestemmelsen vedrører bistand fra medlemmer af UVVU, hvis udpegningsperiode ikke er udløbet ved lovens ikrafttræden eller ved tidspunktet for anmodningen om bistand.

Med *stk. 4* foreslås det, at loven ikke finder anvendelse på sager indbragt for UVVU før lovens ikrafttræden. For disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse. Sager indbragt før lovens ikrafttræden skal således behandles efter de gældende regelsæt, dvs. lov om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 365 af 10. april 2014, og UVVU-bekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, som ændret ved bekendtgørelse nr. 144 af 20. februar 2012. Bestemmelsen har til hensigt at skabe klarhed over, hvilke regler, der skal anvendes i en konkret sag. Det bemærkes hertil, at Østre Landsret i dom af 18. februar 2015, 19. afd. nr. B-3931-13, har fastslået, at det uredelighedsbegreb, der skal anvendes i en konkret sag om videnskabelig uredelighed, er den definition af begrebet, som var gældende på tidspunktet for afgivelsen eller publiceringen af det omhandlede videnskabelige produkt. Det forventes, at Nævnet for Videnskabelig Uredelighed i behandlingen af konkrete sager følger landsrettens anvisninger om, hvilken definition af begrebet videnskabelig uredelighed, der skal anvendes i sagen.

Det foreslås med *stk. 5*, at de første årlige beretninger om videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis efter lovforslagets §§ 21 og 22 skal vedrøre perioden fra lovens ikrafttræden til 31. december 2018, idet loven træder i kraft midt på året.

Til § 28

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.